

૨૫૬૨

A COMPLETE GLOSSARY OF
WORDS, PHRASES, AND IDIOMS
TOGETHER with
A FREE GUJARATI
TRANSLATION
OF ALL THE LESSONS
OCCURRING IN
MR. HOWARD'S SECOND
BOOK. PART I.

COMPILED FOR THE USE OF
SCHOOLS AND PRIVATE
STUDENTS

PUBLISHED BY A STUDENT
BOMBAY.

A. D. 1882.

PRINTED AT THE RISING
STAR PRINTING PRESS.

PRICE 6 ANNAS.

SECOND BOOK PART I.

૨૫૮૨

VOWEL LETTERS AND VOWEL SOUNDS

સ્વરાક્ષરો અને સ્વરોચ્ચારો.

શબ્દો.	ઉચ્ચારો.	અર્થો.
Vowel, n.	ધોવેલ.	સ્વર.
letters, n.	લેટર્સ.	અક્ષરો. કાગ લો.
English, n.	ઇંગ્લિશ.	અંગ્રેજી.
excluding, p	એક્સક્લુડિંગ	બાદ કરતાં.
sounds, n.	સાઉન્ડ્સ.	અવાજો.
either, pron	ઇથર.	બેમાંનું એક.
simple, a.	સિમ્પલ,	શુદ્ધ, સાદું.
compound, a	કોમ્પાઉન્ડ.	મિશ્ર, સાધિત.
twelve, a.	ટવેલ્વ.	બાર.
table, n.	ટેબલ.	કોઠો, મેજ
sometimes, a	સમટાઇમ્સ.	કોઈ વેળા.
semivowel, n	સેમિવોવેલ.	અર્ધસ્વર.
Seven, a.	સેવન.	સાત.

અંગ્રેજીમાં સાત સ્વરાક્ષરો છે, તે આ—A, E, I, O, U, Y, અને W; અથવા W ન ગણિએ તો છ.

અને કોઈ વાર અર્ધ સ્વર કહે છે.

સંક્ષેપમાં લખેલા શબ્દોનો ખુલાસો.

n.=noun નામ

a.=adjective..... .. વિશેષણ

pron.=pronoun..... .. સર્વનામ

v. t=verb transitive ... સકર્મક ક્રિયાપદ

v. i=verb intransitive અકર્મક ક્રિયાપદ

ad.=adverb ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય

prep =preposition..... શબ્દયોગી અવ્ય

con.=conjunction ... ઉભયાન્વયી અવ્યય

interj.=interjection કેવલપ્રયોગી અવ્યય

p. p.=participle past ... ભૂત કૃદંત

p. pr=participal present વર્તમાન કૃદંત

sing.=singular એકવચન

plu.=plural બહુવચન

સ્વરોચ્ચારો શુદ્ધ અથવા સાધિત હોયછે.
અંગ્રેજીમાં શુદ્ધ સ્વરોચ્ચાર બાર છે.

Table of Simple Vowel Sounds.

(ટેબલ ઓફ સીમ્પલ વોવેલ સાઉન્ડ્સ.)

૧. શુદ્ધ સ્વરોચ્ચારનો કોડો.

૧	hat	એમાં a નો જેમ	હટ	હામટાઈ
૨	hate	„ a „	હેટ	ધીક્કારવું
૩	far	„ a „	ફાર	ફાર
૪	all	„ a „	ઓલ	સધળા
૫	met	„ e „	મેટ	મળવું
૬	me	„ e „	મી	મને.
૭	her	„ e „	હર	તેણીને
૮	bit	„ i* „	બિટ	કટકો
૯	not	„ o „	નોટ	નહી
૧૦	note	„ o „	નોટ	ચીઠી
૧૧	do	„ o „	ડુ	કરવું
૧૨	bull	„ u „	બુલ	ગોધા

ફોનિક્સ ટેબલમાં પરથી જાણાયછે કે એમાં

૧૨ નો લાંબો ઉચ્ચાર સાધિત છે, એટલે
પાને ૧૨ ને જુઓ.

કેટલાક ગુજરાતીમાં નથી, માટે, તેનેસાથે ઉપર
જે જે ચિન્હોને ઉપયોગ કીધો છે તે ચિન્હવળ,
શબ્દોના ઉચ્ચાર પ્રથમ ખુબ ધ્યાનથી મનન કર
વા, કે જેથી આગળ આખી ચોપડીમાં પોતાની
હલે ઉચ્ચાર કરતાં આવડવાની શક્તિ આવે.

1. EXERCISE (એકસસાધક).

પાઠ ૧.

EXAMPLES OF VOWEL SOUNDS.

(સ્વરોચ્ચારના ઉદાહરણ.)

No 1.—નં ૧.

That, n	હટ	ઉભીટાપી.
n.	કપ	બેકીટાપી.
n.	મટ	સાદડી.
r.	રટ	ગેદર
n.	કટ	ખીલાડી.
r.	ફટ	દોઝું; n ચરખી
n.	સંક	કાથળો
, v. t	હવ	પાસેછે, છ
n.	બંગ	કાથલી.
.	અમ	જી

No. 4.—નં. ૪.

All, a.	ઑલ	સર્વ, સઘણું
call, v. t.	કોલ	ખોલાવવું, II. તેડું
war, n.	ઉવોર	લઢાઈ
warn, v. t.	ઉવોર્ન	ચેતાવવું
maund, n.	મોન્ડ	માણુ
warm, a.	ઉવોર્મ	ગરમ
awe, n.	ઑ	ભય, ધાસ્તી
bengal, n.	બેન્ગાલ	બંગાલા પ્રાંત
water, n.	ઉવોટર	પાણી, જળ
reward, n.	રિહુવોડ	દંનામ, બદલા
for, conj.	ફોર	માટે, વાસ્તે
four, a.	ફોર્	ચાર
sort, n.	સોર્ટ	જાત, પ્રકાર
lost, v. t.	લોસ્ટ	ખોયું
cost, n.	કોસ્ટ	કિમ્મત
corn, n.	કોર્ન	અનાજ, દાણો
tossed, v. t.	ટોસ્ડ	ઉછાલ્યું, ફેંક્યું
cross, a.	ક્રોસ	આડું
off, ad.	ઑફ	દુર, છોટે
soft, a.	સોફ્ટ	નરમ, પોચું
course, n.	કોર્સ	

court, n.	કોર્ટ	દરબાર, ચોક
coarse, n.	કોર્સ	ઝડું, ર. અસભ્ય
more, a.	મોર	વધારે (વળી)
cloth, n.	ક્લોથ	કપડું
brought, v. t.	બ્રાઉ	લાવ્યું
often, ad.	ઓફ્ટન	વારંવાર
adorn, v. t.	અડોર્ન	સાગુગારવું
morning, n.	મોરનિંગ	સહવાર

No 5. — નં. ૫.

Met, v. t.	મેટ	મલ્યું
edge, n.	એડજ	કેર, ધાડ
fell, v. i.	ફેલ	પડ્યું, (ર) કપાયું
well, n.	વેલ	કુવા, a. સારું
spell, v. t.	સ્પેલ	જોડણી કરવી
spend, v. t.	સ્પેન્ડ	ખર્ચવું, ગુજારવું
sedge, n.	સેડજ	એક જાતનો રોપો
bell, n.	બેલ	ઘંટ, ઘાંટ
fed, v. t.	ફેડ	ખવાડ્યું
bed, n.	બેડ	બિછાણું
bred, v. t.	બ્રેડ	પાલ્યું
bread, n.	બ્રેડ	રોટલી
		મુએલું

end, n.	એન્ડ	છેડો, (૨) મતલબ
bend, v. t.	બેન્ડ	મંડવું, વાંકું તાળવું
friend, n.	ફ્રેન્ડ	મિત્ર
amend, v. t.	અમેન્ડ	સુધારવું
pepper, n.	પેપર	મરી
seldom, ad.	સેલ્ડમ	કદાચ
metal, n.	મેટલ	ધાતુ
bengal, n.	બેંગાલ	બંગાળા પ્રાંત
exported, v. t.	એક્સપોર્ટેડ	બિજે દેશ મોકલ્યું

No. 6.—ત્રીજો.

Me, pron.	મી	મને
we, pron.	વી	હમે
thee, pron.	થી	તને
ye, pron.	હ	તમો
see, v. t.	સી	જોવું
sea, n.	સી	સમુદ્ર
key, n.	કી	કુંચી
teak, n.	ટીક	સાગનું લાકડું
be, v. i.	બિ	થવું, હોવું
please, v. t.	પ્લીઝ	ખુશી કરવું
three, a.	થ્રિ	ત્રણ (૩)
wheel, n.	વિહીલ	

wheat, n.	ઉંહીટ	ધઉ
believe, v. t.	ખિત્રીવ	માનવું
receive, v. t.	રિસીવ	લેવું, ખરદાસ ક-
evil, a.	ધવિલ	નઠાઈ. દુષ્ટ [રતી
clean. a.	કલીન	સાફ, સ્વચ્છ
phoenix, n.	ફીનિક્સ	ફીનિક્સ પક્ષી
swedish, a.	સ્વિદિશ	સ્વીડનનુ

No. 7.—નં. ૭.

Her, pron.	હર	તેને, તેણીનું [વતું
stir, v. t.	સ્ટર	ઉસ્કેરવું, હિજા-
fir, n.	ફર	દેવદારનું લાકડું
spur, v. t.	સ્પર	કાંટો મારવો
word, n.	ઉવર્ડ	શબ્દ
worse, a.	ગિવર્સ	વધારે ખરાબ
us, pron.	અસ	હમને, આપણને
heard, v. t.	હર્ડ	સાંભળ્યું
earth, n.	અર્થ	પૃથ્વી, રે. જમીન
rub, v. t.	રબ	ધસવું, ભુસવું
tub, n.	ટબ	પીપ
dove, n.	ડવ	ખબુતર
month, n.	મન્થ	મહિનો
	દિવન	જીવું, મન હરી

one, a.
 once, ad.
 fun, n.
 done, p. p.
 pulse, n.
 flood, v. i.
 young, a.
 come, v. i.
 gun, n.
 dirty, a.
 absurd, a.
 gunny n.
 india, n.
 palmyra, n.
 america, n.
 adorn, v. t.
 amuse, v. t.
 farther, ad.
 father, n.
 brother, n.
 brilliant, a.
 sister, n.

હવન
 ઉવન્સ
 ફન
 ડન
 પલ્સ
 ફ્લડ
 યંગ
 કમ
 ગન
 ડરટી
 એબ્સર્ડ
 ગનિ
 ઈન્ડિયા
 પામીરા
 અમેરીકા
 એડર્ન
 એમ્યુઝ
 ફાધર
 ફાધર
 બ્રધર
 બ્રિલિઅન્ટ
 સિસ્ટર

એક; એકાદ[લીધું
 એકવાર
 રમુજ, ઢોંગ.
 કિધિલું; કરેલું
 નાડ, (ર)કઠોળ
 રેલ આવતી.
 જીવાન, જીવન
 આવવું
 બંદુક
 મેલું, ખરાબ
 એવકુશી ભરેલું
 ગુણપાત.
 હિંદુસ્તાન.
 તાડની એકજાત
 અમેરીકા ખંડ
 સાગુગારવું
 ગમત આપતી
 વધારે લાંબુ
 બાપ
 ભાઈ
 અજકતું
 બહેન

mother, n	મધર	મા
above, prep	અપ્પવ	ઉપર
various, a.	વેરિઅસ	ભાત ભાતનુ

No. 8.—નો

It, pron.	ઇટ	લ,
is, v. i.	ઇઝ	તે
bit, n.	બિટ	છે
fit, a.	ફિટ	ફકડો
bill, n.	બિલ	લાયક
fill, v. t	ફિલ	આંકડો, આંચ
will, n.	વિલ	ભરવું
kill, v. t.	કિલ	મરણ, મરણ
mill, n.	મિલ	મારી નાખવું
still, ad. a.	સ્ટિલ	ધંટી, ચક્રી.
wit, n.	વિટ	હજીસુધી; સ્થિર
bid, v. t	બીડ	અકકલ
which, pron	વિચ	કરમાવવું
pity, n.	પિટિ	જે
pretty, a.	પ્રેટિ	દયા
merry, a.	મેરિ	સુંદર
study, n.	સ્ટડિ	પુશ: આનંદી
packing, p. p	પેકિંગ	અભ્યાસ
		આંધતાં, આંધીને

dirty, a.	ડટિ	મલ
stupid, a.	રુઢીડ	બેવકુફ
happiness, n.	હેપિનેસ	સુખ
sensible, a.	સેન્સિબલ	સમજુક
misery, n.	મિઝરિ	દુઃખ.
obstinate, a.	ઓબ્સ્ટિનેટ	હડિલો
verdigris, n.	વરડિગ્રિસ	જંગાલ
different, a.	ડિફરન્ટ	જુદું જુદું
various, a.	વેરીઅસ	જાતજાતનું
English, a.	ઇંગ્લિશ	અંગ્રેજી.
swedish, a.	સ્વિડિશ	સ્વીડનનું.

No. 9. — નં ૯.

Not, ad.	નોટ	નાહી; ના
cot, n.	કોટ	ઝુપકું; ખાટલો
pot, n.	પોટ	વાસણ.
stop, n.	સ્ટોપ	અટકાવ; ર.ટાંપ
spot, n.	સ્પોટ	જગા, ડાઘ.
long, a.	લોંગ	લાંબું, વ.ટફરિજીવું
strong, a.	સ્ટ્રોંગ	મજબુત
wrong, a.	રોંગ	ખોટું
gong, n.	ગોંગ	લોહોડી
was, v. i.	ઉવોઝ	હવું.

want, n.	ઉવૌન્ડ	ગરજ, v. ઇન્જોઈ
fond, a.	ફૌન્ડ	શોખિલું [એ
wand, n.	ઉવૌન્ડ	મંત્રે રેલીલાકડી
wander, v. i	ઉવૌન્ડર	રખડવું
beyond prep	ખી યૌન્ડ	પેલીમેર,
swallow, v. t	સ્વૌલો	ગલીજવું
forest, n.	ફૌરેસ્ટ	જંગલ, વન

No. 10—નો ૧૦.

Note, n.	નોટ	ચિહ્ન; v. t નોધવું
no, ad.	નો	નહી.
go, v. i	ગો	જવું.
woe, n.	ઉવો	દુઃખ
blow, n.	બ્લો	ધા, ફટકો
oak, n.	ઓક	ઓકનામનું ઝાડ
bow, n.	બો	કામઠું
most, a.	મોસ્ટ	સૌથીવતુ
grow, v. i	ગ્રો	ઉગવું; વધવું
know, v. t.	નો	જાણવું.
boat, n.	બોટ	મછવો.
soul, n.	સોલ	જીવ.
nose, n.	નોઝ	નાક
foe, n.	ફો	શત્રુ; દુશ્મન

though, <i>con</i>	ધા	જોકે.
dough, <i>n.</i>	ડા	કણેક.
lo, <i>interj.</i>	લો	જો જો
goat, <i>n.</i>	ગોટ	બકરો
note, <i>n.</i>	નોટ	નોંધ, ટીપ.
denote, <i>v. t.</i>	ડીનાટ	દેખાડવું
home, <i>n.</i>	હોમ	ઘર
propose, <i>v. t.</i>	પ્રોપોઝ	દરખાસ્ત કરવી

No. 11.—નં ૧૧.

Do, <i>v. t.</i>	ડું	કરવું
to, <i>prep.</i>	ટું	ને, અંગળ;
too, <i>ad.</i>	ટું	ધણું; પણ
move, <i>v. i.</i>	મુવ	હાલવું, હલાવવું.
prove, <i>v. t.</i>	પ્રૂવ	સાબિત કરવું
proof, <i>n.</i>	પ્રૂફ	પુરાવો
true, <i>a.</i>	ટ્રૂ	ખર;
cool, <i>a.</i>	કૂલ	થંડું.
fool, <i>n.</i>	ફૂલ	બેવકુફ
school <i>n.</i>	સ્કૂલ	નિશાળ.
rude, <i>a.</i>	રૂડ	જંગલી, બેડાળ
food, <i>n.</i>	ફૂડ	ખોરાક
through, <i>pre</i>	થ્રૂ	આરપાર, માથી

brood, n.	બ્રુડ	બચ્ચાં
fruit, n	ફ્રુટ	મેવો, ફળ
rule, n.	રૂલ	કાંચદો, રાજકરવું
grew, v. i.	ગ્રુ	ઉગ્યું, વધ્યું.
tool, n.	ટૂલ	ઝોળર
tomb, n.	ટમ્બ	ધોર
ooze, n.	ઊઝ	કચરો
cruel, a.	ક્ર્યુઅલ	ધાટકી
jewels, n.	જ્યુએલ્સ	ઝવાહિર.

No. 12—નો ૧૨

Bull, n.	બુલ	ગોધા
pull, v. t.	પુલ	ખેંચવું
book, n.	બુક	ચોપડી.
look, v. t.	લુક	જોવું, દેખાવું
cook, v. t	કુક	રાંચવું, નખખરચી.
stood, v. i	સ્ટુડ	ઊભું; ઉભોથયો
wood, n.	વુડ	લાકડું, જંગલ
would, v.	વુડ	will નો ભુતકાલ
could, v.	કુડ	can નો ભુતકાળ
should, v.	શુડ	shall નો ભુતકાળ
good, a.	ગુડ	સારું; સુંદર
sugar, n.	શુગર	ખાંડ; સાકર

several, a.	સૈવરલ	કેટલાએક.
&c. etcetera	એટ સેટેરા	ઇત્યાદિ.
diphthongs.	ડિક્થેઅનઝ	સંધિસ્વરો.
compounded	કમ્પાઉન્ડેડ	મેળવાણીથી મન્યું.
pronounced.	પ્રોનાઉનસ્ડ	ઉચ્ચાર થયો.
mule, n.	મ્યુલ	ખચ્ચર

§ ઉપરના પાઠ ઉપરથી માલમ પડે છે કે, ધણાખરા સ્વરાક્ષરોનો એકજ સ્વરોચ્ચાર થાય છે; ઉદાહરણ.—૯ માં નંબરનો સ્વરોચ્ચાર *a* અને *o* એ સ્વરાક્ષરોથી થયો છે; અને ૧૧ માં નંબરનો સ્વરોચ્ચાર *u* અને *o* એ સ્વરાક્ષરોથી થયો છે; અનેવળી એવું પણ જણાય છે કે, એકજ સ્વરાક્ષરના ધણા એક જુદા જુદા સ્વરોચ્ચાર થાય છે; જેમકે ૧, ૨, ૩, ૪ એ નંબરોમાં *a* એનો, ૬ અને ૧૦ માં નંબરમાં *o* એનો ઇત્યાદિ.

§ કેટલાએક સ્વરોચ્ચાર જેને *diphthongs* એટલે સંધિસ્વર કહે છે, તે સ્વરોચ્ચાર એ અથવા વધારે શુદ્ધ સ્વરોચ્ચાર મળીને થાય છે. ઉદાહરણ, *bite* એ શબ્દમાં *i* આપના

ઉચ્ચાર નંબર ૩ ને નંબર ૮ એ શુદ્ધ સ્વ-
રોચ્ચાર સાથે જોડાઈને જલદી બોલવાથી થાય
છે, એટલે જાણે કે એ શબ્દની જોડણી
bah-it એ રીતે કરી હોય તેમ. male એ
શબ્દમાં u એનો ઉચ્ચાર નં. ૮ અને નં. ૧૧
એ શુદ્ધ સ્વરોચ્ચાર સાથે જોડાઈને થયો
છે, એટલે જાણે કે, એ શબ્દની જોડણી
mi-ool એ રીતે કરીને જલદીથી ઉચ્ચાર ક-
રીને બોલાય તેમ.

સ્વરાક્ષરો તથા તેઓના ઉચ્ચારોનો કોડો.

સ્વરાક્ષરો (A ના છ ઉચ્ચાર થાય છે.)

સ્વરોચ્ચાર. ઉદાહરણ.

૧ ટુંકો	૧#	hat n	હટ	હર્મિયાપી
૨ લાંબો	૨	hate v t	હેટ	ધીકારવું
૩ —	૩	far ad	ફાર	દૂર
૪ —	૪	all a	ઓલ	સર્વ
૫ —	૭	India n	ઇન્ડિયા	હિંદુસ્તાન
૬ —	૯	was v i	ઉવોઝ	હતો

એ આંકડાઓ શુદ્ધ સ્વરોચ્ચારોના નંબર
બતાવે છે.

(E ના ચાર ઉચ્ચાર થાયછે.)

૧ ટુંકો	૫	met v t	મિટ	મળવું
૨ લાંબો	૬	me pro	મી	મને
૩ —	૭	her pro	હર	તેણીને
૪ —	૨-૭	(સંધિસ્વર) there ad	(ધિચ્ચર) થાં	

(I ના બે ઉચ્ચાર થાયછે.)

૧ લાંબો	૩+૮	(સંધિસ્વર) bite v t	(બાઈટ) કરડવું
૨ ટુંકો	૮	bit n	(બિટ) કટકો.

(O ના પાંચ ઉચ્ચાર થાયછે.)

૧ ટુંકો	૯	not ad	નોટ	નાહી.
૨ લાંબો	૧૦	note n	નોટ	ચીઠી
૩ —	૪	lost v t	લોસ્ટ	ખોણ
૪ —	૫	dove n	ડવ	ખાખુતર.
૫ —	૧૧	do v t	ડુ	કરવું

(U ના છ ઉચ્ચાર થાયછે.)

૧ ટુંકો	૭	us pron	અસ	હમને
૨ લાંબો	૧૧	rude a.	રુડ	જંગલી

૩ —	૧૨	bull n.	બુલ	ગ્રાધી
૪ —	૫	bury v t	બેરી	દાટવું
૫ —	૮ + ૧૧	(સંધિસ્વર) use	(યુઝ)	વાપરવું
૬ —	૮	busy n.	બિઝી	બિસ્યે ભી

(Y ના બે ઉચ્ચાર થાયછે.)

૧ ટુકો	૮	study n.	સ્ટડી	વિદ્યામ્મભ્યાસ
૨ લાંબો	૩ + ૮	(સંધિસ્વર) my pron	(માઈ)માઈ	

(W ના એક ઉચ્ચાર થાયછે.)

૧ ટુકો	૧૨	will n	વિલ	મરજી. ભવિ બ્યકાલની નિશાની.
--------	----	--------	-----	-------------------------------

—:o:—

II. Reading lesson

(વાંચવાનો પાઠ ૨ જો.)

Evil, a.	ઇવલ	ખરાબ
love, v t	લવ	મીલે.
that, conj.	થેટ	તે.
wrote, v t.	રાઇટ	લખ્યું
letters, n..	લેટર્સ	કાગળો
then ad.	થેન	ત્યારપછી

went, v t.	ઉવેન્ડ	ગયું.
up to prep.	અપ દૂ	સુધી.
brim n.	શિમ	કોર, કાનો
have won v t	હવ ઉવન	મેળવ્યું
name n.	નેમ	નામ.
father's n.	ફાધર્સ	બાપનું
is v i.	ઈઝ	હાય, છે.
seldom, ad.	સેલડમ	કદાચ
clean a	ક્લીન	સાફ.
reward n.	રીવૉર્ડ	ધનામ

જે નહાઈ હાય તે ધિકારો. જે સાઈ હાય તે આહો. માહારા ભાઈને મેં ત્રણ કાગળ લખ્યાં. તે માણસો ત્યારપછી ઘેર ગયા. તે વાસણ કાના સુધી (છનાછન) પાણીથી ભરો. શા વાસ્તે તે નિશાળે આવતો નથી? મેં એક ધનામ મેળવ્યું. તેણે મેં મેળવ્યા, માહારી પાસે એક ચોપડી છે. તેની પાસે પૈણ એક છે. સ્વચ્છ હાથ અને મોહિ ડાથી તમારે નીશાળે આવવું જોઈએ. ગંદા છોકરાઓ કદાચજ સારા છોકરાઓ હાયછે. મને તમારું અને તમારા બાપનું નામ કહો.

Final, <i>a</i> .	ક્રાઈનલ.	છે નું; પાછલનું.
Generally, <i>a</i>	જેનરલી.	ધાણું કરીને.
Mute, <i>a</i> .	મ્યુટ.	ઉચ્ચાર ન થાય એવું
Number, <i>n</i> .	નંબર.	સંખ્યા; વચન.

§ હરકોઈ શબ્દને છેડે જ્યારે *e* આવેછે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમ, *love, wrote, &c., would, could, should* એ શબ્દોમાં *l* નો ઉચ્ચાર થતો નથી.

§ મિશ્ર સ્વરોચ્ચાર એટલે સંધિસ્વર સહ મ-
ળીને આઠ છે *

3. Table of Diphthongs.

૩. સંધિસ્વરનો કોઠો.

ન. ૨ + ૭	There, <i>ad</i> .	ધિચ્ચર.	ત્યાં.
૩ + ૮	Bite, <i>v.t.</i>	બાઈટ.	કરડવું.
૮ + ૧૧	Use, <i>v.t.</i>	યુઝ.	વાપરવું.
૪ + ૮	Boy, <i>n</i> .	બોય.	છોકરો.
૩ + ૧૧	Bound, <i>p</i> .	બાઉન્ડ.	બાંધણું.
૬ + ૭	Here, <i>ad</i> .	હિચ્ચર.	હિયાં.

* *qu* અને *w* થી શરૂ થતાં પદોમાં સ્વર

3+11 ૭Fire, n. | કાષ્ટઅર, આતશ.
 3+11 ૭Cure, v.t. | કિટુઅર. સાફ કરવું.

Lesson III. (પાઠ ૩ નો).

Examples of Diphthongs.

સંધિસ્વરોના ઉદાહરણ.

No. 1. નં. ૧

There, ad.	ધૈઅર.	ત્યાં, તાંહાં
were, v, i	ઉવૈઅર	હતાં
air, n.	ઐઅર	હવા, રાગ, ચેહેરો
heir, n.	ઐઅર	વારસ, મિરાસગીર

આવેછે ત્યારે તે સંધિસ્વર ગણાયછે. નેમકે,
 quit, quell એએનો ઉચ્ચાર koo-it (ક-
 ઇટ=કિવટ), koo-ell ક-એલ=કવેલ) થાયછે;
 wit, well એએનો ઉચ્ચાર oo-it (ઉ-ઇટ
 =ઉવટ), oo-ell (ઉ-એલ=ઉવેલ) થાયછે પણ
 w ની પછી r આવેછે ત્યારે તે w નો ઉચ્ચાર
 થતો નથી.

hair, n.	હચ્ચર
hare, n.	હચ્ચર
dare, v. t.	ડચ્ચર
care, n.	કચ્ચર
stare, v. t.	સ્ટચ્ચર
aware, a.	અવેચ્ચર
fair, a.	ફચ્ચર
fare, n.	ફચ્ચર
bare, a.	બચ્ચર

ખાલ, રૂઆં
સસો, સસલું
હીંમત કરવી
જતન, દરકાર
તાંકીને જોવું
શાવધ, જાણીતું
ખુબસુરત
બાકું, નોલ
નાચું, પાત્રાંવગરનું

No. 2: નં. ૨

Bite, v. t.	બાઈટ
white, a.	ઉવાહિલ
spite, a.	રપાઈટ
unite, v. t.	યુનાઈટ
while, ad.	ઉવાહિલ
kind, n.	કાંઈન્ડ
wife, n.	ઉવાઈફ
pile, n.	પાઈલ
stile, n.	સ્ટાઈલ
thy, pro.	થાઈ

કડડવું, દંખ
સફેદ, ઉજલું
અદાવત, દુશમની
જોડવું
જે વખતે, અને
જાત, a. મામાજી
પરજોશી ખાયડી
ઠગ
ઠખ, રીત, ઈમારત
તાડું, તમાડું

my, <i>pro.</i>	માપ	મારું, હમારું
files, <i>n.</i>	ફાઇલ્સ	એરજો, કાનસો
mine, <i>pro.</i>	માંધન	મારું, <i>n.</i> , ખાંખુ
thine, <i>pro.</i>	ધાધન	તારું, તમારું [ધન
wine, <i>n.</i>	ઉવાધન	દરાખનો દારૂ, વા
kite, <i>n.</i>	કાઈટ	સમડી, પતંગ
sky, <i>n.</i>	સ્કાઈ	આસમાન, ગગન
why, <i>ad.</i>	ઉંહાઈ	શા માટે, શુંકારણ
buy, <i>v. t.</i>	ખાઈ	ખરીદ કરવું
cry, <i>v. i.</i>	કાઈ	રડવું, બુમ પાડવી
high, <i>a.</i>	હાઈ	ઊંચું, બુલંદ
rice, <i>n.</i>	રાઈસ	ચોખા, ભાત
nice, <i>a.</i>	નાઈસ	સુંદર, સારું, મીઠું

No. 3. નં. ૩

Use, <i>v.</i>	યૂઝ, <i>n.</i> યૂસ	વાપરવું, <i>n.</i> કામ
abuse, <i>v. t.</i>	અબ્યૂઝ	ગાલ દેવી
refuse, <i>v. t.</i>	રિક્યુઝ	ના પાડવી, ના કેવું
few,	ફેવ	થોડું, કેટલુંક
owe, <i>n.</i>	હવુ	મંઠી
new, <i>a.</i>	ન્યુ	નવું, તરતનું

dew, n.	ડયુ	દવ, ઠાર
due, a.	ડયુ	વાજખીનલેલ્યું
yew, u.	યુ	'યુ'નામનુંઝાડ
hue, n.	હયુ	રંગ, વર્ણ
hew, v. t.	હયુ	કારવું, કાપવું
askew, ad.	અસ્કયુ	ધિકારથી
sewer, n.	સયુઅર	ગટર, નળ
mute, n.	મ્યુટ	મુંગું
mule, n.	મ્યુલ	ખચ્ચર
sue, v. t.	સ્યુ	કરીયાદી કરવી
suit, n.	સ્યુટ	જોડ, કનિયો

No. 4. નં. ૪

Boy, n.	બોય	(પારકો) છોકરો
oil, u.	ઓઇલ	તેલ
boil, v. t.	બોઇલ	ઉકાળવું, ગુમડું
soil, n.	સોઇલ	જમીન, મટાડી
spoil, v. t.	સ્પોઇલ	ખગડવું, ન. હુટ
joint, n.	જોઇન્ટ	સાંધો, અ. એકઠું
point, n.	પોઇન્ટ	અણી, છેડો
moist, a.	મોઇસ્ટ	ભીનું, સરદ

choice, n.	ચૌધસિ	મરજી, ખુશી
noise, n.	નોઈઝ	ગોંધાર
hoist, v. t.	હૌઈસ્ટ	ઉપર ઝેંચવું
joist, n.	જોઈસ્ટ	ભારોટિયા
toy, n.	ટૌય.	રમકડું
joy, n.	જોય	ખુશાલી, રંગરાગ

No. 5. નં. ૫

Bound, v. t.	બાઉન્ડ	હદ બાંધવી
mound, n.	માઉન્ડ.	પુસ્તો, ટેકરી
mouth, n.	માઉથ	મોહોડું, મુખ
round, a.	રાઉન્ડ	ગોળ ન ફેરી.
sound, n.	સાઉન્ડ	આવાજ, ા. ભર.
found, v. t.	ફાઉન્ડ	માલમ પડ્યું
bow, n.	બાઉ	સલામ
salute, n.	સેલ્યુટ	સલામ
cow, n.	કાઉ	ગાય
crown, n.	ક્રાઉન	તાજ

No. 6. નં. ૬

Here, ad.	હિઅર	હિંયા, આ જગે
Fear, n.	ફીઅર	ધાસ્તી

rear, n.	રીઅર	પાળવું, n હરેલ
mere, ad.	મીઅર	માત્ર, ફક્ત
steer, v. t.	સ્ટીઅર	વાહાણું હાંકવું
appear, v. t.	અપીઅર	દેખાવું, લાગવું
deer, n.	ડીઅર	હરણ, મુરગ
dear, a.	ડીયર	પ્યાર, મોહિયું
beard, n.	બીઅર્ડ	દાઢી

No. 7. નં. ૭

Fire, n.	ફાયર	આતશ v. t. ફોડવું
admire. v. t.	અડમાયર	તાજુન થવું
aspire, v. t.	અસ્પાયર	દિવ્છા કરવી
wire, n.	ઉવાયર	તાર
attire, n.	અટ્ટાયર	પોશાક લેખાસ
retire, v. t.	રિટાયર	હટવું, નિકળી જવું
liar, n.	લાયર	જુઝો, લખાડ
higher, a.	હાયર	વધારે જાયું
buyer, n.	બાયર	ખરીદનાર, લેનાર

No. 8. નં. ૮

Cure, v. t.	ક્યુર	સાર કરવું
allure, v. t.	અલ્યુર	લલચાવવું

pure. a.	પ્યુર	સાફ, નિર્મળ
sure. a.	શ્યુર	અચિત, નક્કી
endure, v. t.	એન્ડ્યુર	અમલું, સોસલું
assure, v. t.	એસ્યુર	ખાતરી કરવી
insure. v. t.	ઈન્શ્યુર	વીમા ઉતારવો
sewer, n.	સ્યુઅર	ગટર, નલ, નહર
ewer, n.	યુઅર	ધડો, કુળો, પ્પરણી

Lesson IV. • (પાઠ ઇથો.)

To be learnt by heart (મ્હેડે કરવાનો)

Beams, n.	બીમ્સ	કિરણો
bright, a.	બ્રાઇટ	અલકતાં, પ્રકાશતાં
Moon, n.	મૂન	ચંદ્ર. ચાંદ
shines, v. t.	શાઇન્ઝ	પ્રકાશેછે
night, n.	નાઇટ	રાત, રાત્રી
skies n.	સ્કાઇઝ	આસમાનો
seem v. t.	સીમ	દેખાયછે
stars, n.	સ્ટાર્ઝ	તારા, સેતારા
glitters, v. t.	ગ્લિટર્સ	અકઅકેછે,

આવાં ચળકતાં કિરણવાળો સુર્ય પરમશ્વરે
પેદા કરીધો (છે). ચંદ્ર, જે રાતે પ્રકાશિછે તે
(પણ) ઇશ્વરે ઉત્પન્ન કરીધો (છે), (અને) આકાશ
જે આવાં શોભિતું દેખાયછે તે, તથા જે સર્વ
તારાઓ ત્યાંહાં ચળકેછે તે (પણ) ઇશ્વરે બના-
વ્યાં (છે).

Explanation. (ખુલાસો).

Made—(નવે સરથીજ) બનાવ્યું, *creat-*
ed, ક્રિયાપદ, *make* નો ભૂતકાળ, *with*
beam, &c.,—જેના કિરણો એવા ચળકાટ-
થી પ્રકાશિછે. *By night*—રાતે. *Skies*
—નામ *sky* નું અનેકવચન, તેમજ *fly* નું
અનેકવચન *flies* થાયછે. *Fair*—ખુબ-
સુરત ; (કેમકે) ખુલ્લો આસમાની રંગ, તથા
જાત જાતના વાદળાંઓ અને વળી જેમ ધરણી
ને સુંદર પોશાક એક સ્ત્રીને શોભાવેછે તેમ સુર્ય,
ચંદ્ર અને તારાઓ જે આપણે આકાશમાં જો-
ઈએ છીએ તે તેને દીપાવેછે તેથી. *Glitter*—
ઝગઝગવું, હિરાની માફક ધ્રુજતા અજવાળાંથી
પ્રકાશવું.

Lesson V. (પાઠ ૫ માં).

Gunny, n.	ગનિ	ગુણપાટ
coarse, n.	કોર્સ	ઘટ. ભરાવ
sack-cloth, n.	સેક-ક્લોથ	ખાદી, ગુણપાટ
Bags, n.	બેગ્સ	કોથલી
sacks, n.	સેક્સ	ગુણ, માટિયું
packing, p. n.	પેકિંગ	સિકડીને બાંધવા
goods, n.	ગુડ્સ	સામાન, માલ
mostly, ad.	મોસ્ટલિ	વધતામાં વધતું
holds, v. t.	હોલ્ડ્સ	માયછે. સમાયછે.
different, a.	ડિફરન્ટ	જુદું જુદું
such as, pro.	સચ એઝ	જેવાકે
coffee, n.	કોફી [એઝ	કાફી, બુંદ
as well as,	એઝ ઉવેલ	તેમજ, તેજમાફક
pepper, n.	પેપર	મરી
prodnce, n.	પ્રોડ્યુસ	પેદાસ
are exported	આર એક્સ્પોર્ટ્ડ	દેશાવર માફલવા- માં આવેછે

ગુણપાટ એ મજબુત તથા ઘટ કોથળાનું ક-
પડુંછે, જે બંગાળામાં બનેછે. તે કોથળીઓ,

કોથળાઓ (ખનાવવા સાથે) તથાં માલ ખાંધવાને
 ચાસતે કામમાં આવેછે. ઘણી ગુણપાટ, કોથ-
 ળાઓના આકારના મુંબઈમાં આવેછે. એક
 ગુણપાટની કોથળીમાં વધતામાં વધતું બે માણ માએ
 છે. જુદી જુદી જાતના ધાન્ય, જેવાંકે, ચોખ્ખા
 ઘઉં અને કઠોળ, તેમજ ખાંડ, ખુંદ, મરી અને
 બિજા જાતની પેદાશો ગુણપાટની કોથળીઓમાં
 (ભરીને) કલકત્તેથી બહાર બંદર માકલેછે.

Initial, n.	ઈનિશિયલ	પેહિલા અક્ષર
quantity, n.	ક્વૉન્ટિટિ	જથ્થો, પ્રમાણ
guild, n.	ગિલ્ડ	સભા. મંડળી
guage, v. t.	ગેજ	માપકું
entirely, ad	એન્ટાયરલિ	તમામ, મુદ્દલ
followed, v,	ફોલોડ	પછવાડે આવ્યું
question, n.	ક્વેસ્ટ્યન	સવાલ, પ્રશ્ન
page, n.	પેજ	પાનું, આકર
silent, a.	સાઈલન્ટ	હચાર રહિત
guide, v. t.	ગાઈડ	રસતો દેખાડવો
guarantee, n	ગેરંટી	જામિનગિરિ
syllable, n.	સિલેબલ	પદ

knave, n. | નેવ | ઠગ, લુચ્ચો

Acknowledge, v. t | એકનોલેડજ | કબુલ રાખવું

હું *was* થી જ્યારે કોઈ શબ્દ શરૂ થાય છે, ત્યારે તેમાં *w* નો ઉચ્ચાર થતો તેથી ; જેમ...
write, wrote, wrong, એએનો ઉચ્ચાર (રાઈટ, રાઈટ, ને રાઈંગ) એ પ્રમાણે થાય છે.

જ્યારે *wh* થી શરૂ થાય છે, ત્યારે *h* નો ઉચ્ચાર ધાણું કરીને તમામ થતો નથી. જેમ—
when, which, what, એમનો ઉચ્ચાર ધાણું કરીને જાણેકે, (ઉવેન, ઉવિચ્ચ ને ઉવોટ), એ રીતે થાય છે. પણ *who, whom*, એનો ઉચ્ચાર (હૂ અને હૂમ) એ પ્રમાણે થાય છે. *heir* (એર), અને *honor* (ઓનર) માં *h* નો ઉચ્ચાર થતો નથી. *q* ની પછી હંમેસાં *u* આવે છે, જેમકે ... *question* (ક્વેશ્ચન), *quantity* (ક્વૉનટિટી) ઇતિ. *q* ની પછી જે *u* આવે છે તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી, જેમ—
guide (ગાઈડ), *guard* (ગાર્ડ), *guage* (ગેજ), *guild* (ગિલ્ડ), *guarantee* (ગેરંટી). એકજ પદમાં *n* ની પહેલાં જ્યારે *k* આવે છે ત્યારે *n* નો ઉચ્ચાર થતો નથી, જેમકે—*knife*

(નાઈફ), *knave* (નેવ), *know* (નો), સીવાય *ack-now ledge* (એકનોલેડજ).

4. Table of certain combinations of vowel letters, with their various pronunciations. Where there are several pronunciations of the same letters, the most usual is put first.

૪. સ્વરાક્ષરોના જે કેટલાંદેક ચોકસ સંધિ થાયછે તેમના તેના જુદા જુદા ઉચ્ચારો સહિત નો કોડો. જે અક્ષરોના ઘણા ઉચ્ચાર થાયછે તેવે ઠેકાણે સહયી અગત્યના તે પેહલા મુક્યાછે.

Certain, a. combina- tions various, a. pronuncia- tions. usual, a.	સરટન	ચોકસ
	કામખાને- શનસ	સયોગ
	વેરીઅસ	જુદા જુદા
	પ્રોનન્સિએ- શનસ	ઉચ્ચારો
	ચુઝવલ	કામમાં આવતાં

અક્ષર નં.	ઉદાહરણ.	ઉચ્ચાર.	અર્થ.
A E * †	Cæsar, n.	સીઝર	માણસનું નામ

* A E જે AE (ઇ.) લખાયછે. તે માત્ર લેવીન અને ગ્રીક શબ્દોમાંજ વપરાયછે

AI	૨	aim, n.	એમ	ધારણા
	૨	fail, v. i.	ફેલ	પાર નહીં પડવું
AY	૨	day, n.	ડે	દિવસ, દહાડો
	૨	way, n.	ઉવે	રસ્તો, રિત
AO	૨	gaol, n.	જેલ	બંદીખાનું
AU	૪	cause, n.	કૌઝ	કારણ
	૪	pause, v. i.	પૌઝ	અટકવું [કુઈ
	૩	aunt. n.	આન્ડ	કાકી, મામી,
	૩	launch, v.	લાન્ચ	પાણીમાં ઉતાર
AW	૪	law, n.	લૌ	કાયદો [રવું
	૪	claw, n.	ક્લૌ	પંજો
EA	૬	speak, v.	સ્પીક	બોલવું
	૬	beak, n.	બીક	ચાંચ
	૫	head, n.	હેડ	માથું, ક. વડો
	૫	dread, n.	ડ્રેડ	ભય, ધાસ્તિ
	૨	great, α.	ગ્રેટ	મોટું
	૨	break, v. t.	બ્રેક	ભાંગવું
	૩	heart, n.	હાર્ટ	હિલ, જીગર
EA. ૭		Earth, n.	અર્થ	જમીન, મટાડી
EA ૭		heard, v. t.	હર્ડ	સાંભળ્યું

EE	૬	feet, n.	શીર	પગ, ધુટ
	૬	Greek, n.	ગ્રીક	યુનાની લોક
EI	૨	eather, pr	ધિર	એમાંનું એક
	૨	neather, p.	નીધર	એમાંનું એક
	૬	receive, v.	રિસીવ	લેવું, [નહી
	૬	perceive, v	પર્સીવ	જોવું
	૨	weigh, v.	ઉવે	તોલવું
EW	૩	few, a.	ફ્યુ	થોડું
	૩	dew, n.	ડ્યુ	ડવ, ધાર
	૨	flew. v. i.	ફ્લુ	ઉડી ગયું
	૨	grew, v. i.	ગ્રુ	ઉગ્યું
	૧૦	shew, v. t.	શે	દેખાડવું
EY	૨	they, pro.	ધે	તેઓ, પેલા
	૬	key, n.	કી	કુંચી, ચાવી
IE	F	die v. i.	ડાઈ	મરવું [ઉછે
	,,	flies, n.	ફ્લાઈઝ	માંખો v. i. ઉ
	૬	believe, v.	બિલીવ	માનવું
	૨	friend, n.	ફ્રેન્ડ	દોસ્ત [પક્ષી
OE		phoenix, n.	ફોનીક્સ	એવે નામનું
OO	૧૩	fool, n.	ફૂલ	મુર્ખ, એવકુફ

OO	school, n.	સ્કૂલ	નિશાળ
૭	flood, n.	ફલડ	રેલ
૧૨	wood, n.	ઊડ	જંગલ, લાકડું
૧૨	good, a.	ગુડ	સારું, મજેનું
૪	door, n.	ડોર	બાગણું [મીન
	floor, n.	ફ્લોર	પાટિયાંની જ-
OA	boat, n.	બોટ	મછવા, હોડી
૧૦	goat, n.	ગોટ	બકરો
OE	foe, n.	ફો	દુશ્મન, શત્રુ
૧૦	woe, n.	ઉવો	દુઃખ
OI	foil, v. t.	ફોઈલિ	હરાવવું
૧૦	boil, v. t.	બોઈલિ	ઉકાળવું,
OU	bound, v. t.	બાઉન્ડ	બાંધવું, કુદવું
	round, a.	રાઉન્ડ	ગોળ, પ. ફરો
૧૦	soul, n.	સોલ	જીવ, માણસ
૭	young; n.	યંગ	જુવાન
૭	courage n.	કરેજ	હિંમત, નછાતી
૧૧	youth, n.	યુથ	જુવાની
૧૨	could, v.	કુડ	શકયું
૪	court, n.	કોર્ટ	દરબાર, ચોક
OW	now, ad.	નાઉ	હમણા

OW	૫	crown, n.	ક્રાઉન	તાજ
	૧૦	blow, v. i.	બ્લો	કુકવું, n. મુકી
	૧૦	grow, v. i.	ગ્રો	ઉગવું
OY	૪	boy, n.	બોય	છોકરો
	૪	joy, n.	જોય	ખુશાલી
UE	૩	due, a.	ડ્યુ	ધરતું, લાયક
	૩	sue, v. t.	સ્યુ	ફરીયાદીમાંદવી
	૧૧	true, n.	ત્રૂ	રાસ્ત, સાચું
UI	૩	suit, n.	સ્યુટ	ઢાંધો
	૧૧	fruit, n.	ફ્રૂટ	મેવો, પરિણામ
	૮	build, v. t.	બિલ્ડ	બંધવું
	૮	guild, n.	ગિલ્ડ	મંડળી
UY	૨	buy, v. t.	બાઈ	ખરીદવું

Forty seven	n.	ફોર્ટી સેવન	સુડતાલીસ
Ten,	n.	ટેન	દસ
Rest,	n.	રેસ્ટ	બાકીના

ફુએવું માલમ પડેછે કે આ સુડતાલીસ સંયો-
ગામાંથી દસ સંધીસ્વરોછે તથા બાકીના સધળા
શુદ્ધ સ્વરોઆરોછે.

Lesson VI, (પાઠ ૬ઠો).

Aimed, v.t.	એમડ	તાંકડું, n. નેમ
have lost v.t.	હેવ લોસ્ટ	ખોયોછે
whole, a.	હોલ	ખધા, આખો
gaol, n.	ગેલ	ગુરંગ, બંદીખાનું
heir, n.	એઅર	વારસ, મીરાસગીર
flood, n.	ફલડ	રેલ, પૂર, ભરતી
Eagle's, n.	ઈગલ્સ	ગરડ પક્ષીનું
armed, v. t.	આર્મ્ડ	હથીઆરબંધ-
come to life	કમ ટુ લાઈફ	જીવતું થવું, જીવં
burnt, v. t.	બર્ન્ટ	ખલી ગયું
rod, n.	રોડ	સળિયો, લાકડી
back, a.	બેક	પીઠ
teak-wood n	ટીક ટુડ	સાગનું લાકડું
fir-wood, n.	ફર ટુડ	'ફર'નું લાકડું
fir tree, n.	ફર ટ્રી	સનોખરનું ઝાડ
wind, n.	વિન્ડ	પવન, વાયુ
py, v. t.	પે	આપવું, n. પમાર
against, pro.	અગેન્સ્ટ	સામે, વિરુદ્ધ

સીંચરે રાજ્ય (લેવાને) પાર્યું, પણ વલ્યું નહિ.

હું જુલો પડ્યો છઈ. તેણે આખો દિવસ કેદ-
 આનામાં કાઢ્યો. મારી કાકીનો વારસ હું છઈ.
 હું તે મછવો રેલમાં ઝાકારીશ. કહો, તમે શા
 વાસ્તે અટકાછો ? શું કારણછે ? ગરૂડ પક્ષી
 નું માથું આંચથી, અને તેના પગ પંજથી, હથિ-
 ચારબંધ કીધાંછે. કાયદો તોડવાની મને મોટી
 ધાસ્તીછે. તેને ફળ મળ્યું. મને મારા દોસ્ત-
 થી ખબર પડી. હમાણા દવ પડેછે. યૂનાની
 લોકો માનતા હતાં કે, 'શીનિક્સ' કરીને એક
 પક્ષી થાયછે તે મરી જાયછે અને પાછું જીવતું
 થાયછે. હું જોઈછ કે મારા દુસ્મનો થોડાછે.
 શીનિક્સ ધરડું થતું અને પોનાની મેળે બળી
 મરતું. શીનિક્સ અગ્ની મહિથી ઉડી જતું ને
 પાછું જીવાન થતું. હું તમને તે છોકરો દેખા-
 ડીશ. તે હમાણા ભરજીવાનીમાંછે. મુરખની
 પીઠ (પર મારવા) સાડ (તે) સોટીજ. સારાને
 મોટે નિશાળ (છે). બારણાં સાડ કુંચી. તે
 પાટીયાની જમીનપર તેલ ટપકેછે. હું એક બ-
 કરો ખરીદવાને આહુધું. મને તમે એક સા-
 ગનો મછવો આંધિ આપશો ? (વાર) તે તમે
 સ્વીડનના ફર લાકડાંનો કે અંગરેજી એકના

લાકડાંનો બાંધી શકશે ? સનોબરનું બાડ ક્યાં ઉગે છે ? પવન કેમ વાય છે ! તેના માથા પર એક સપાટો પડ્યો. તે છોકરો તેના બાપને બાડકો છે. માફ હોય તો આપો, નહીં તો, હન્સાકની કોરટમાં હું તમારા પર ફરીયાદી માંડીશ. કાયદા પ્રમાણે, તેના પર મારો દાવો છે.

5. Table of combinations of the vowel letters with R, with their pronouncians.

૫. R ની જોડાજોડ. આવતા સ્વરાક્ષરોનો તથા તેમના ઉચ્ચારોને કોઠા.

અક્ષરો દાખલા

A + R	3 Part, n.	પાર્ટ	ભાગ, હિસ્સો
	3 art. n.	આર્ટ	કળાં, વ. i. છે
	1 hare, n.	હૅઅર	સસહુ
	1 mare, n.	મેઅર	ધોડી
	3 are, v. i.	આર	છે
E + R	7 her, pron.	હર	તેણીને-નું
	7 father	ફાધર	બાપ
	4 merry	મેરિ	આનંદી

	૫ very, a.	વૈરિ	ધાણું, a. તેજ
	૬ here, ad.	હિઅર	હિયાં
	૬ mere, ad.	મીઅર	ફક્ત, કેવળ
EE + R	૬ deer, n.	ડીઅર	હરણ, મુરગ
	૬ steer, v.t.	સ્ટીઅર	વાહાણ ચલા-
I + R	૮ miracle	મિરકલ	માજેજો [વવું
	૮ spirit, n.	સ્પિરિટ	જીવ, જીત, દમ
	૭ fire, n.	ફાયર	આતશ
	૭ admire	અડમા-	અજમાવવું
	૭ fir, n.	ફર [યર	'ફર'નું ઝાડ
	૭ stir, v. t.	સ્ટર	હિલવવું
O + R	૪ nor, conj.	નોર	એપણ નહી
	૪ for, prep.	ફોર	વાસ્તે
	૭ work, n.	ઉવર્ક	કામ કરવું
	૭ word, a.	ઉવર્ડ	શબ્દ, બોલ
	૪ ore, n.	ઓર	કાચી ધાતુ
	૪ bore, v. t.	બોર	લેધગયો
OO + R	૧૧ poor, a.	પૂર	ગરીબ
	moor, n.	મૂર	હંગર નાખવું
	૪ door, n.	ડોર	બાણું [મીન
	૪ floor, n.	ફ્લોર	પાટિયાંની જ-

U + R	○	chr, n.	કર	કુત્રાનું અચ્ચુ
		spui, n.	સ્પર	આર
		pure, n.	કયોર	હલિજ
		pure, a.	પ્યોર	સાફ, નતર
Y + R		myrtle, n.	મર્ટલ	મેદી

Lesson VII. (પાઠ ૭ માં).

To be learnt by heart.

મહેડે કરવાનો.

None, n.	નન	કોઈ નહીં
trust, v. t.	ત્રસ્ટ	વિશ્વાસ કરવો
liar's, n.	લાયઝ	જુઠાનો
true, a.	ત્રુ	સાચો, ખરો
lies, v. i.	લોઈઝ	જુઠું બોલેછે
hide, v. t.	હાઈડ	છુપાવવું, સંતાડવું
fault, n.	ફોલ્ટ	વાંક, યુના
turns, v. t.	ટર્ન્સ	ફેરવેછે, બદલેછે
single, a.	સિંગલ	એક, a. કુ આર

અગરજો જુઠાનું બોલવું સાચું હોય, તોપણ તેના બોલવાનો કોઈ ભરોસો કરશે નહિ ; જો

એક ગુન્હા છુપાવવાને જીકું બોલે છે, તેના એકના ગુન્હાના બે થાય છે.

Explanation: (સમજાવું).

None—કોઈ નહીં. Trust—ભરોસો રાખવો. A liar—જેને જીકું બોલવાની ટેવજે તે. Word—બોલવું. He, who—જે કોઈ. To hide—છુપાવવાને માટે. Turns—કરે છે (થાય છે). A single—એક To two—બે (તે ગુન્હા).

Believe, v.t.	બિલીવ	ભરોસો રાખવો
habitually,	હબિચુઅલિ	હંમેશાં, નિત્ય
statement, n	સ્ટેટમેન્ટ	બોલવું તે, વર્ણન
in order to,	ઇન ઓર્ડર ટુ	માટે, વાસ્તે
changes, v.t.	ચેન્જિઝ	બદલે છે, ફેરવે છે

Lesson VIII. (પાઠ ૮ માં).

Exercise on the consonants.

વ્યંજનોના ઉચ્ચાર વિષે.

1 & 8. (૧ ને ૮).

Pat, n.

પેટ

વાગલુ.

Pat, v. t.	પટ	થોપવું; પંપાળવું
ban. n.	બંન	ખખર; ઢંઢેરો
pan, n.	પંન	કઢાઈ; પેણો
bad, a.	બડ	ખરાખ
pa, d n.	પડ	ખાગીર; તક્યો
bane, n.	બેન	જેહર; વીખ
pane, n.	પેન	કાચનો તકતો
bleed, v. t.	બ્લીડ	લોહી કાઢાડવું
plead, v. t.	પ્લીડ	કજિયો ચઝાવયો
bill, n.	બિલ	ચાંચ; ચાંકડો
pill, n.	પિલ	ગોલી (આસડની)
ball, n.	બાલ	દડો; ગોળો; નાચ
pall, n.	પાલ	કંકન; શેલું
punish, v. t.	પનિશ	સજા-શિક્ષા કરવી
banish, v. t.	બંનિશ	દેશ નિકાલ કરવું
sob, v. i.	સૉબ	દમ્પકાં ખાધ રડવું
sop, n.	સૉપ	નરમ રોટલી
robe, n.	રૉબ	જાભો; જામો
rope, n.	રૉપ	દોરડું [નું ખચચું
cub, n.	કબ	ચોપગાં જનાવર
cup, n.	કપ	ખાલું; જામ

scrub, n.	રેક્રેમ	પાજી; ગામનુ પાપ
scrap, n.	રેક્રેપ	કટકો; કોર;

2 & 3. (૨ ને ૩).

Cable	કેબલ	લંગરનું દોરડું
can, n.	કેન	વાસણુ; ઘ. શકવું
cask, n.	કારક	પિપ
cease, v. i.	સીસ	અટકવું
certain, a.	સર્તેન	ચોકસ; મુકરર
city, n.	સિટી	શહેર; નગર
civil, a.	સિવિલ	ગામ ખાતાનુ
cot, n.	કોટ	જુપડું; પલંગ
coal, n.	કોલ	કોલસો; કોયલો
coin, v. t.	કોઇન	પહસા પાડવા
cultivate, v. t.	કલ્ટિવેટ	ખેડવું
curious, a.	ક્યુરીઅસ	નવાઈ જેવું
custom, n.	કસ્ટમ	ચાલ; રવાજ

4 & 14. (૪ ને ૧૪.)

Mad, a.	મેડ	ધેલો; દિવાનો
mat, v. t.	મેટ	સાદડી
made, v. t.	મેડ	ખનાવ્યું; ધડ્યું

mate, n.
dame, n.
tame, v. t.
dip, v. t.
tip, v. t.
nod, v. i.
not, ad.
sad, a.
sat, v. i.
send, v. t.
sent, v. t.

મેટ
ડેમ
ટેમ
ડિપ
ટિપ
નોડ
નોટ
સેડ
સેટ
સેન્ડ
સેન્ટ

સોખવી; માલમ
માઈ; માઈસાહેબ
પાળવું; a. પાળેલું
મેરવું; n કુખકી
આણી કરવી
ઝાંકો ખાવો
નહીં; ના; નથી
દલગીર; ગંભીર
એકું
માકલવું
માકલું

5 & 15. (૫ ને ૧૫).

Strife, n.
strive, v. i.
life, n.
alive, n.
wife, n.
wives, n.
fail, v. i.
vale, n.

સ્ત્રાઈફ
સ્ત્રાઈવ
લાઈફ
અલાઈવ
ઉવાઈફ
ઉવાઈવઝ
ફેલ
વેલ

કળિયો; ક્રેશિય
ક્રેશિય કરવી
જીંદગી
જીવતું, જીવંત
પરણેલી સ્ત્રી
ખાયડીયો
નિષ્ફળ થવું
ખીન; ખો

valley, n.	વેલિ	ખીન; મેદાન
folly, n.	ફોલિ	મુર્ખાઈ; બેવકુફી

3 & 7. (3 ને ૭).

cash, n.	કેશ	રોકડ; નગદ
gash, n.	ગેશ	જખમ; લા
duck, n.	ડક	બદક; બટકી
dug, v. t.	ડગ	ખોડ્યું; ખાંચળ
dock, n.	ડક	ગોદી
dog, n.	ડોગ	કુતરો
curl, n.	કર્લ	ગુચરું વાળવું
girl, n.	ગર્લ	છોકરી; કણ્યા
card, n.	કાર્ડ	રમવાનાં પાનાં
guard, v. t.	ગાર્ડ	ખંચાવ કરવો
cable, n.	કેબલ	વાહાણનું દોરડું
gable, n.	ગેબલ	દળદું છાપરું
cot, n.	કોટ	જીપડું; પલંગ
got v. t.	ગોટ	મેળવ્યું
kin, n.	કિન	સગું
begin, v. t.	બિગિન	શરૂ કરવું

V. & W. (વી ને દબ્બલ્યુ.)

Vain	વેન	મગરબ, ફાકટ
Won, v. t. [a.	ઉવન	જીત્યું
vine, n.	વાઈન	દરાખનો વેલો
wine, n.	ઉવાઈન	દરાખનો દારૂ
village, n.	વિલેજ	ગાંમડું, ગાંમ
willing, a.	ઉવિલિંગ	ખુશી, રાજી
vale, n.	વેલ	ખીન, ખો
wail, v. i.	ઉવેલ	વિલાપ કરવો
vent, n.	વેન્ટ	રસ્તો, હાર
went, v. i.	ઉવેન્ટ	ગયો,
vaunt, n.	વૉન્ટ	બડાઈ
want, v. t.	ઉવૉન્ટ	જોયેછે, n. તંગી

6 & 7. (૬ ને ૭).

Grace, n.	ગ્રેસ	અલેશ, મેરબાંની
giant, n.	ગાયન્ટ	ગણેસ
pageant, n.	પેજન્ટ	તમાસો, ખેલ
girl, n.	ગર્લ	છોકરી, કણ્યા
gut, v. t.	ગૉટ	મળવ્યું
God, n.	ગોડ	જોદા, હમર

glory, n.	ગૌરિ	ક્રાંતિ, આબરૂ
oblige, v. t.	આપનાઇઝ	ફરજ પાડવી
gallant, a.	ગૅલન્ટ	જવાન, શુરો
sage, a.	સેજ	ચતુર, n. કિલસુફ
glass, n.	ગ્લાસ	કાચ
egg, n.	એગ	ઈંડું
gold, n.	ગોલ્ડ	સોનું, a. સોનેરી
sugar, n.	શુગર	ખાન, સાકર
gas, n.	ગેસ	હવા, વાયુ
gum, n.	ગમ	ગુંદર
gun, n.	ગન	ટોપ, બંદુક
gunny, n.	ગનિ	ગુણપાટ
judgment, n.	જડજમેન્ટ	ચુકાદો, વિચાર
age, n.	એજ	જિમર, વય
gem, n.	જેમ	ઝવેર, રત્ન
genius, n.	જન્યસં	બુધિ
page, n.	પેજ	પાનું, ચાકર
gave, v. t.	ગેવ	આપ્યું
cage, n.	કેજ	પિજદં, કેદખાનું
gill, n.	ગિલ	ચુંઈ

18 & 19. (૧૮ ને ૧૯).

That	ધેટ	કે, pron. પેકું
though, conj	ધા	જોકે, તોખી
thing, n.	થિંગ	વસ્તુ, ચીજ
them, pron.	ધેમ	તેઓને, પેલાને
thank, v. t.	થન્ક	ઉપકાર માનવો
there, ad.	ધેઅર	ત્યાં, તે જગ્યા
thought, n.	થોટ	વિચાર
bath, n.	બાથ	હમામખાનું
breathe, v. t.	બ્રીથ	દમલેવો
bathe, v. t.	બેથ	નાહાવું
with, prep.	ઉવિથ	સાથ
clothe, v. t.	ક્લોથ	લુગડાં પહેરવાં
thin, a.	થિન	પાતલું
breath, n.	બ્રેથ	દમ, શ્વાસ, વાસ
cloth, n.	ક્લોથ	કપડું, લુગડું
span, n.	સ્પેન	ખિલસ, વેહેટ
spade. n.	સ્પેડ	કોદાળી, પાવડો
spit, v. i.	સ્પિટ	થુકવું, n. થુક
spot, n.	સ્પોટ	જગ્યા, ધાબું
spell, v. t.	સ્પેલ	જોશી કરવી
spill, v. t.	સ્પિલ	ઢોળી નાખવું

spine, n.	સ્પાઇન	ખરડાનું હાડકું
spite, n.	સ્પાઇટ	વેર, દાવો, કિનો
step, n.	સ્ટેપ	પગલું, વ. i. જવું
stop, v. i.	સ્ટોપ	થોભવું n. અટકાવ
stiff, a.	સ્ટિફ	કઠણ, હટિલું
stand, v.	સ્ટેન્ડ	ઉભું રહેવું
sting, v. t.	સિટિંગ	દંખવું, n. દંખ
stare, v. t.	સ્ટેર	ટીકીને જોવું
stone, n.	સ્ટોન	પથર, ગોટલી
skin, n.	સ્કિન	આમકું, છાલી
school, n.	સ્કૂલ	નીશાળ, પાઠશાળા
scrap, n.	સ્ક્રેપ	કાર, વિભાગ

Lesson IX. (પાઠ ૯ માં).

To be learnt by heart.

મોહોડે કરવાનો.

My Sister. (મારી બહેન).

Little, a.	લિટલ	નહાની, નાધલી
sister, n.	સિસ્ટર	બહેન

but, ad.	અટ	માત્ર, ફક્ત, કેવળ
years, n.	ધર્મ્સ	વર્ષો
old, a.	ગોલ્ડ	મોહોડી
home, n.	હોમ	ઘર, ઘેર, મકાન
is worth, v.t.	ધજ ઉવર્થ	કીંમતની છે
weight, n.	ઉવેટ	વજન, ભાર
gold, n.	ગોલ્ડ	સોનું, કંચન

મારે એક નહાની ખેલેન છે તે માત્ર એ વર્ષની છે, તે પગુડા ને એ તેણીને ઘરમાં ચાહીએ છીએ તેઓને તે સોનાના જેટલી વજનની કિંમતની છે.

Lesson X. (પાઠ ૧૦ મા.)

To be learnt by heart (મ્હેડે કરવાનો)

Cow, n.	કાઢિ	ગાય
horn, n.	હોર્ન	સિંગડું
fish, n.	ફિશ	માછલી
gill, n.	ગિલ	ચુંધ (માછલીની)
horse, n.	હોર્સ	ઘોડો
hoot, n.	હૂટ	ખરી, ખડી
duck, n.	ડક	બદક, બતક

bill, n.	બિલ	ચાંચ, (પક્ષીની)
bird, n.	બર્ડ	પક્ષી, પંખેર
wing, n.	ઉવિંગ	પાંખ [ચઢવું]
sail, v. i.	સેલ	પવનમાં ઉપર
paw, n.	પૉ	પંજો, ચુંગાલ
tail, v. i.	ટેલ	પુછડી, પુછડું
swim, v. i.	સ્વિમ	પાણીમાં તરવું
fly, v. i.	ફ્લાઈ	ઉડવું
fin, n.	ફિન	માછલીની પાંખ
high, a.	હાઈ	ઉંચે
cat, n.	કેટ	ખીલાડી
dog, n.	ડોગ	કુતરો
walk, v. i.	ઉવૉક	ચાલવું
feet n.	ફીટ	પગો
eat, v. t.	ઈટ	ખાવું

ગાયને શિંગડાં હોયછે ને માછલીને ચુંધ હોયછે ; ઘોડાને ખરી અને બતકને ચાંચ હોય છે ; પક્ષિને પાંખ હોયછે જ્યો તે ઉંચે ઉડી શકેછે ; ખિલાડીને પંજા ને કુતરાને પુછડી હોય છે, અને તેઓ પાંખથી તરી શકેછે અથવા

તેઓ પાંખથી ઉડી શકે છે અથવા તેઓ પગથી ચાલી શકે છે અથવા તેઓ ચાંચથી ખાઈ શકે છે.

Explanation. (સમજાણ).

Defend, v t	ડિફેન્ડ	ખંચાવ કરવો
by means of	ખાધ મીઠા	વડે, થી, મારફતે
solid. a.	સોલિડ [સોલિડ]	ખટ, નક્કર [કઠણ]
horny, a.	હોર્ની	સિંગડાંનાજેવી
gallop, v i.	ગેલપ	ચાર પગે દોડવું
rough, a.	રફ	ખભરાયલી
stony, a.	સ્ટોનિ	પથરવાળી
kick, v. t.	કિક	લાત મારવી
injure, v. t.	ઇન્જર	દુઃખ દેવું
pick up, v.t.	પિક અપ	ઉંચકવું, વિશ્લેષવું
enable, v. t.	એન્બલ	શક્તિવાન કરવું
divided, .p.p	ડિવાઇડેડ	વહેંચાયલું
toes, n.	ટોઝ	આંગળાં (પગનાં)
climb, v. t.	ક્લાઇમ	ચઢવું. ચઢકવું
tails, n.	ટેઇલ	પુછડીઓ
useful, a.	યુસ્ફુલ	ઉપયોગી

brushing, p.	પ્રશિંગ	સાફ કરવું
tiresome, a.	ટાયર્સમ	કંટાળા ભરેલી
animals, a.	અનિમલ્સ	પ્રાણીઓ
limbs, n.	લિમ્બ	અવ્યવો
orgens, n.	ઓર્ગન્સ	ઈંદ્રીઓ
adapted, p.	અડેપ્ટેડ	લાયક કરેલું
wants, n.	વૉન્ટ્સ	ગરબો
manners, n.	મેનર્સ	રીતભાત

ગાય એટલે એક નહીં પણ ઘણી, આખે ગાયનો વર્ગ સમજવો. તેમજ શિંગડું, ચુઈ એટલે એક શિંગડું કે એક ચુઈ નહીં પણ શિંગડાં, ચુઈઓ એમ સમજવું.

ગાયોને શિંગડાં હોયછે જ્યાં તેઓ પોતાની મજા બચાવ કરી શકેછે. માંછલીઓ પોતાની પાંખથી તરેછે અને પોતાની ચુઈથી દમ લેછે. ઘોડાઓને નડકર શિંગડાં જેવી કઠણ ખરીઓ હોયછે જ્યાં ખરબચડી પથ્થરવાલી જમીનપર તેઓ ચાર પગે કુદી શકેછે, અને જ્યાં તેમને ઘણા આપેછે તેઓને લાત મારેછે. બતકોને

આંચ હોયછે નથી તેઓ પોતાનો ખોરાક ઉપા-
ડેછે.

નિમ સમુદ્રમાં વાહાણ ચાલેછે તે પ્રમાણે
હવામાં ઉડવાને પક્ષીઓની પાંખ તેઓને શક્તિ-
વાન કરેછે. બિલાડીઓને નડકર ખરીઓ
નથી હોતી પણ નખથી હથ્થારખંધ થયલા છુટા
પંજાં ચાર આંગળાવાળા પંજા હોયછે, નથી
તેઓ કુદી શકેછે, દોડી શકેછે અને ઝાડોપર
ચઢી શકેછે. કુતરાઓને પુછડીઓ હોયછે જે
તેઓને કંટાળો આપતી માઓને ઉડાવી મેજવવા
સારૂ ઉપયોગીછે. એ પ્રમાણે સઘળાં પ્રાણી-
ઓને તેઓની ગરજને અને જીંદગીની રીત-
ભાતને લાયક કરેલી ઇંદ્રીઓ અને અવયવો
હોયછે.

Table VII. (કોડા ૭ મા).

List of words to be learnt by heart.

મ્હેડે કરવાના શબ્દોની યાદી.

૧ a, ab	(એ એખ)	એટલે	પાસેથી દુર
૨ ad	અંડ	,,	ને, પાસે

૩ co, con	કો, કોન	એટલે	મલીને, સાથે
૪ de.	ડિ	"	નીચે
૫ di, dis.	ડિ, ડિસ	"	જુદું [હાર
૬ e, ex.	ઈ, એક્સ	"	થી, માંથી, બા-
૭ in.	ઇન ૧	"	નહીં
૮ in.	ઇન ૨	"	અંદર, માં
૯ pro.	પ્રો	"	આગળ
૧૦ pre.	પ્રિ	"	આગમજ
૧૧ super.	સુપર	"	ઉપર, ઉપરાંત
૧૨ sub.	સબ	"	અંદર, હેઠલ

Exercise XI. (પાઠ ૧૧ માં).

A અથવા Ab ની સાથે જોડાઈને
નવેલાં શબ્દો.

a-verse, ad.	અવર્સ	નારાં, કંતાળેલું
ab-sent, a.	અબસન્ટ	ગેરહાજર
ab-ject, a.	અબજેક્ટ	હલકું, નીચ
ab-rupt, ad.	અબ્રપ્ટ	એકાએક
ab-stain, v.t.	અબસ્ટેન	પહરે જી કરવી

૨ Ad ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

Ad-opt, v. t.	અપ્તોપ્ત	છોકરો કરી લેવો
ad-here, v.i.	અહિયર	વળગી રહેવું
ad-dition, n.	એડિશન	સરવાળો
ad-jective, n.	એડજેક્ટિવ	વિશેષણ
ad-vocate	એડવોકેટ	વકીલી કરવી
ad-verb, n.	એડવર્બ	ક્રિયા વિશેષણ

૩ Co અથવા Con ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

Cohere, v. i.	કોહિઅર	વળગી રહેવું
collect, v. t.	કલેક્ટ	એકઠું કરવું
consent, v.i.	કન્સેન્ટ	કબુલ કરવું [વસ્તુ
compound, n.	કોમ્પાઉન્ડ	મેળવનીથી બનેલી
combine, v.t.	કમ્બાઈન	સાથે મેળવવું
conjunction	કન્જંક્શન	ઉભયાન્વયી અવ્યય

૪ Di ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

De-grade, v.	ડિગ્રેડ	માન હલકું કરવું
de-based, p.	ડિબેસ્ડ	નીચું, હલકું
de-cide, v. t.	ડિસાઈડ	ચુકાદો કરવો
de-termine	ડિટર્મિન	ઠેરવવું, ચુકરેકરવું

de-scend |ડિસેન્ડ| ઉતરવું, નીચે આવવું

૫ Dis અથવા Di ની સાથે જોડાઈને
બનેલા શબ્દો.

Disperse	ડિસ્પર્સ	વિખરી નાખવું
differ, v. i.	ડિફર	મળતું નહીં આવવું
disgrace, v.	ડિસગ્રેસ	અપમાન આપવું
diffuse, v. t.	ડિફ્યુઝ	ફેલાવવું, પસારવું
diminish, v.	ડિમિનિશ	ઓછું કરવું
disturb, v.	ડિસ્ટર્બ	અડચણ કરવી

૬ E અથવા Ex ની સાથે જોડાઈને
બનેલા શબ્દો.

Ex-tend v.t.	એક્સ્ટેન્ડ	લાંબાવવું, વધારવું
ex-hibit, v.t.	એક્ઝિબિટ	દેખાડવું
emanate, v.t.	એમેનેટ	નિકળવું, વહેવું
eject, v. t.	ઇજેક્ટ	બાહર કાઢાડી મુકવું
e-lude, v. t.	એલ્યુડ	નજર ચુકવવી
e-ditor, n.	એડિટર	અધિપતિ
educate, v.t.	એડ્યુકેટ	શિખવવું, ઉધારવું
e-merge, v.i.	ઇમર્જ	નિકળી આવવું

૭ In (૧) ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

Innumerable	ઇન્નુમરેબલ	એસુમાર અગણીત
in-noeent, n.	ઇનોસન્ટ	વાંકવગરનું બાપડું
in-justice, n.	ઇન્જસ્ટિસ	ગેરબનશાસી, અધર્મ
in-capable	ઇન્કેપેબલ	અશક્ત, નાનાયક
in-glorious	ઇન્ગ્લોરિયસ	એઆઅરનું, નિમ્ન
in-judicious	ઇન્જુડિશિયસ	ગેરવાજબી

૮ In (૨) ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

In-troduce	ઇન્ત્રોડ્યુસ	દાખલ કરવું
in-sert, v. t.	ઇન્સર્ટ	અંદર લેવું
in-quire, v.	ઇન્કવાયર	પુછપરછ કરવી
in-scribe	ઇન્સ્ક્રાઇબ	કેરવું, અર્પણકરવું
in-ject, v. t.	ઇન્જેક્ટ	અંદર રેડવું
in-terrupt	ઇન્ટરપ્ટ	હરકત કરવી
in-trude, v. i.	ઇન્ટ્રુડ	ધુસવું

૯ Pro ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

Propose, v. t.	પ્રોપોઝ	દરખાસ્ત કરવો
protract, v. t.	પ્રોટ્રેક્ટ	લંબાવવું, વધારવું
produce, v. t.	પ્રોડ્યુસ	ઉત્પન્ન કરવું
project, v. t.	પ્રોજેક્ટ	ફેંકવું

proclaim, v.	પ્રોક્લેમ	ઘોષણા કરવો
profit, v. t.	પ્રોફિટ	ફાયદો કરવો

૧૦ Pre ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

Preside, v.i.	પ્રિસાઇડ	પ્રમુખ થવું
prefix, v. t.	પ્રિફિક્સ	અગાઉ મુકવું
preposition	પ્રેપોઝિશન	શબ્દોની અભ્યય
prepare, v.t.	પ્રિપેર	તૈયાર કરવું
predict, v. t.	પ્રિડિક્ટ	ભવિષ્ય કહેવું

૧૧ Super ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

Superior, a.	સુપિરિયર	અદ્ભુત, સરસ
supreme, a.	સુપ્રીમ	મોટું, (દરજાનો)
superfluous	સુપરફ્લુઅસ	જોઈએ તે કરતાં વધુ
superstructure	સુપરસ્ટ્રક્ચર	ઉપરની બાંધણી
suprintend, v.t.	સુપ્રિન્ટેન્ડ	ઉપરીપાલનું કરવું

૧૨ Sub ની સાથે જોડાઈને બનેલા શબ્દો.

subject, v. t.	સબ્જેક્ટ	તાબે કરવું
substance, n.	સબ્સ્ટન્સ	વસ્તુ, સાર
substantive	સબ્સ્ટન્ટિવ	નામ
submit, v. t.	સબ્મિટ	તાબે થવું

*support સપોર્ટ મદદ કરવી
subordinate સબોર્ડીનેટ હાથ તલેનું, હિતરતુ

*con, અદલાધને com, cog, col, cor તથા
dis અદલાધને dif તથા in અદલાધને ig, im,
il, ir તથા sub અદલાધને sup, sue, suf, sug,
sum, sus થઈ જાયછે, તેવાં ચનારે ધ્યાનમાં લેવું.

Lesson XII. (પાઠ ૧૨મો).

On words to be distinguished from
each other.

જે શબ્દનો ભેદ લક્ષમાં રાખવો જાય તે વિષે.

Make. v. t.	મેક	કરવું
bow, n.	બાઉ	સલામ
master, n.	માસ્ટર	ગુરુ
bow, n.	બો	કામકું
arrows, n.	એરોઝ	તીરો
edge, n.	એડ્જ	કીનારી
table, n.	ટેબલ	મેજ
age, n.	એજ	હિમ્મર
sedge, n.	સેજ	રૂપકું
sage, a.	સેજ	દાહયો
Governor, n.	ગવર્નર	હાકેમ

clock, n.	કલોક	મોટું ઘડીઆલ
wound, v. t.	ઉવાઉન્ડ	કુંચી આપી
wound, n.	ઉન્ડ	જખમ
tedious, a.	ટીડીઅસ	કંટાળા ભરેલો
ploughs, n.	પ્લાઉઝ	હજો
rude, a.	રૂડ	કઠંગા
Parchment	પાર્ચમેન્ટ	ચર્મપત્ર
tough, a.	ટફ	ચીવત, મજબુત
enough, a.	ઈનફ	પુરતું, પુરકળ
cough, n.	કૉફ	હાંસો
bough, n.	બાઉ	ડાંખળી
babul, n.	બાબુલ	બાવળ
bought, v. t.	બૉટ	ખરીદ કાંઈ
pulse, n.	પલ્સ	નાડ; દાળ
is high	ઈઝ હાઇ	ઉતાવળી ચાલેછે
beans, n.	બીન્સ	કીંગણો, ભારવડીઆ
foolish, a.	ફુલીશ	મૂર્ખ
believe, v. i.	બીલીવ	મોનવું
witches, n.	ઉવીચીઝ	ડાકણો
bale, n.	બેલ	ગાંસડી
goods, n.	ગુડ્સ	સામાન

ring, v. t.	ગીંઝ	વગાડો;
bell, n.	ઝાંઝ	ખંટ
prefer, v. t.	પ્રીફર	પસંદ કરવું
kind, a.	કાર્કિન્ડ	મામાજી
twice, ad.	દવાઈસ	બે વખત
race course	રેસ કોર્સ	સરતનો રસ્તો
cloth, n.	ક્લોથ	કપડું
too, a.	ટુ	પણ
course, a.	કોર્સ	જાડું
course, n.	કોર્સ	માળા; વખત
tailor, n.	ટેલર	દરજી
to sew, v. t.	ટુ સો	સીવવું
hole, n.	હોલ	બાકું
sow, n.	સો	ફકરી; વ.ત. રોપવું
litter, n.	લીટર	એક વખતે જણેમાં બચ્ચાં
pigs, n.	પીગ્સ	ફકરનાં બચ્ચાં
Bajree, n.	બાજરી	બાજરી
fields, n.	ફીલ્ડ્સ	ખેતરો
ought,	ઑઝ્ટ	જોઈએ [સાડવું
get off, v. t.	ગેટ ઓફ	દૂર કરવું

chair, n.	ચેર	પુરશી
resistance, n.	સંઘીસટ-સ	અટકાય
vain, a.	ખેન	ફાકટ
Surgeon, n.	સર્જન	શસ્ત્રવેદ
vein, n.	વેન	નસ
opened	ઓપન-ડ	ઓફસ ખોલી
vein	વેન	
arm, n.	આર્મ	હાથ
vane, n.	વેન	પવનની દીશા દેખા- ડનાર વાલુદંશક
blows, v. i.	હલોઝ	વાયછે [યંત્ર
bay, v. t.	બે	ભસવું, n. આખ્યાત
stag, n.	સ્ટેગ	સાખર
hard pressed	હાર્ડપ્રેસ્ડ	પછવાડે ભાગવામાં
veil, n.	વેલ	પુરજો [આખ્યાતી
covered, v. t.	કવર્ડ	ઢાંક્યું
valley, n.	વેલી	ખીણ
vale, n.	વેલ	ખીણ
poetry, n.	પોએટ્રી	કવિતા
whale, n.	હન્ડેલ	મગરમચ્છ
enormous, a.	ઈન્ફોર્મસ	ખૂબ જ મોટું

wail, n.	હવેલ	વીલાપ
mourners, n.	મીરનર્સ	શોક કરનારા
morning, n.	મોર્નિંગ	સવાર
rent, v. t.	ફેરવે	ફાટી ગયાં
rent, n.	ફેરવે	ભાડું
cultivator,	કલ્તીવેટર	કુલુપ્તી, ખેડુત
pays, v. t.	પેઝ	આપેછે
Government	ગવર્નમેન્ટ	સરકાર
flat, a.	ફ્લેટ	સપાટ
country, n.	કન્ટ્રી	દેશ
plain, n.	પ્લેન	મિદાન, a. ખુલ્લું
lesson, n.	લેસન	પાઠ
carpenter, n.	કાર્પેન્ટર	મુતાર
plane, n.	પ્લેન	રેલો
hen, n.	હેન	મરગી
lays, v. t.	લેઝ	મુકેછે
eggs, n.	એગ્સ	ખંડાં
bear, n.	બેર	સીંછ
honey, n.	હની	મધ
loves, v. t.	લવઝ	આપેછે
bear, v. t.	બેર	ધમકું

forbear, v. t.	ફરબાર	સજુરી પકડવું
bare, a.	ખાલ	ખુલ્લા, ઉઘાડા
band, n.	બન્ડ	રાશું, ર. ખરો
robbers, n.	રોબર્સ	ચોરો
musicians, n.	મ્યુઝીશ્યન્સ	ભવેઆ
untie, v. t.	અનટાઇ	છોડવું [રમ્તો]
Railway, n.	રેલવે	લોહોડાંની સડકને
fair, n.	ફેર	ભાડું
conduct, n.	કોન્ડક્ટ	ચાલ, વર્તણૂક
fair, a.	ફેર	સુંદર
complexion, n.	કમ્પ્લેક્શન	મેહરો
fared ill, v. t.	ફેડિલ	ફુપ્પ બોગવું
journey, n.	જર્ની	મુસાફરી
mane, n.	મેન	યાળ, [માહાશયર]
main, n.	મેન	ધણીખરી વાતમાં,
agree, v. i.	એગ્રી	મળવું આવવું
cotton, n.	કોટન	ફે
cheated, v. t.	ચીટેડ	હન્યો
knave, n.	નેવ	ધુર્યો
nave, n.	નેવ	નાએડી
wheel, n.	હીલ	ખાડું

'Is broken.' પછી ડ્રાકન ખાંચી ગયું છે.
 ગુરને સજા મે કમી. તારને કામડું. મેલની
 ડોઝ. છોકરાની હુમ્મર. નદીમાં કમ્પડું. શાણો
 હાંકેમ. ઘડિયાળને કુંચી આપી છે કે? તેના પ-
 ગમાં જ પ્યમ છે. નો પાઠ કંટાળા ભરેલા હોય
 તો તમને તે એક છેડેથી તે બિજા છેડે સુધી શિખો.
 હિંદુસ્તાનમાં હજો ધણા રેહીડીયાળ હોય છે. ચર્મ
 પત્ર કાગળ કર્તો વધારે થિવલ છે. તમે જોઈએ
 એટલું જાણીએ. તમને ખરાબ ઠંસો (થયો) છે.
 માહારે સાડ એક જાંવળની ડાબી લાલો. મેં ગુ-
 લુપાટની બે કાચળી ખરીદી. માહારી તાડ હતા
 વળી ચાલે છે. થોડો દાખ આપ છે. સંધના કિંજો
 ધરના ભાસ્પટિયા. મૂર્ખ જોક સાકળોને માને છે.
 માલની એક માંસડી. ઘંટ વગાડો. આ ઠોળ-
 માંથી તમે કહું પસંદ કરો છો? તમે ધણા માયા-
 જુઓ. તે ઘોડો સંતાના ગસ્તાની આસપાસ બે
 વખત દોડ્યો. આ કપડું ધણું જ બદલું છે. લાંબ-
 વાની ચોપડીઓનાં માળામાં આ બિજું પુરત છે.
 માગ અમર ખાનુ કાણ સીધી લેવાને કરજીને
 ફોલ દુકરીને અમ્યાનો એક મેલા છે. તેમના ખેત-
 રમાં ખાલરી રાખવાને જાય છે. તમને તમારી

પુરુષી ખસાડવી જોઈએ. આગ્રાવ ફોકર છે. શ-
 સ્વેદ તેના હાથમાંની નસ એવી. પવન કદ ત-
 રફનો થાય છે તે વાયુદર્શક યંત્ર દેખાડે છે. કુત્રા
 ચંદ્ર તરફ બસે છે. ઉપસાગરમાં એક વાહાણ હતું.
 સામગ્રી ખૂબ સપડાયાથી બચાવ કરવા લાગ્યું. બુ-
 રખાથી તેનું માથું ઢાંકેલું હતું. કાઈ વખતે કવિ-
 તામાં valley (વેલિ) એ શબ્દને vale (વેલ)
 કહે છે. મગરમચ્છ એ એક ધણું મોટું માછલું છે.
 શોધ કરનારાઓની રડાડીટ સગારે સંબળાઈ હતી.
 મહારાં કપડાં ફાટી ગયાં છે. એકાદ સરકારને ભાડું
 આપે છે, સમાર દેશને મેદાન કહે છે. તમે તમારો
 પાઠ કીધો નથી એ ઉઘાડું છે. સુતારનો રંધો. મ-
 ચ્છી ધંડાં મુકે છે. કુતરો જમીન ઉપર પડી રહે છે.
 છોકરાઓએ અસત્ય કહેવું નહીં જોઈએ. રીં-
 છને મધ ભાવે છે. ખમો ને સખરી મકડો. ઉઘાડે
 પગે ચાલો. એરોની ટોળી. ગવૈયાઓની મંડળી.
 પટો છોડો. આગગાડીનું ભાડું આઠ આના છે.
 તમારી ચાલચલાણ સારી નથી. તેનો એકેય મું-
 દર છે. તેણે પોતાની મુસાફરીમાં દુઃખ ભોગવ્યું.
 ઘોડાની યાજ. મણીપરી બાબદમાં હું તમારી
 સાથે મળતો છું. મંદ વગાડો. રૂપી ગાંસડી.

તેણે મને ઠગ્યો, તે હુચ્ચોછે. ધડાંની આખેડી
ભાગી ચાલ્યો.

Lesson XIII. (પાઠ ૧૩ માં).

Fed, v. t.	ફેડ	ખરાડ્યું, ખવાડ્યું
breast, n.	બ્રેસ્ટ	સાન, આંતર
gentle, a.	જેન્ટલ	મધ્યસ્થ
flushed, v. t.	ફ્લશ્ડ	ચુપચાપ્યો
arms, n.	આર્મ્સ	હાથ
rest, v. t.	રેસ્ટ	સુવાડ્યું
cheek, n.	ચીક	ગાળ
kiss, n.	કિસ	મોઢી
pain, n.	પેન	દુઃખ, દર્દ
prest, v. t.	પ્રેસ્ટ	ખીટું, ઢાકું
sniff, n.	સેન્ફ	નરમ
glared, v. t.	ગેઝર્ડ	આદાશીને
swept, v. t.	સ્વેપ્ટ	સેડ્યું
febr, n.	ફીબર	ખાણી
cease, v. t.	સીઝ	સંજ મડ્યું
afflictionate	અફ્લિક્ટેડ	ખાણ્યું

spare, v. t.	રૂપેર	જમ્યાવતું
sickness, n.	સીકનેસ	મંદવાડ
heavy, a.	હવિ	દલગીરી ભરેલું
eye, n.	આંખ	આંખ
kind, a.	કાદન્ડ	મ. થાણું
thought, n.	ધાટ	ચિંતાર
bear, v. t.	બર	પમવું: સહનકરું
please, v. t.	પ્લીઝ	મરજી થાય
hope, v. t.	હોપ	આશા રાખવી
reward, n.	રીવોર્ડ	ઈનામ
care, n.	કેર	સંભાળ, જતન
life, n.	લાઈફ	જીંદગી

પોતાના માથાણુ રતનથી મને ડાણે ધવાડ્યો, અને સુવાડવાને પોતાના હાથમાં ડે. હો મને જાને રાખ્યો, અને મારા ગાલ ઉપર કુમળી બોજીયો ડાણે કરી ? મારી માએ. જ્યારે હું ને મંડવાડ મને રડાવતા ત્યારે મારી ભારે આંખ ઉપર ડાણુ ન્યાહણીને જોતું ને હું મરીશ એવી મા-સ્ત. થી ડેણુ રડતું ? મારી મા. અને મારી મા જોતું મામ ઉપર આટલી બધી માયા રાખે છે તેના ઉપર માથાણુ ને મમતાણુ ધવાને છોડીશકે ?

અરે નહીં ન અરે મારી માં એ વિચાર હું સ-
હન કરી શકતો નથી, પણ તો હું અરે મને જીવ-
તો સખાની મહેરબાની કરી તો હું આપણા રા-
ખું હું જે હું મારી સાંભળતો બહોળો વાળીશ.

Explanation. (સમજાવું.)

Feed, v. t.	ફીડ	પાલવું, સરવું
soothed, v.	સુહડ	નરમ પાડવું
tender, a.	ટેન્ડર	કુમકું; નરમ દિ-
lips, n.	લિપ્સ	હોડો [બનું
press, v. t.	પ્રેસ	ચાંપવું; ડાંચવું
impressed.	ઇમ્પ્રેસડ	દાખ્યું; કીધું
weep, v. i.	વેપી	રડવું
looked, v. i.	લૂકડ	લોપું; દેખ્યું
earnestly, ad.	આર્નેસ્ટલિ	દિલોગ્ગનથી
dull, a.	ડલ	સુસ્ત; બારી
drooping, p.	ડ્રોપીંગ	જીવન જતા
eyelid, n.	આઇલિડ	પોપચું
reason, n.	રીઝન	કારણ; સમજ
accordingly	અકોર્ડીંગ્લિ	એ પ્રમાણે
Poetical, a.	પોએટિકલ	કવિતા સંબંધિ
prose, n.	પ્રોઝ	સાદી ભાષા

plural,	અનુરૂપ	અનેક વચન
ceasing, p.n.	સીસિંગ	અંત પડું તે
painful, a.	પેનફુલ	દુઃખદાયક
idiomatic, a.	ઇડિયોમેટિક	રૂપ પ્રમાણે
hope, v. t.	હોપ	આશા રાખવી

Who—તે કોણ હતું જોણે ઈ. Fed—
 feed નો ભૂતકાળ. Hushed to rest—
 સુત્રાડવાને સાંત પાડ્યો. Soft kisses—નરમ
 હાડધી કુમળી ખોજીઓ. Prest કે pressed,
 એ press નો ભૂતકાળ—કાણે મારા માળ ઉ-
 પર કુમળી ખોજીયો કીધી. When—જો વખતે
 Cry—રડાવ્યો. Gazed—આતુરતાથી જોયું.
 Heavy—સુરત, આંખ પર પોપચું પડી પડી
 હતું. Eye—અનખત એક નહીં પણ બેઉએ
 Wept—weep નો ભૂતકાળ. For—કારણ
 દેખાડે છે. And—અને, એ ગીતે. The
 thought—વિચારવાનું હું સદન કરી શકતા
 નથી—મારી મા ઉપર હું વાહવા ન કરું એ વિ-
 ચાર ધાલોજ હુપ્પ ભરેલા લાગે છે. If it
 please God એને ખરે if God please

એમ બોલવાની રીત છે. Thy care—મારે
ધ્યસ્તે તારી સંભાળ.

8. Table of words similar in sounds
but differently spelt.

૮. જે શબ્દોના ઉચ્ચાર સરખા હોયને
તેઓની જોડણી જુદી જુદી રીતે
થાય છે તેવા શબ્દોનો કોઠો.

Ail, v. i.	એલ	દુઃખવું; ઇન કરી
ale, n.	એલ	એક જાતનો દારૂ
aisle, n.	આઈસલ	દેવલની પાશુનો
isle, n.	આઇલ	ખેટ; દાપ [ભાગ]
i'll, v.	આઇલ	will: તું હુંક
ill, a.	આઇલ	સર્પ; ખડું; સમય
awl, n.	આઇલ	મોચીની આરી
allowed, v. t.	અલાઉડ	છુટ મુક્તી
aloud, ad.	અલાઉડ	ઓટથી; પુકારીને
alter, n.	એ.ઈ.ટી.	અદલત; ફેરવવું
altar, n.	એ.ઈ.ટી.	ભાગ આમવાની
arc; n.	આર્ક	મહેરાપ [જાયા]
ark, n.	આર્ક	નોવાહનું ઘાણ

assent, v. i.	અસેન્ડ	કુચ્છ કરવું
ascent, n.	અસેન્ડ	બેઠાણ [ની ચીજ]
bait, n.	બેટ	ગળમાં મુકેલી ખાવા
bate, v. t.	બેટ	બોધ કરવું
ball, n.	બોલ	દડો
bawl, v. t.	બોલ	મોટેથી બોલવું
base, n.	બેસ	પાયો; ૨. હજકું
base, n.	બેસ	તીણો રાગ
bay, v. t.	બે	બસવું; n, અખાત
bey, n.	બે	તુર્કસ્તાનનો હાકિમ
be, v. i.	બી	થવું; હાવું; યા, હા
bee, n.	બી	મધમાખ
blew, v. i.	બ્લુ	કુંડવું
blue, a.	બ્લુ	આસમાની
borough, n.	બોરો	દર; v.i. દરમારિદવું
borrow, v. i.	બોરો	હઠીનું લેવું
boy, n.	બોય	છોકરો; પોરિયા
buoy, n.	બોય	બોયું
but, conj.	બટ	પણ prep. સિવાય
butt, n.	બટ	નિશાન; મોડું પીય
buy, v. t.	બાઈ	ખરીદવું

by, prep.
bury, v. t.
berry, n.
cede, v. t.
seed, n.
cellar, n.
seller, n.
chord, n.
cord, n.
coarse, a.
course, n.
dane, n.
deign, v.
fain, a.
feign, v. t.
foul, a.
fowl, n.
gait, n.
gate, n.
gilt, a.
guilt, n.

आध
अरि
अरि
सीड
सीड
सेजर
सेजर
होड
होड
कोर्स
कोर्स
डेन
डेन
फैत
फैत
शुद्ध
शुद्ध
गेट
गेट
गिल्ड
गिल्ड

असे; नवदीक; पी
घातपु
खेन हण
आपपुं; आपी देवुं
पी
भांवर
वेमनार
तांत
छोरुं
नकुं; हलकुं
रस्ते; गती
डेन नामना सोक
मेहरपांत यवुं
पुगीथी; आनंदथी
होग करवा
मेवुं; गंदु
मुर्ग; मुग्धुं. मदी
आजवानी द्य
हरमन्ये; भागण
सोताणे होण यम-
तकसीर [विषु

Grease, n.	ગ્રીસ	ચરબી
Greece, n.	ગ્રીસ	યુનાન (ગ્રીસ) દેશ
heir, n.	ઐર	વારસ
Air, n.	ઐર	હવા
hew, v. t.	હય	કાપવું
hue, n.	હય	રંગ
Hugh, n.	હયુ	માનસનું નામ
higher, a.	હાયર	વધારે ઉંચું
hire, v. t.	હાયર	ભાડે લેવું
hole; n.	હોલ	નાકું; બકરું
whole, a.	હોલ	આખું
in, prep.	ઇન	અંદર
inn, n.	ઇન	ધર્મશાળા
key, n.	કી	કુંચી; ચાવી
quey, n.	કી	ડકકો; ઓવારો
knave, n.	નેવ	ડગ; હુરચો માણસ
nave, n.	નેવ	નાવડી (પેડાંની)
knead, v. t.	નીડ	ચુંડવું; મસજવું
need, n.	નીડ	ગરબ; વ. જોઈએ
knew, v. t.	ન્યુ	જોણ્યું; ઓળખ્યું
new, a.	ન્યુ	નવું; તરતનું

knight, n.	નાઈટ	અમીર; ઉર્મીશ
night, n.	નાઈટ	સત [વાળસી
knot, n.	નોટ	ગાંઠ; વ. ત. ગાંઠ
not, ad.	નોટ	નહી; ના; આ
know, v. t.	નો	જાણવું; જાણવું
no, ad.	નો	નહી; ના
lesson, n.	લેસન	પાઠ; ધડા
lessen, v. t.	લેસન	ઓછું; કમી કરવું
links, n.	લિન્કસ	સાકળીઓ નીડ-
linx, n.	લિન્કસ	સીંચાઈગોશ [નાર
loan, n.	લોન	રુછીનું; કરજ
lone, a.	લોન	એપણું; છડું
mail, n.	મેલ	દાક; ટપાલ
male, a.	મેલ	નરજાતિનું
maize, n.	મેઝ	મકાઈ [સ્તો
maze, n.	મેઝ	ગુચવાણ ભરેસો ર-
mare, n.	મર	ધોડી
mayor, n.	મર	કાટવાલ; હાકેમ
mean, a.	મીન	હલકું; વચ્ચેનું
mein, n.	મીન	ચેરેરા; સુરત; ડાળ
meat, n.	મીટ	માસ; ગોસ્ટ

meet, v. t.	મીટ	મળવું; મેટવું
mete, e. t.	મીટ	માપવું; માજવું
moan, v. i.	મોન	વિલાપ; શોક કરવો
mown, p. p.	મોન	કાપેલું
nay, ad.	ને	નહી; એટલુંજ નહી
neigh, v. i.	ને	ખંખારવું
nose, n.	નોઝ	નાક
knows, v. t.	નોઝ	જાણેછે
oar, n.	ઓઝર	હસેલું; હસેલું મારવું
ore, n.	ઓઝર	ધાતુ
ode, n.	ઓડ	ગજલ; કવિના
owed, v. t.	ઓડ	કરજદાર થયો
pair, n.	પેર	જોડી; જોડું
pare, v. t.	પેર	છોલવું; નખ સેવા
pear, n.	પેર	જમડખ
pall, n.	પોલ	કંઈ ન
paul, n.	પોલ	પોખ (નામ છે)
paws, n.	પોઝ	પંજા; નખરમાં
pause, v. i.	પોઝ	અટકવું; થોભવું
peal, v. t.	પીલ	વગાડવું, n. ધમકો
peel, n.	પીન	ખારીક ચામડી; છાલ

peer, n.	પીઅર	હરીફ, સોબતી
pier, n.	પીઅર	ધડકો
piece, n.	પીસ	કકડો, ટુકડો
peace, n.	પીસ	સલાહ સંપન્ન, શાંતી
pole, n.	પોલ	લાકડી
poll, n.	પોલ	માથું, મસ્તક
pour, v. t.	પૌર	રેડવું
pore, n.	પૌર	માકું, છેદ, સુરાખ
prays, v. t.	પ્રેઝ	બંદગી કરેછે
preys, v. t.	પ્રેઝ	શિકાર કરેછે
praise, n.	પ્રેઝ	વખાણ, સ્તુતી
rain, n.	રેન	વરસાદ, મેઝ
reign, v.i.	રેન	રાજ કરવું, n. રાજ
rein, n.	રેન	લગામ
raise, v. t.	રેઝ	ઊંચકવું, ઉભું કરવું
raze, v. t.	રેઝ	પાયમાલ કરવું
rays, n.	રેઝ	કિરણ
rap, n.	રપ	ઝપાટો, v. t. થોકવું
wrap, v. t.	રપ	વિટાલવું, લપેટવું
read, v. t.	રીડ	વાંચવું
reed, n.	રીડ	વાંસ, ખર

rest, n.	રેસ્ટ	આસાએસ, a. ખા-
wrest, v. t.	રેસ્ટ	મરડી મેલવું [કીનું]
right, a.	રાઇટ	ખરૂં, n. હક
rite, n.	રાઇટ	ક્રિયા, સંસ્કાર
write, v. t.	રાઇટ	લખવું
wright, n.	રાઇટ	કારિગર
rie, n.	રાઈ	જવ
wry, a.	રાઈ	વાંકું ચુકું
sale, n.	સેલ	વકરો, વેચાણ
sail, v. t.	સેલ	વાંહાંણ ચલાવવું
see, v. t.	સી	જોવું
sea, n.	સી	દરિયા, સમુદ્ર
sent, v. t.	સેન્ટ	માકલ્યું [શક્તિ
scent, n.	સેન્ટ	ખુશબો, સુંઘવાની
sew, v. t.	સો	સિવવું
so, ad.	સો	એમ. તેમ, તેથી
sow, n.	સો	ફકરી
sole, n.	સોલ	પગનું તલીયું
soul, n.	સોલ	જીવ, માણસ
sore, a.	સોર	સુનેલું
scar, v. i.	સોર	હવામાં ઉપર ચઢવું

straight, a.	સ્ત્રેટ	સિધું, પાધરું
Strait, n.	સ્ત્રેટ	સમુદ્રધુની, સાંકડું
tail n.	ટેલ	પુછડી
tale, n.	ટેલ	વાત
the, art.	ધી	તે
thee, pro.	ધી	તને
vale, n.	વેલ	ખીણ
vail, n.	વેલ	જુરખો, પડદો
vane, n.	વેન	નિશાન, ધ્વજ
vain, a.	વેન	ફાકટ
vein, n.	વેન	રગ, નેસ
whale, n.	ઉવેલ	મગરમચ્છ
wail, n.	ઉવેલ	રડાકુટ, રડારડ
Weather, n.	ઉવેધર	રતુ [અગર
whether,	ઉવેધર	કીધું, conj. લીધે,
Wether, n.	ઉવેધર	ઉન કાતરી લીધેલા
witch, n.	ઉવિચ	ડાકણ [મંદો
which, pro.	ઉવિચ	જે, કીધું

Lesson XIV. (પાઠ ૧૪ માં).

Set, v. i.	સેટ	બેસાડ્યો
Tiger, n.	ટાઈગર	વાઘ
People, n.	પીપલ	લોક
swords, n.	સોર્ડઝ	તરવારો
however	હાઉએવર	તોપણ
really, ad.	રીઅલી	ખરેખર
mocking,	મોકિંગ	મસ્કરી કરતાં
usual, ad.	યૂઝવલ	હંમેશનું
to watch, v. t.	ટુ ઉવૉચ	તપાસવું
used to cry	યુઝડ ટુ ક્રાઇ	જુમ પાડતો
laughed, v. i.	લાઈડ	હસ્યા
did come, v. i.	ડીડ કમ	આવ્યો
killed, v. t.	કીલડ	મારી નાંખી

એક છોકરો જેને તેના આપની ગાય સાથે-
વધાને બેસાડ્યો હતો, તે વાઘ (આવ્યો), વાઘ
(આવ્યો) એ પ્રમાણે જુમ પાડતો; અને જ્યારે
લોકો બંદુક ને તરવાર લેઈને દોડતા આવતા
એટલે તે તેઓને હસતો અને ફેફકે વાઘ (તો
આવ્યો) નથી. તોપણ એક દિવસ ખરેખર
વાઘ આવ્યો; અને જ્યારે વાઘ (આવ્યો),

વાધ (આગ્યો), એમ જુમ પાડી ત્યારે લોકો
મોલવા લાગ્યા કે “આપણે જવું નહી, તે હંમે-
શની પેઠે આપણી મશ્કરી કરેછે.” પછી તે
વાધે તેની સઘલી ગાય મારી નાખી.

Lesson XV. (પાઠ ૧૫ મા)

Of Metals. (ધાતુઓ વિષે.)

metals, n.	મેટલ્સ	ધાતુઓ
useful, a.	યુસકુલ	ઉપયોગી
cooking pots	કુકીંગ પોટ્સ	રાંધવાના વાંસણો
things, n.	થીંગ્ઝ	ચીજો
knives, n.	નાઈવ્ઝ	છરીઓ
water vessels,	વૉટર વેસલ્સ	પાણીના વાસણો
mostly, ad.	મોસ્ટલી	ધણું કરીને .
are dug out	આર ડગ- આઉટ	ખોદી કાઢાડવામાં આવે છે
Mines, n. •	માઈન્સ	ખાણો
mixed, pp.	મિક્સ્ડ	ભળેલું
Earth, n.	અર્થ	મટાડી, પૃથ્વી
state, n.	સ્ટેટ	રાજ્ય
ore, n.	ઓર	કાચી ધાતુ

melted, pp.	મેલેડ	પીગળાવ્યું
after-wards,	આફ્ટરવર્ડઝ	પછી
furnaces, n.	ફર્નેસીસ	ભઠ્ઠીઓ
pure, a,	પ્યોર	સાફ
brilliant, a.	બ્રિલિઅન્ટ	અળકતું
shining, a.	શાઇનીંગ	અળકતું
hard, a.	હાર્ડ	કઠણ [નહી એવું
malleable,	મેલિએબલ	ટીપાયાથી ભાંગે
that is to say	ધેટ હિઝ ટુ સે	એટલેકે
beaten, p.p.	બિટન	ટીપેલું
can be beat-	કેન બી. બીટન	ટીની થકાય એવું
en out	આઉટ	
pieces, n.	પીસીસ	કટકો
hammers, n.	હૅમર્સ	હથોડીઓ
broken, p.p.	બ્રોકન	ભાંગેલું
softer, a.	સોફ્ટર	વધારે નરમ
heavy, a.	હેવી	ભારી, વજન-
principal	પ્રીન્સીપલ	મુખ્ય [દાર
Gold, m.	ગોલ્ડ	સોનું
Silver, n.	સીલ્વર	રૂપું
iron, n.	આયરન	લોહું

Copper, n.	કાપર	ત્રાંજુ
Lead, n.	લેડ	સીસું
Tin, n.	ટીન	કલ્‌મ
termination,	ટર્મિનેશન	પ્રત્યય
can be	ફેન બી	થઈ શકે
hammered,	હૅમર્ડ	ટીપાયલું
bearable, a.	બેરે એબલ	અમાય એવું
borne, p.p.	બોર્ન	અમ્યું
loveable, a.	લવ એબલ	પ્રીતિ કરવાલાયક
faithful, a.	ફેથફુલ	નીમક હલાલ
shameful, a.	શેમફુલ	શરમ ભરેલું

ઘણી ઉપયોગી વસ્તુઓ જે આપણે જોઈએ છે તે ધાતુની બનેલી છે. જેમકે ચાકુઓ, રાંધવાના વાસણો ને પાણીના વાસણો. (જે) આડા એને આણુ કહે છે તેઓમાંથી ધાતુએને ઘણું કરીને જોડી કાઢે છે અને તેઓ માટીને પથ્થર સાથે ભળેલી મળે છે. આ હાલતમાં તેઓને કાચી ધાતુ કહે છે. જેમકે લોખંડની કાચી ધાતુ અને તાંબાની કાચી ધાતુ ; પણ તેઓને પછી ભઠ્ઠાઓમાં પીગળાવે છે એટલે પછી ધાતુ સ્વચ્છ (થઈને) બહાર પડે છે. સર્વ ધાતુઓ મજકતી

અથવા પ્રકાશિત હોયછે, અને તેઓમાંની ઘણી-
ખસી કઠણ હોયછે, પણ પથ્થર જેવી કઠણ નથી
હોતી. વળી કેટલીએક ધાતુ દીપામ એવી હોય
છે જેટલેકે ભાંગ્યા શિવાય હથોડાથી તેઓના
પાતળાં પત્રાં થઈ શકેછે. કેટલીએક ધાતુ ખીજી
કર્તાં વધારે નરમ અને વધારે દીપામ એવી હોય
છે. સઘળી ધાતુઓ ઘણી ભારે હોયછે. સોનું,
રૂપ, લોખંડ, તાંબું, અને કઝઈ એમુખ્ય ધાતુછે.

Able એ પ્રત્યયનો અર્થ થઈ શકે એવો
થાયછે, જેમકે malleable દીપામ એવું, bear-
able ખમાય એવું, loveable પ્રતિ કરાય
એવું.

Ful એ પ્રત્યયનો અર્થ ભરેલું એવો થાય
છે. જેમકે useful ઉપયોગ ભરેલું, faithful
વિશ્વાસ ભરેલું, shameful શરમ ભરેલું.

Lesson XVI. (પાઠ ૧૬ મો).

Gold and Silver. (સોનું તથા રૂપ)

Beautiful, a	ખુબિયુત	સુંદર, ખુબસુરત
sometimes,	સમટાઈસ	કોઈવેલા
precious, a.	પ્રેસિયસ	કિંમતી, અમુલ્ય

because, conj	બિકૉઝ	કારણકે
scarce, a.	સ્કર્સ	થોડું, કમતર
dear, a.	ડીઅર	મોઘું
perfect, a.	પર્ફેક્ટ	પૂરું, પૂરાણુ
bulk, n.	બલ્ક	કદ
passing, p.p.	પાસિંગ	જતા [ચલેલો]
rust, n.	રસ્ટ	કાટ, v. t. કાટ
yellow, a.	યલો	પિળું, ઝડ
certain, a.	સર્ટન	ચોક્કસ
Countries, n.	કન્ટ્રીઝ	દેશો, મુલકો, ગામ
chiefly, ad.	ચીફલી	મુખ્ય કરીને
America, v.	અમેરિકા	અમેરીકા ખંડ
Australia, n.	ઑસ્ટ્રેલિયા	ઑસ્ટ્રેલિઆનો
imbedded, p.p.	ઇમ્બેડ્ડ	દાખલું, [ટાપ
rocks, n.	રૉક્સ	ખડકો
sand, v.	સેન્ડ	રેતી
Rivers, n.	રિવર્ઝ	નદિઓ
is coined, v. t.	ઇઝ કૉઇન્ડ	સિકકો પાડે
Money, n.	મનિ	પૈસા
Mohurs, n.	મોહર્ઝ	મોહર
rings, n.	રિન્ઝ	વીંછીઓ

ornaments,	ઔનમેન્ટસ	ધરેણુ
fine, a.	ફાઇન	સુંદર
Mines, n.	માઇન્સ	ખાણો
Rupees, n.	રૂપીઝ	રૂપીઆ
half, a.	હાફ	અર્ધા
Annas, n.	અન્નાઝ	આના
common, a.	કોમન	સાધારણ
valuable, a.	વેલ્યુએબલ	કિંમતી
the rich, n.	ધિ રિચ	તવંગર લોકો
vessels, n.	વેસલ્સ	વાસણો
dishes, n.	ડિશિઝ	રકાબીઆ
trays, n.	ત્રેઝ	ખુમચા, તળકો
cups, n.	કપ્સ	પ્યાલાં, જામ
the poor, n.	ધિ પુઅર	ગરીબ લોક
Jewels, n.	જ્યુઅલ્સ	ધરેણા; ઝણ્ઝણ
articles, n.	આર્ટીકલ્સ	ચિત્રો, પદાર્થ
wood, n.	વુડ	લાકડું, જંગલ
frequently,	ફ્રિક્વેન્ટ્લી	વારંવાર
are orname-	આર ઔન-	સણગારવામાં
nted, v. t.	મેન્ટ્રેડ	આપેછે
thin, n.	થિન	પાતલુ

covering, n. કવરિંગ ૧૫૭, ઢાંકણ

સોનું અને રૂપું બીજી ધાતુઓ કરતાં વધારે સુંદર છે. તેઓને કોઈ વળા કિંમતી ધાતુઓ કહે છે કારણકે તેઓ ઘણી થોડી અને મોઢી છે, તેઓને વળી પૂર્ણ ધાતુઓ કહે છે કારણકે આ-તસમાં ગયાથી અથવા કાટથી તેઓનું કદ જગ પાણુ ઓછું થતું નથી. સોનું પિત્તા રંગની અને ઘણી ભારી ધાતુ છે. તે એકસ દેશોમાં મુખ્ય કરીને અમેરિકા તથા ઍસ્ત્રેલિઆમાં કોઈ કોઈ વખતે ઢાણુ ખડકોમાં દેરાયતું, અને કોઈ કોઈ વખતે નદિઓની રેતીમાં મળી આવે છે સોનાના પૈસા પાડે છે, જેવીકે મોહાર; અને વળી તે બીટિ અને બીજા ધરેણાં બનાવવાનાં કામમાં આવે છે.

રૂપું એ એક સુંદર સફેદ ધાતુ છે. જે ખાણો-માંથી ખોદી કાઢાડે છે. સોનાની માફક એના પૈસા બનાવવામાં આવે છે, જેવીકે રૂપિયા, અઘણીઓ અને આના. તે સોના કરતાં વધારે સાધારણ છે; પણ તેના જેટલું કિંમતી નથી. તવંગર લોકો પાસે રૂપાના ઘણા વાસણો અને ધરેણા હોય છે; જેવીકે રકાબી, ખુમચાઓ અને ખાલાંઓ; અને ગરીબ લોકો તેઓના ધરેણાં રૂપાનાં બનાવે છે.

લાકડાની અને ધાતુની વસ્તુઓને વારેધડિએ
ઓનાના અથવા રૂપાના પાત્રાં પડથી સણગાર-
વામાં આવેછે.

Lesson XVII. (પાઠ ૧૭ માં)

તાંબુ તથા પિતલ.

Copper, n.	કોપર	તાંબુ
Brass, n.	બ્રાસ	પિતલ
reddish, a.	રેડિશ	જરા રાતું [કાંધું
obtained, p p	ઓબ્ટેન્ડ	મેળવ્યું; પ્રાપ્ત
less. a.	લેસ	વધારે ઓછું
value, n.	વેલ્યુ	કિંમત
inferior, a.	ઇન્ફિરિયર	હિતરતું; હલકું
kinds,	કાઈન્ડસ	જાતો
Money, n.	મની	પૈસો; દાલત
Pice, n.	પાઈસ	દાડિયાં
various, a.	વેરિઅસ	તરેહ તરેહનાં
sheets, n.	શીટ્સ	પત્રાં; ૨. તાવ
different, a.	ડિફરન્ટ	જુદું જુદું
purposes, n.	પર્પસિઝ	કામો; ઉપયોગ
easily, ad.	ઇઝિલી	સહેલાઈથી

rusts, v. i.	રસ્તસ	કટાચિછે
green, a.	ગ્રીન	લીલું; ર. તાજું
colour, n.	કલર	રંગ
Verdigris, n.	વર્ડીગ્રિસ	જંગાલ; કલંક
poisonous, a.	પૌઈઝનસ	જેઝેરી
care, n.	કેર	સંભાળ
to swallow,	તુ સ્વૌલો	ગળી જવું; ખાવું
pretty, a.	પ્રેટિ	થોડું; જરાક
light, n.	લાઇટ	હલકું (પજનમાં)
mixture, n.	મિક્ચર	મેળવણી; મિશ્રણ
Zinc, n.	ઝિંક	જસત
harder, a.	હાર્ડર	વધારે કઠણ
locks, n.	લૉક્સ	તાળાંઓ; કળો
hinges, n.	હિન્જ	મિલનગરો; નરમ
lamps, n.	લેમ્પ્સ	દીવાઓ; દોદીઓ
pots, n.	પૉટ્સ	વાસણો
cheap, a.	ચીપ	સસ્તું; સોંચ
Jewels, n.	જ્યુએલ્સ	ધરણાં
ornaments,	ઓર્નામેન્ટ્સ	સણગાર
furniture, n.	ફર્નીચર	સરસામાન
clamps, n.	ક્લેમ્પ્સ	આપડા

rather, a.	રાધર	જરા; લગરીક
red, a.	રેડ	રાતું
blue, a.	બ્લુ	બ્લુ
Latin, n.	લેટિન	લેટિન ભાષા

ત્રાંપુ એ એક જરા લાલ રંગની ધાતુ છે, જે રૂપા તથા સોનાની પેઠે ખાણોમાંથી મળે છે, પણ તે એક કર્તાં ઘણી થોડી કિંમતની છે. હલકી જાતનું નાણું જેવાકે પૈસા ત્રાંપાના બને છે. વળી તેના તરેહ તરેહના વાસણો અને જુદાં જુદાં કામો સાથે મેલેટા પત્રાં બનાવે છે. તે જલદીથી કઠાઈ જાય છે; ત્રાંપાનો કાટ જે લીલા રંગનો હોય છે તે જેને જંગાલ કહે છે તે ઝેરી છે અને તે ન ખાવા વિષે આપણે સંભાળ લેવી જોઈએ.

પિત્તળ એ એક ઘણી સુંદર, શીકા પીળા રંગની ધાતુ છે તે ત્રાંપુ અને એક ખીજી ધાતુ જેને જસત કહે છે તેઓની મેળવણીથી બનેલું છે. તે ઓખખા ત્રાંપા કરતાં વધારે કઠણ છે. જાળાં, મી-જગરાં, દીવીયો. વાસણો અને સસતાં ઘરેણાં પિત્તળના બનાવે છે. સરસામનનો સણગાગ, પેઢીના આપડા, અને ખીજી ઘણી વસ્તુઓ પિત્તળની બનાવે છે.

ish એ પ્રત્યયનો અર્થ જરા થાયછે, જેમકે
 reddish, bluish—જરા લાલ, જરા આસ-
 માની &c.. આ નીશાણી et cetera એ એ
 બેટિન શબ્દોને ડોકાણે મુકવામાં આવેછે જેનો
 અર્થ ધત્યાદિ એટલે એ જગેરે ખીજી ચીજો
 એવો થાયછે.

Lesson XVIII. (પાઠ ૧૮ માં).

સિસું, કલહ ધત્યાદિ.

Lead, n.	લેડ	સિસું
Tin, n.	ટિન	કલહ
soft, a.	સૌક્ટ	નરમ
heavy, a.	હેવિ	ભારી; વજનદાર
bluish, a.	બ્લુઇશ	જરા બધુ
grey, a.	ગ્રે	કાબરચિતર
malleable, a.	મલ્લિએબલ	ટીપિશકાય એવું
easily, ad.	ઇઝીલી	સહેલથી
is melted,	ઇઝમેલ્ટેડ	પિગળાયછે
general, a.	જેનરલ	સાધારણ
except, pre.	એક્સસેપ્ટ	સિવાય; વતરોગે;
pipes, n.	પાઇપ્સ	નલિયો [બિના

eisterns, n.	सिस्टर्न्स	टांकीओ; होन्
bullets, n.	बुलेट्स	बंदूकनीगोलीओ
white, a.	व्हाइट	सफ़ेद; घाणु
shining, a.	शाइनिंग	अणकतुं; प्रकाशित
will become	विल बिकम	थशे; थच नशे
dull, a.	डल	आंप्पुं
exposed, p.p.	एक्स्पोज्ड	प्पुस्तुं मुक्तुं
Air, n.	अयर	हवा
lanterns, n.	लन्टर्न्स	झानसो
mugs, n.	मग्स	प्यालां
covered, p.p.	कवर्ड	पड अदावेलुं
lining p.n.	लाइनिंग	अस्तर
prevent, v.t.	प्रिवेंट	अटकावतुं; वारतुं
rusty, a.	रस्टि	कीटाअेलुं; कीटेलु
Pewter, n.	प्युटर	नसत
plates, n.	प्लेट्स	रकाप्पीओ
drinking, a.	ड्रिंकिंग	पीवालां
mixture, n.	मिक्स्चर	मेलवल्ली
bells, n.	बेल्ल	धंट; [ली यीन
compound,	कॉम्पाउन्ड	गणवल्लीथीअने-
therefore,	थैरफ़ोर	तेमाटे; तेदलामाटे

bell-metal, n. બેલમેટલ કાંસુ

સિસું એ એક આસમાની સફેદ રંગની નરમ અને ભારે ધાતુ છે. એ ઘણી ટીપાય એવી છે અને જલદીથી પીગળે છે. લોખંડ સિવાય બિજા કોઈ ધાતુ કર્તાં એ વધારે સાધારણ ઉપયોગમાં છે. નળિયો અને પાણીના હોજો, બંદુકની ગોળીયો અને ઘણી બિજી ચીજો સિસાની બને છે.

કલઈ એ એક હલકી ધાતુ છે. જ્યારે તે નરી હોય છે ત્યારે સફેદને અળકતી હોય છે પણ જ્યારે બાપરે છે અથવા હવામાં ખુલ્લી મુકે છે ત્યારે ઝાંખી થાય છે. કલઈ દીધેલા લોખંડની પેટીયો, કાનસો, પ્યાલાં અને બિજા વસ્તુઓ બનાવે છે; અને લોખંડના વાસાણોને કટાઈ જતાં અડકાવવાને તેઓને કલઈ દેવામાં પણ કલઈ કાંમમાં આવે છે. સિસાની સાથે કલઈની મેળવણીને પ્યૂટર કહે છે અને તે થાળિઓ, રકાખી અને પીવાના પ્યાલા સાથે ઉપયોગમાં આવે છે.

ત્રાંખાં ને કલઈની મેળવણીથી ઘંટો બને છે અને તેટલા વાસ્તે તે મેળવનીને ઘંટની ધાતુ કહે છે અથવા કાંસું કહે છે.

Lesson XIX. (પાઠ ૧૯ માં).

લોખંડ.

Iron, n.	આયરન	લોહું
commonest.	કોમન્ઝેસ્ટ	સર્વથી સાધારણ
ore, n.	આર	કાચી ધાતુ
abundance,	અબન્ડન્સ	જરથો
various, a.	વેરિઅસ	જુદા જુદા
Country, n.	કન્ટ્રી	દેશ
nails, n.	નેલ્સ	ખીલા
locks, n.	લોક્સ	કળો
hinges, n.	હિન્જ્ઝ	મિલનગરાં
hammers, n.	હમ્મર્ઝ	હથોડિઆ
chisels, n.	ચિઝ્ઝ	વિધાણા; ફરશીઆ
tools, n.	ટૂલ્ઝ	આગરો
implement, n.	ઈમ્પ્લિમેન્ટ	હથિયારો; સાંચા
husbandry, n.	હઝબન્ડ્રી	એતીવાડી
mechanical, a.	મિકેનિકલ	યંત્ર, સંબંધી
carpenters, n.	કાર્પેન્ટર્સ	સુધારો
blacksmiths, n.	બ્લેકસ્મિથ્ઝ	લુહારો [ગરો
weapons, n.	વેપન્સ	હથિયારો; આ-
war, n.	વૅર	લઢાઈ; જંગ

swords, n.	સાડંઝ	તરવાર
kettles, n.	કેટલ	કીટલીઓ
cooking, a.	કૂકિંગ	રાંધવાનું
England, n.	ઇંગ્લેન્ડ	ઇંગ્લેન્ડ દેશ
quantities, n.	કૅન્ટિટિઝ	જથ્થો
coal, n.	કોલ	કોલસે; કાયલો
manufacture, n.	મેન્યુફેક્ચર	કારીગીરી; કાર-
superiority, n.	સુપિરિયોરિ-	મોટાઈ [ખાનું
machinary, n.	મશીનરી [ટી	સાંચા કામ
chiefly, ad.	ચિફ્લિ •	મુખ્ય કરીને
owing to, v.i.	ઓધાંગ ટુ	લીધે
fact, n.	ફેક્ટ	ખરી વાત
steel, n.	સ્ટીલ	તીખખું લોઢું •
purified, p.p.	પ્યુરિફાઇડ	સાફ; સોજીં કીધે
hardened, p.	હાર્ડન્ડ	સખ્તકીધેલું [લું
peculiar, a.	પિક્યુલિઅર	ચોકસ, અસા-
process, n.	પ્રોસેસ	રિત [ધારાગુ
fit, a, •	ફિટ	લાયક; યોગ્ય
cutting, a.	કટિંગ	કાપવાના; કાતર-
piercing, a.	પીઅર્સિંગ	ભોકવાના [વાના
knives, n.	નાઇવઝ	છરીઓ, ચપ્પુ

needles, n.	નીડલ્સ	સોયો
scissors, n.	સિસર્સ	કાતરો

સર્વ ધાતુઓમાં લોખંડ સહી સાધારણ લોખંડ પાણુ સહ કરતાં વધુ હપયોગી છે. લોખંડની કાચી ધાતુ જમીનમાંથી ખોદી કાઢાડવામાં આવેછે. આ દેશના જુદા જુદા ભાગોમાં તે પુરુકળ મળી આવેછે, અને તેના ખીલા, તાળાં, મિજગરાં, હથોડા, વિધાણા અને સર્વ જાતના ઓળરો બનેછે. ખેતીવાડીના સધળાં હથિયારો અને સુતાર, લૂહાર, અને બિજાઓના કામમાં આવતાં એવાં યંત્રસંબંધી ઓળરો લોખંડના બનેછે (તેમજ તરવાર અને બંદુક જેવાં લડાઈના શસ્ત્રો પણ વાસણો તથા ચાહદાનીઓ અને રાંધવાના બિજાં વાસણો પણ લોખંડના બનેછે. લોખંડ સર્વ ધાતુઓ કરતાં અતિ કઠણ પણ હલકું છે.

વિલાતમાં કોલસાના મોટા જથ્થાની નજદિક લોખંડ મળી આવેછે જે (કોલસા) તેની (લોખંડના) હુન્નરની બનાવટ કાળે કામમાં આવેછે. સંચા કામમાં બિજા દેશો કરતાં ઇંગ્લાંડની ધણી મોટાઈ વિશેષ કરીને આજ વાતને લીધે છે.

એક ઓર તરેહની ક્રિયાથી સાફ અને કઠણ

કાષ્ટેનું લાખંડ તે પોલાદ, જે (ક્રીયા) થી, છરી, સોય, કાતર અને તત્તવાર જેવાં કાપવાના ને ભા-
કવાનાં ઓળરો વાસ્તે તે (લાખંડ) લામકનું
થાય છે.

Lesson XX. (પાઠ ૨૦ માં)

Industry or the husbandman and his sons.

ઉદ્યોગ અથવા ખેડૂત અને તેના દીકરા.

Industry, n.	ઇન્ડસ્ટ્રી	ઉદ્યોગ
husbandman, n.	હસ્બંડમેન	ખેડૂત, કાણુખી
certain, n.	સર્ટન	ચોકસ
was lying, v. t.	ઉવોઝ લાઈંગ	પડેલો હતો
point of death	પોઇન્ટ ઓફ ડેથ	મરણતોળ [મંદ
desirous, a.	ડિઝાયરસ	ઉમેદબર, ખાલિશ
follow, v. t.	ફોલો	અનાવવો (ધંધો)
honest, a.	ઓનેસ્ટ [ઇક	પ્રમાણિક, સાચો
course of life	કોર્સ ઓફ લા-	ધંધો, રોજગાર
had done, v. t.	હૅડ ડન	અલાવ્યો હતો
called, v. t.	કૉલ્ડ	બોલાવ્યા, તેડ્યા
bedside, n.	બેડ સાઇડ	ખિજાના આગળ

spoke, v. t.	સ્પોક	કહ્યું, બોલ્યો
dearest, a.	ડીઅરેસ્ટ	સર્વથી પ્યારાં
children, n.	ચિલ્ડ્રન	છોકરાં, છોકરા
Estate, n.	એસ્ટેટ	મિલકત
to leave, v. t.	ટુ લીવ	આપવું
but, prep.	બટ	સિવાય, વતરોગે
garden, n.	ગાર્ડન	બાગ, વાડી, બંગ-
joint, a.	જોઇન્ટ	એકત્ર, ભેગા[ણા
heirs, n.	એર્સ	વારસો
respect, n.	રિસ્પેક્ટ	આદર, માન
am dead	અમ ડેડ	મરી ગયો
and gone	અન્ડ ગૉન	
regard, n.	રિગાર્ડ	નીધા, નજર, દર-
own, pro.	ઓન	પોતાનું [કાર
welfare, n.	વેલ્ફેર	કલ્યાણ, આબાદી
to part with,	ટુ પાર્ટ ઉવિથ	જવા દેવું [રણે
account, n.	અકાઉન્ટ	પ્રકારે, રીતે, કા-
treasure, n.	ટ્રેઝર	ખજાનો, દોલત
master, n.	માસ્ટર	ધણી, સાહેબ
lies buried.	લાઇઝ બેરિડ	દાટણો પડ્યાછે
some where	સમ્હવેર	કોઇ ઠેકાણે

foot, n.	પૂડ	પૂડ, ૧૨ ઇંચ
surface, n.	સપાટી	સપાટી
power, n.	શક્તિ	શક્તિ. બળ
spot, n.	જગ્યા	જગ્યા, ટુકાંણું
farewell,	છેલ્લી	છેલ્લી સલામ
dealings, n.	ધંધો	ધંધો. કામ
each other,	અરસપરસ	અરસપરસ
ought to be	થવું	થવું થોડે, [જોઈએ]
be sure, v. i.	તપાસજો	તપાસજો, જો-
forget, v. t.	ભુલવું	ભુલવું [લાહ]
advice, n.	શિખામાણુ	શિખામાણુ, સ-
soon, ad.	જલદીથી	જલદીથી
grave, n.	મોર	મોર, કબર
set about	શોધવા મંડ્યા	શોધવા મંડ્યા
searching.	સર્ચીંગ	
supposed, v. t.	ધાર્યું	ધાર્યું, વિચાર્યું
hidden, v. t.	છુપાવેલો	છુપાવેલો
ground, n.	જમીન	જમીન, ભોંય
enough, a.	પુરતું	પુરતું
to spare, v. t.	બચાવવું	બચાવવું
may live, v. i.	વસિયે	વસિયે, રહીયે

King, n.	કિંગ	રાજા, પાદશાહ
briskly, ad.	ગિસ્કલિ	ચાલાકીથી [વ્યુ]
missed, v. t.	મિસ્ડ	ચુક્યા, નહી મેલ-
golden, a.	ગોલ્ડન	સોનાનો, સોનેરી
labour, n.	લેબર	મેહેનત
was turned	ઉર્ચાત	ટર્નડ ઉચલ પાથલ થઇ
up, v. t.	અપ	
yielded, v. t.	ઇલ્ડેડ	આપ્યું
abundance,	અબન્ડન્સ	જરૂર [કારી
vegetables,	વેજિટેબલસ	વનસ્પતિ, તર-
fruits, n.	ફ્રુસ	મેવો
proved, v. t.	પ્રોવડ	સામેત થયું
indeed, ad.	ઇન્ડીડ	ખરેજ, ખરે
moral, n.	મોરલ	સાર
telleth, v. t.	ટિલેથ	ખેડછે
land, n.	લેન્ડ	જમીન
plenty, a.	પ્લેન્ટિ	પુષ્કળ
bread, n.	બ્રેડ	મેહે પેતનું ફળ
wealth, n.	ઉવેલ્થ	દાસત, ગંજ
gotten, p.p.	ગોટન	મેળવેલી
vanity, n.	વેનિટિ	મગરૂબી, ગર્વ

diminish v. i.	ડિમિનિશ	ઘોછી થાએછે
gathereth,	ઝંઘરેથ	એકઠું કરેછે
increase, v. i.	ધન્ક્રીઝ	વધારેછે, ઉમેરેછે

કોઈ એક એક મરવાની તૈયારીમાં હતો, તેણે, પોતે જે પ્રમાણિક ધંધો ચલાવ્યો હતો તેજ ધંધો પોતાના બે છોકરા ચલાવે એવી ઇચ્છા થવાથી, તેઓને (છોકરાને) પોતાની પથારી પાસે બોલાવ્યા અને તેમને આ પ્રમાણે કહ્યું;—તે બાલ્યો કે મારા અતી વાહલા છોકરાઓ, તમને આપી જવાને મારી પાસે મારી બાડી શિવાય બિજા કંઈ મિલકત નથી, જેના (વાડીના) મં તમને એકંત્ર વારસ કીધાછે; વળી હું આશા રાખુંછું કે, હું મુઆબાદ તમે મારું એટલું તો માન અને તમારા પોતાનાં કલ્યાણ તરફ (પણ) એટલી (તો) નીધા રાખશો કે જે હું તમને આપી જાઉંછું તે ગમે તે થાય તોપણ જ્યા દેતા નહીં. જે સંઘળા ખજાનાનો હું માલીક છું તે મારી વાડીમાં સપાટીયે એક કુટ નીચે કોઈ ડોકણે ડાટેલા પડ્યોછે. જો કે મારી શક્તિ નથી કે હું તે જગા બમને આવીને બતાવું. વારું ત્યારે મારા દિકરાઓ, છેલ્લા રામ રામ; જે પ્રમાણે ભાઈઓ-

એ રહેવું ધરે તેમ પરસ્પર હેત પ્રીતથી ચાલતો,
 અને તમારાં સઘળાં અવહારમાં પ્રમાણીક રહે-
 તો. પણ તો તો હોકે વાડી વિષેની મારી શિ-
 આમાણ કદી બુલો નહીં.” તે ધરડા માણસને
 દાઠી આઘ્યાપછી લાગલાજ તેના છોકરાઓ તેના
 અજ્ઞનો શોધવા મંડ્યા, તો (અજ્ઞનો) તેઓ
 ધારતા હતા કે તે ભાંયમાં ડાઠી મુકયો હશે. તેઓ
 કેહેવા લાગ્યા કે “જ્યારે તે (અજ્ઞનો) જડશે
 ત્યારે આપણે તે બસ થશે એટલું જ નહીં પણ
 હલંદો અમ્યશે પણ અરે, તથા આપણે રાજ-
 કુંવરોની રીતે રહીશું.” તેથી તેઓ બન્ને જોટ-
 લી બની શકે એટલી ઝડપથી કામ કરવા મંડ્યા,
 અને જોકે તેઓને ધારેલો અજ્ઞનો તો ન મ-
 લ્યો, તોપણ તેઓની એકઠી મેહનતથી તે વાડી
 એવી તો સારી એડાઈને તળે ઉપર થઈ; કે તેમાં
 પુરુષ વનસ્પતી તથા ફળફળાદિક ઉત્પન્ન થયાં
 તે અરેઅર અજ્ઞનો ઠર્યો.

સાર

તે પોતાની જમીન એડે છે તેને પુરુષ રાટ-
 લો મળશે. ગર્વથી મળવેલી દોષત ઓછી થશે
 પણ તે ઉદ્યોગથી મળવે છે તેની વધશે.

Lssson XXI. (પાઠ ૨૧ માં).

What makes a happy old age.

વૃદ્ધાવસ્થામાં સુખ શ્વાથી થાયછે.

Happy, a.	હૃપિ	સુખી, આનંદી
William, n.	ઉવિલિઅમ	ઉવિલિઅમ(નામ)
young, a.	યંગ	જુવાન
cried, v. t.	ક્રાઇડ	ખોલ્યો [ચીડા]
locks, n.	લૉક્સ	જૂઝડાં, ખાલનું ગુ-
are left, v. t.	આર લૅફ્ટ	રહ્યા છે
grey, a.	ગ્રે	પાંકેલા, કાખરચિત્રા
hale, a.	હિલ	જોરાવર, તંદરોસ્ત
heartly, a.	હાર્લી	હિંમતવાન,
reason, n.	રીઝન	કારણ, સમ્યક્
pray, v. i.	પ્રે	વિનંતિ કરેછું
days, n.	ડેઝ	દહાડા
youth, n.	યથ	જુવાની
replied, v. t.	રિપ્લાઇડ	જવાબ આપ્યો
remembered	રિમેમ્બર્ડ	યાદ રાખ્યું
fly, v. i.	ફ્લાઈ	જતું રહેવું
fast, ad.	ફાસ્ટ	જલદીથી [કીધો]
abused, v. t.	અબ્યુઝડ	ખરાબ ઉપયોગ

health, n.	હેલ્થ	તંદરોસ્તી, તબિયત
vigour, n.	વિગર	જોર, શક્તિ, બળ
at first, ad.	એટ ફર્સ્ટ	પહેલેથી; પ્રથમમાં
need, v. t.	નીડ	ગરજ પડવી
at last, ad.	એટ લાસ્ટ	છેલ્લે સરવાલે
pleasures, n.	પ્લેઝર્સ	મોજ મજા
pass away,	પાસ અવે	જતી રહેછે
lament, v. t.	લમૅન્ટ	શોક કરવો, વિલાપ
could last,	કુડ લાસ્ટ	ટકી શકે [કરવો]
thought, v. t.	થોટ	વિચારું [વખત]
future, n.	ફ્યુચર	ભવિષ્ય, આવતો
whatever, pr.	ઉવોટએવર	જેજે, જે કાંઈ
grieve, v. i.	ગ્રીવ	સંતાપ કરવો
past, n.	પાસ્ટ	કીધેલાં કામ
life, n.	લાઇફ	જીંદગી
hastening,	હેરિનંગ	ઉતાવળથી જાએછે
cheerful, a.	ચીઅર્ફુલ	ખુશાળ, આનંદી
love, v. i.	લવ	ખુશી પામ્યાછો
converse, v. i.	કન્વર્સ	વાતચીત કરવાને
death, n.	ડેથ	મોહિત, જમ
cause, n.	કૉઝ	કારણ, સખબ

attention, n. અધૈનશન | ધ્યાન, લક્ષ, ચિત્ત
 let engage, લેટ એન્ગેજ | રોકવા દો
 forgotten, ફર્ગોટન | ભુલી ગયો

જીવાન માણસે કહ્યું—“વિલિયમ કાકા તમે
 ધરડા થયાછે, તમારે જે થોડા વાળના સુઅછા
 રહેલાછે તે સફેત થઈ ગયાછે; વિલિયમ કાકા,
 તમે જોરાવર અને હિમ્મતવાન ધરડા માણસછો;
 હું વિનંતિ કરું છું (કે), તેનું હવે મને કારણ
 કહો.”

વિલિયમ કાકાએ જવાબ દીધો—“મારી જી-
 વાનીના દાહાડામાં, મેં યાદ રાખ્યું કે, જીવ્યાની
 જલદી જતી રહેશે, તેથી મારી આરોગ્યતા અને
 જોરનો મને આખરે કદી અપ ન પડે તેને સાર
 મેં તેમને પેહેલથીજ મેં ગેર રરતે વાપર્યાં નહી.

જીવાન માણસે કહ્યું—“વિલિયમ કાકા, તમે
 ધરડાછો, અને મોજ શામ્પ તો જીવાનીની જોડે
 પટી જાયછે, તથાપિ જે દાહાડા ગયા તેને સાર
 તમે શોક કરતાં નહોત, એનું કારણ શું તે, હું વિ-
 નંતિ કરું છું કે મને કહો.”

વિલિયમ કાકાએ જવાબ દીધો, “મારા જી-
 વાનીના દાહાડામાં, મેં યાદ રાખ્યું કે જીવાની

કવોની નથી, તેથી જે જે હું કરતો તેનું ભવિ-
ષ્ય અગાઉથી વિચારતો, કે જેથી થયેલી વાતવિષે
મારે કદી દલગીર થવું ન પડે.”

જીવ્યાન માણસે કહ્યું,—“વિલિયમ કાકા
તમે ધરડાછો, પણ જીંદગી તો જલદીથી પુરી
થવાની; (એવું છતાં પણ) તમે આનંદીછો અને
માતવિષે વાત કરવાને આહિછો; એનું કારણ શું
તે મને મેહિરખાની કરી કહો.”

વિલિયમ કાકાએ જવાબ દીધો કે,—“જીવા-
ન માણસ, હું આનંદી છઉં, તેનાં કારણો ઉપર
તારૂં ધ્યાન લગાડ : મારી જીવાનીના દિવસમાં
મેં મારા ઇશ્વરને યાદ રાખ્યો હતો, તેથી તેણે
મને મારા ઘડપણમાં વિસારી મુક્યો નથી.”

સમજ—Father (ફાધર) કોઠપણુ ધરડા
માણસને ખોલવવાની લાયકી ભરેલી રીત.
Locks (લૉક્સ) વાળના (ગુચ્છા). Hale
(હેલ) મજબૂત. Hearty (હાર્ટી) હિમ્મત
અથવા જીરુસાવાળો. That I never, &c.
(દલગીર થવું) ન પડે તેને સાર. Pleasures
with youth જ્યારે જીવાની જતી રહેછે,
ત્યારે મોજ શોખ કરવાની શક્તિ પણ જતી રહે

છે. ("The summer comes with flower and bee" એ લીટી સાથે મુકાબલો કરો). Love to converse વાત કરવામાં મજા સમજાઓ. Let the cause, &c. હું ખુશી શા વાસ્તે છું તેના કારણનો સારી પંઠો વિચાર કર.

Lesson XXII. .(પાઠ ૨૨ માં)

Counsels to children.

છોકરાંઓને શિખામણ.

Counsels, n.	કાંઉન્સલ્સ	શિખામણ
never, ad.	નેવર	કદી નહીં
untruth, n.	અનૃથ	જુઠું
are relating	આરેલેટિંગ	કહેતા હાય
anything, n.	અનિ થિંગ	કાંઈપણ
exactly, ad.	એક્સેક્ટ્લી	ખરેખર, તેવુંજ
alter, v. t.	ઓલ્ટર	બદલવું
invent, v. t.	ઇન્વેન્ટ	નોડી કાણડવું
prettier, a.	પ્રેટિઅર	વધારે સુંદર
story, n.	સ્ટોરિ	વાત, વાર્તા
have forgotten	હવ ફર્ગોટન	ભૂલ્યોછું

persons, n.	પર્સન-સ	માણસો, લોકો
truth, n.	ત્રુથ	સાચું, સત્ય
jest, n.	જેસ્ટ	મસ્કેરી, ચેષ્ટા
consider, v.	કન્સિડર	વિચારવું
promise, n.	પ્રોમિસ	કબુલાત, વચન
thing, n.	થિંગ	ચિજ, વસ્તુ.
trust, v. t.	ત્રસ્ટ	વિશ્વાસ કરવો
believe, v. t.	બિલીવ	માનવું, કબુલ કરવું
wrong, n.	રોંગ	ખોટું, ખોટુંકામ
deny, v. t.	ડિનાઈ	ના પાડવું
afraid, ad.	અફ્રેડ	બિહવું, બિહતા
will be puni- shed, v. t.	ઉનિશ પનિશ્ડ	મિશન થશે, શસ્ન કરવામાં આવશે
sorry, a.	સૌરિ	દલગિર
try, v. t.	ત્રાઈ	તજવિજ કરવી
people, n.	પીપલ	લોકો, માણસો
seldom, ad.	સેલ્ડમ	કદાચ, કવચિત
angry, a.	અંગ્રી	ગુસ્સે
since, conj.	સિન્સ	જ્યાંસુધી
even, ad.	ઇવન	વળી, ખી [વવું
hide, v. t.	હાઇડ	સંતાડવું, છુપા-

fault, n.	ફોલ્ટ	ગુનાહ, તકશિર
prevent, v.t.	પ્રિવેન્ટ	અચીજવું
are asked,	આર આસ્કડ	પુછવામાં આવે
question, n.	કવેસ્યન	સવાલ, પ્રશ્ન
answer, v. i.	અન્સર	જવાબ દેજો કે-
boldly, ad.	બોલ્ડ્લિ	હિંમતથી [હેજો
simply, ad.	સિમ્પ્લી	સેહેલમાં
unless, ad.	અન્લેસ	સિવાય, નહિંતો
plain, a.	પ્લેન	ખુદ્દો, બગબર
questioned,	કવેસ્યન્ડ	સવાલ પુછ્યો

કદી જીડું બોલતા ના. જ્યારે તમે હરકાંઈ ચિજ વિશે જોયેવું કે સાંભળેવું કહેતા હો, ત્યારે તે જોવું હોય તેવું જ બગબર કહેજો. જેમ તમારા વીચારમાં આવે તેમ તે વધારે સુંદર કરવાને કોઈની ભાગ બદલતા કે જોડી કાઢાડતાના, અગરજો તમે કોઈ પણ ભાગ વિસરી ગયા હોય તો કહેજો કે તમે વિસરી ગયછો. જે માણસો સચાઈને ચાહેછે તેઓ મસ્કરીમાં પણ કદી જીડું બોલતા નથી.

વચન આપો તેની આગમજ પુરતી રીતે વિચાર કરજો. અગરજો તમે કહો કે હું એક ચી-

જ (કામ) કરીશ. અને તમે તે નહિં કરો તો તમે જુઠું કોરો ; અને ત્યારપછી કોણ તમારો વિશ્વાસ કરશે તથા કોણ તમારું માનશે ?

જ્યારે તમે (કાંઈ) ખોટું કીધું હોય ત્યારે તેને માટે તમને શિક્ષા થશે એવી જો તમને ખિલિક હોય તો પણ તે નામુકર જતા ના. તમે જો કાંઈ કીધું હોય તે સાંકળો તમે દલગીર થાઓ; અને તેવું કરીથી નહિં કરવાને કાશિશ કરો તો કદાચજ લોકો તમારી ઉપર ગુસ્સે થશે અથવા તમને સજા કરશે. તેઓ તમને સાચું બોલવા માટે આહશે; જ્યારથી તેઓને માલમ પડશે કે તમે થાંક છુપાવવાને અને પોતાને સજામાંથી બચાવવાને પણ જુઠું બોલતા નથી ત્યારથી જો તમે હોછો તે હંમેશાં માનવું, એવું વિચારશે.

જ્યારે તમને કંઈ સવાલ પુછવામાં આવે ત્યારે સરચાઇનોજ માત્ર પીચાર રાખીને તેનો હિમતથી અને ખુલાસાથી જવાબ આપજો. હરકોઈ છોકરાને જ્યારે સવાલ પુછવામાં આવે ત્યારે તે સાફ જવાબ નહીં આપે તો તેવા છોકરાનો હમા વિશ્વાસ કરીશું નહીં અથવા આહશું નહીં.

Lesson XXIII.

(પાઠ ૨૩ માં).

Forests, n.	ફોરેસ્ટસ	જંગલો [ખંડ
India, n.	ઇન્ડિયા	હિંદુસ્તાન, ભરત
contain, v.t.	કન્ટેન	અંદર હોયછે
Timber, a.	ટિમ્બર	ધર ખાંધવાનાં લા-
trees, n.	ત્રીઝ	ઝાડો, વૃક્ષો [કડાના
Teak, n.	ટીક	શાગનું લાકડું, શાગ
most useful, a.	મોસ્ટ યૂઝફુલ	શર્વથી ઉપયોગી
Sal, n.	શાલ	શાગ
lofty, a.	લોફ્ટી •	ઉંચું, મોટું
valuable, a.	વેલ્યુએબલ	કિંમતી
Sandle, n.	સેન્ડલ	સુખડ, અંદન
Ebony, n.	એબનિ	અખનુસનું લાકડું
precious, a.	પ્રેશસ	કિંમતી [મજનુ
beautiful, a.	બ્યુટિફુલ	સુંદર, શોભિતું,
woods, n.	હુડસ •	લાકડાં
abundance, n.	અબન્ડન્સ	જરૂરો
Banian-tree, n.	બાન્યન ત્રી	વડનું ઝાડ
cotton, a.	કોટન	રૂનું
Sissoo, a.	સિસુ	સીસમનું લાકડું
blackwood.	બ્લેકહુડ	,, ,,

mangoes, n.	મૈન્ગોઝ	આંબાઓ
Tamarinds, n.	ટૅમરિન્ડઝ	આમલિઓ
both, a.	બોથ	બન્ને, બેઉ
ornamental, n.	ઓર્નામેન્ટલ	શોભિતાં, સુંદર
are scattered.	આરસ્કેટ્ડ	પંથરાએલાંછે
cultivated, a.	કલ્ટિવેટેડ	ખેડાયલું સુધરેલું
Babul, n.	બાબુલ	બાવળ
gum, a.	ગમ	ગુંદરનું
Arabic, a.	અરબિક	આરબી
sweet-scented,	સ્વીટસૈન્ટેડ	મિઠા વાસનું
yellow, a.	યેલો	પિળું
grows, v. i.	ગ્રોઝ	ઉગેછે
in profusion	ઇનપ્રોફુઝન	જથ્થાબંધ, પુષ્કળ
plains, n.	પ્લેન્ઝ	મેદાનો, રાણે.
Acacia, n.	અકેશિઆ	સાવળનું ઝાડ-ગું-
various, a.	વેરિઅસ	ભાતભાતનાં [દર
flowering, a.	ફ્લાવરિંગ	ફુલવાળાં
abound, v. i.	અબાઉન્ડ	પુષ્કળ, જથ્થાબંધ
Mulberries,	મલ્બેરિઝ	સેંતુરોનાં ઝાડો
are planted	આરપ્લેન્ટેડ	રોપવામાં આવેછે
in numbers.	ઇન નમ્બર્ઝ	સંખ્યાબંધ

means, n.	મીઠા	મૂળ, કારણો
furnishing,	ફર્નીશિંગ	પૂરું પાડવાના
supply, n.	સપ્લાઇ	જથ્થો
Silk, n.	સિલ્ક	રેશમ, હિર
Cocoa, n.	કોકો	નારિયેળી
Palmyra, n.	પામિરા	તાડ
Palms, n.	પામ્સ	અશુરનાં ઝાડો
common, a.	કોમન	સાધારણ

હિંદુસ્તાનનાં જંગલોમાં ઘણાં ઇમારતી લાકડાંનાં ઝાડો છે, જેમાં સળિ (એ) સર્વથી ઉપયોગી છે. સાલ (એ) જાંચું અને કીમતી ઇમારતી લાકડાંનું ઝાડ છે. સુપ્પડ, અમનુસ અને બિજાં કિમતી અને શે.મિતાં લાકડાંઓ વારંવાર મોટા જથ્થામાં મળી આવે છે. વડનાં ઝાડ, આંખાઓ, આંમલીઓ, અને બિજાંઓ, જેઓ શોભાયમાન અને ઉપયોગી એ બેઉ છે, તે આ ખેડાણ દેશ ઉપર ફેલાવ પામ્યાં છે. ખાવળ અથવા આરબી ગુંદગનું ઝાડ, તેના મીઠી ખુશબોદાર ખીજાં ધુળો સહિત, જંગલો અને મેદાનો બેઉમાં પુષ્કળ ઉગે છે. એ જાતના ખાવળિયા, અને નાના પ્રકારના બિજાં ધૂનનાં ઝાડો પુષ્કળ ઉગે છે.

સેંતુરના ઝાડો હિંદુસ્તાનમાં મોટી સંખ્યામાં
રોપવામાં આવેછે, અને તેઓ રેશમનો મોટો
જથ્થો પૂરો પાડવાનાં સધનોછે. નાળિયેરી, તાડ
અને બિજાં તાડની જાતીનાં ઝાડ તો સાધારણુછે.

Lesson XXIV. (પાઠ ૨૪ માં)

Palms I.—The Cocoanut tree.

તાડની જાતીનાં ઝાડ ૧. નાળિયેરી.

Cocoanut, n.	કોકોનટ	નારિયેળ
Cocoapalm, n.	કોકોપામ	નારિયેળી
yields, v. t.	ઉત્પન્ન	આપેછે; દેછે
nut, n.	નટ	ફલ
filled, p. p.	ફિલ્ડ	ભરેલું
milky, a.	મિલ્કિ	દુધના જેવું
fluid, n.	ફ્લુઇડ	પ્રવાહી પદાર્થ
lined, p. p.	લાઇન્ડ	અસ્તર કાઢેલું
thick, a.	થિક	જનકું; ઘટ
coating,	કોટિંગ	પડ; ઢાંકણ
kernel, n.	કર્નલ	માવો; કોપર
food, n.	ફૂડ	ખોરાક

on account,	આન આકા-	વાસ્તે; જિથિ
of	ઉન્દ આક	
oil, n.	આઈલ	તેલ
is manufac-	ઇઝ મેન્યુ-	બનાવામાં આવેછે
tured.	ફેક્ટરી	
to a vast	કુ આ વાસ્ત	બેહદ; ઘણુજ; પ-
extent	એક્સ્ટેન્ડ	[જગ]
shell, n.	શેલ	કોટલું; છાલું
pipe-bowls,	પાઇપબોલ્સ	ઉકાની નલી
vessels, n.	વેસલ્સ	વાસણો [કના
universal, a	યુનિવર્સલ	દુનિઆં - સર્વલો-
husk, n.	હસ્ક	છાલ; છોલણું
coir, n.	કોયર	[૨૭ કાથાનું દોરડું
is enveloped	ઇઝ એન્વેલ્ડ	દંકાયલુંછે
is composed	ઇઝ કમ્પોઝડ	બનેલુંછે
fibers, n.	ફાઇબર્સ	શાકા; દોરા
form, v. t.	ફોર્મ	બનાવેછે
cordage, n.	કોર્ડેજ	દોરડું
valuable, a.	વેલ્યુએબલ	કિંમતી
cable, n.	કેબલ	વાહાણનું દોરડું
capable, a.	કેપેબલ	લાયક; યોગ્ય

of being em-	આંક ખીલંગ	કામમા આવવામાં
ployed.	અમલોયડ	
carpenter's,	કારપેન્ટર	શુધારી; શુધારનું
work, n.	કુતરક [લી	કામ
peculiarly, ad.	પિક્યુલિઅ-	આસરીતે; અસુસ
is adapted,	ઈઝઅડેપ્ટેડ	લાયક કીધેલું છે
pipes, n.	પાઈપ્સ	નલીઓ
conveying,	કન્વેઈંગ	લઈજવાને
beams, n.	બીમ્સ	ભારેથિઆઓ
broad, a.	બ્રોડ	પોહોલા
light, a.	લાઈટ	હલકા [વેલા
wooden, a.	વુડન	લાકડાના બના-
• bridges, n.	બ્રિડ્જિઝ	પૂલો
purposes, n	પર્પઝિઝ	કામો
length, n.	લેન્ગ્થ	લંબાઈ
is required,	ઈઝરિક્વાયડ	જરૂર છે; જોઈયે છે
strength, n.	સ્ટ્રેન્થ	મજબુતી જોર

દૂધ જેવા પ્રવાહી પદાર્થથી ભરેલું અને કોપ-
રાંના જાડા થયેથી અસ્તર થયેલું (એવું) ફળ
નાળિયેરી આપે છે. (તેનું) ફળ, ઓરાક તથા તે-
થી જેમાં અતિશય તેલ બનાવવામાં આવે છે તે

મેહને માટે ઉપયોગી છે. ડાચો એ કમલાં, હુકા-
ની નળીઓ અને બિજાં વાસણો જેમાંનાં કે-
લાંક સર્વ ઠંડાણે કામમાં આવે છે, તેને સાડ કા-
મમાં આવે છે. જાડું છાતું જેને કાથો કહે છે. અને
જેમાં તે ફળ વિગ્રાયતું હોય છે, તે રેસા રેસા મ-
ળીને થયલું છે. જે (રેસા) ના મિતી દારડાં
તથા વાહાણના ઊંચી જતના દારડાં બને છે. ના-
ખિએરીનું લાકડું, જે કે સુધારનાં કામમાં આ-
વવાને લાયક નથી. તો પણ વળી પાણી લઈ જ-
વાની નળીઓ (પરનાળો, મોળા પાણુ હલકા
લાકડાંના પૂલોને સાડ, ભારે ઠીયાઓ, અને બિ-
જાં કામો જેમાં જોરનાં કરતાં લંબ્યાઈ વધારે
જોઈએ છે, ત્યાંહાં ખસુસ કરીને લાયકનું છે.

Lesson XXV. (પાઠ ૨૫ માં).

Palms—2. તાડની જતીના ઝાડ—૨.

Bamboo, n.	બામ્બુ	બાંબુ
hollow, a.	હોલો	પોકળ
strong, a.	સ્ત્રોન્ગ	મજબુત
almost, ad.	એ.એસ્ટ	ધણે ખરે
generally,	જેનરલિ	ધણું કરીને

varieties, n.	વેરોધારિઝ	ગતો, પ્રકારો
size, n.	સાઈઝ	કદ
make fit,	મેક ફિટ	લાયક કરેછે
lance, n.	લેન્સ	ભાલો, બાંછી
Soldier, n.	સોલ્ડર	સિપાહી, શિપાઈ
tent, n.	ટેન્ટ	તંબુ
mast, n.	માસ્ટ	ડોલ (વાહાણનું)
sustains, v.t	સસ્ટેન્ઝ	નિભાવેછે
ensign, n.	એન્સાઇન	નિશાન, વાવટો
chief, n.	ચીફ	સરદાર
ordinary, a.	ઓર્ડીનરી	સાધારણ
staff, n.	સ્ટાફ	ઝાકડી, સોટો
peasant, n.	પેઝન્ટ	ખેડુત
rafter, n.	રફ્ટર	ભારોટીઓ, પેઢિયું
cottage, n.	કોટેજ	ઝુપડી
scaffolding.	સ્કેફોલ્ડિંગ	પાલક. પરંચ [છે
is composed	ઇઝ કમ્પોઝડ	બનાવવામાં આવે
kept together,	કેપ્ટ ટુગેથર	(બાંધીને) સાથે
instead of,	ઇન્સ્ટેડ ઓફ	બદલે [ગણવું
nails, n.	નેઇલ	ખિલા [ડોલો
split, p. p.	સ્પિલ્ટ	ફોટેજ, ચીરો પ-

flexible, a.	ફલેક્સિબલ	વલીશ્કેએવું, પો-
fibre, n.	ફાઇબર	શાખા, રેશા [ચુ]
adapts, v. t.	એડપ્ટસ	લાયક કરેછે
baskets, n.	બાસ્કેટસ	ટોપલીઓ, ટોપલ
innumerable, a.	ઇન્નુમેરેબલ	સંખ્યાબંધ
purposes, n.	પર્પઝિઝ	કામો, ઉપયોગો
across, ad.	એક્રોઝ	આડું, આરપાર
joints, n.	જોઇન્ટસ	સાંધા, ગાંઠ
bottle, n.	બોટલ	બોટલી [શરાબ]
liquors, n.	લિકર્સ	દારૂ (પીવાનો)
Brab-tree, n.	બ્રેબ ત્રી	તાડીનું ઝાડ
manner, n.	મેનર	રિત
leaves, n.	લીઝ	પાંદડાં
thatch, n.	થેચ	ઝાવળીનું છાપરું
walls, n.	વૉલ્સ	દિવાલો, ભિતો
sap, n.	સેપ	ઝાડનો રસ
yields, v. t.	યીલ્ડઝ	આપેછે, દેછે
supplies, v. t.	સપ્લાઇઝ	પૂરું પાડેછે
proportion, n.	પ્રોપોર્શન	પ્રમાણ, ભાગ
spirituous, a.	સ્પિરિચ્યુઅસ	દેશી. જલ્દ
consumed, p.	કન્સ્યુમ્ડ	ખપેછે, વપરાયછે

betel, n.	ખીટલ	સોપારી
baggo, n.	સેગો	સાબુચોખ્ખા
produce, n.	પ્રોડ્યુસ	ઉત્પત્તી

વાંસ પોલો, હલકો અને મજબુત હોવાથી નાળીએરીની પેઠે ઘણોખરો સર્વ કામમાં ઉપ-યોગીછે. તેના કદની જુદી જુદી તરેહ ઉપરથી તે સિપાઇના ભાલાને માટે, તેના તંબુની કાઠીને માટે, અથવા તેના સરદારનું નિશાન જે દાંડી ઉપર રહેછે તે (દાંડીને) સાર એક સરખીરીતે લાયકનો થાયછે; (તેમજ) ગામડીયાની સાધારણ લાકડી અથવા તેનાં જપડાંની વળીને માટે પણ. હિંદુસ્તાનમાં સર્વ પાલકો ખીલાને બદલે દોગડાં-થી વાંસોને બાંધીને તેની બનાવેછે. જ્યારે ચીર-વામાં આવેછે ત્યારે તેની લાંબી વળી શકે એવી ચીપોને લાવે તે ટોપલા ખપેડા અને અગણિત બિજાં કામોને માટે લાયકનો થાયછે; અને જ્યારે ગાંઠા આગળથી કાપી નાખવામાં આવેછે ત્યારે તેનો તેલ, દુધ અને બિજા પ્રવાહીઓને કાજે વારંવાર ખપમાં આવતો એવો નળો બનેછે. જે રીતે નાળીએરીનું લાકડું કાંમમાં આવેછે તેજ રીતે તાડનું લાકડું આવેછે; વળી એનાં પાંતગં

ઝાવળીને સારૂં ઝૂપડાંની ભીતો કાઢે પણ ખપ-
માં આવેછે; અને જ્યારે કાપેછે ત્યારે તે રસ
તેમાંથી નિકળેછે તે હિંદુસ્તાનમાં વપરાતા કેટલી
પ્રવાહીનો મોટો જથ્થો પુરો પાડેછે. સોપારી અને
સાબુચોખ્ખા એ બિજી તરેહના તાડ જાતીનાં
ઝાડોની પેદાસછે.

Lesson XXVI. (પાઠ ૨૬ માં).

Try again. ફરીથી કરો.

Try, v. t.	ત્રાષ	કેશિશ કરો
lift, n.	લિફ્ટ	ઊંચકવું
Nephew, n.	નેપ્યુ	ભત્રીજો [કરતાં
trying, pr.	ત્રાષિંગ	તજવીજ-કેશિસ
in vain, ad.	ઇન વેન	ફાકટ, વ્યર્થ
dragging, p.	ડ્રાગિંગ	ખેંચીને, ધસડીને
ground, n.	ગ્રાઉન્ડ	ભાંય, જમીન
Lucy, n.	લુસિ	છોકરીનું નામછે
kindly, ad.	કાઇન્ડ્લી	ખુશીયા
neglecting, p p	નિગ્લેક્ટિંગ	ગફલત કરતાં
moment, n.	મોમેન્ટ	પળ
kite, n.	કાઇટ	પતંગ

awkward, a.	ઝાંઝડ	અપટ, અનાડી
fellow, n.	ફેલો	છોકરો
fault, n.	ફોલ્ટ	તકસીર, ગુનાહ
entirely, ad.	એન્ટાયર્લી	તમામ, બધા
answered,	એન્સર્ડ	કહ્યું, જવાબદીધા
children, n.	ચિલ્ડ્રન	છોકરાં
too great, a.	ટુ ગ્રેટ	ઘણીજ, અતિથય
hurry, n.	હરિ	ઉતાવળ
suddenly, ad.	સડન્લિ	એકાએક
twitcheđ, v. t.	ટવિચ્ડ	ઝૂટાવી લીધું
flat, a.	ફ્લેટ	અપટું, પોણાશું
blame, v. i.	બ્લેમ	ડપકો દેવો
asked, v. t.	આસ્કડ	પુછ્યું, ખોત્રી
side-wind, n.	સાઇડવિન્ડ	બાજુનો પવન
was blown, v. t.	ઉવોઝ બ્લોન	ઉડ્યો, પુંડ્યો
shrubs, n.	શ્રુબ્ઝ	ઝાડીઓ
tail, n.	ટેલ	પુછડી
got enteng- led,	ગૉક એન્ટેન્ડ ગેડ	ગુચ્છાધિ ગર્ષ
hanging, p. p.	હેન્ગિંગ	લટકટું
downwards, ad.	ડાઉવર્ડ્ઝ	નીચે, ઓંચતરફ

exclaimed, v. i.	ઐકરકલેમડ	મોટેથી બોલ્યો
throwing, n.	ઘોઠંગ	ફેંકવાથી
straight, ad.	સ્ત્રેટ	સીધા. પાથરો
meantime, n.	મીણટાઈમિ	એટલામાં
assistance, n.	અસિસ્ટન્સ	મદદ, સહાયતા
disengaged, v. t.	ડિસઅંગેજ	છુટી પાડીને
rolled up, v. t.	રોલ્ડઅપ[ડ	વિંટાળી લીધી
open, a.	ઓપન	ખુલ્લી, ઉઘાડી
space. n.	સ્પેસ	જગ્યા
presently, ad.	પ્રેઝન્ટલિ	તરતજ, તત્કાળ
grass, n.	ગ્રાસ	ગાસથી ભરેલી
plot, n.	પ્લોટ [લડ	જમીનનો કટકો
took my stand	ટુક માઈસ્ટેન્ડ	હું ઉભી
prepared, p. p.	પ્રિપેર્ડ	તૈયાર કરીધું
tossed up, v. t.	ટ્રોસ્ટ અપ	ફેંક્યું
just as, ad.	જસ્ટ અઝ	લાગલોજ, તેવોજ
rose, v. i.	રોઝ	અડ્યું, ઉડ્યું
dignity, n.	ડિગ્નીટી	દખદખો, બપકો
Balloon, n.	બલુન	બલુન, દખખો
promised, v. t.	પ્રોમિસડ	કબુલ થયું
lofty, a.	લોફ્ટી	ઉંચેની

flight, n.	ફલાઈટ	હિડ, હિડવું તે
delighted, v.	હિલાઈટેડ	ખુશી થયો
pulling, p.p.	પૂલિંગ	એમતાં
string, n.	સ્ટ્રોંગ	દોડી
stopped, v.i	સ્ટોપ્ડ	હોમો
upwards, ad	અપરવર્ડ્ઝ	ઉપર, ઉપર [જોવું
admire. v. i.	એડમાયર	અનન્યપ્રીતિ
slackened, v.	સ્લેકન્ડ	હિલી પડી ગઈ
tottered, v.i.	ટોટર્ડ	ગોઠ ખધી
favourable, a.	ફેવરેબલ	સારો, માફક
won't try, v.	ઉપોન્ટ ત્રાઈ	તજવીજ નહિં કર-
any more, a.	એનિ મોર	વધારે [રવાનો
replied, v. i.	રિપ્લાઈડ	ખાલ્યો
sullenly, ad.	સલ્લનલિ	ગુરસે થઈને
to be plagued.	ટુ બી પ્લેગ્ડ	માથું દુઃખવવાને
oh fie, interj.	ઓ ફાઈ	અરે છી
give up	ગિવ અપ	મુકી દેવું
sport, n.	સ્પોર્ટ	રમત
pains, n.	પેન્ઝ	મેહિનત શ્રમ
disappoint-	ડિસઅપોઈ-	ના હોમો
ments, n.	મેન્ટસ	

discourage, v.t.	ડિસ્કરેજ [પ	નાહિંમત કરવું
wind up, v.t.	ઉવાઇ-ડ અ-	વિટાણા
succeeded, v.i.	સકસીડેડ	પાર પડયો
was carried up	ઉચાઝ કુરિડ	ઊંચે જતું રહ્યું
breeze, n.	ખીઝ [અપ	પવનનો સપથિ
lightly, ad.	લાઈટલિ	સેહેલથી
feather, n.	ફેધર	પીંછું
delight, n.	ડિલાઈટ	ખુશી
holding fast,	હોલ્ડિંગફાસ્ટ	મજબુત પકડીને
stick, n.	સ્ટિક	લાકડી
gazing, p.p.	ગેઝિંગ	ટાકીને જોતો
speck, n.	સ્પેક	ડાઘ
pulls, v.i.	પુલ્ઝ	ખેંચે છે. તાણે છે
beam, n.	બીમ	જોડ (ઘોડાની)
hardly, ad.	હાર્ડલિ	કઠણાઈથી [દારી
mile of string	માઈલિ ન્યોવ	એક માઈલ લાંબી
	સ્વીંગ	
enjoying, pp	એન્જોઈંગ	ભોગવીને
night, n.	સાઈટ	દખાવ
proceeded,	પ્રોસીડેડ	આસ્યો, નિકસ્યો
slowly, ad.	સ્લોલિ	આસ્ટે આસ્ટે

glee, n.	શ્રી	પુશી. હર્ષ. આનંદ
was hurt,	હિંજોત હટ	નુકશાન પેહિઅમુ
had behaved, v.	હુંડ મિહેન્ડ	ચાલ ચલાવી
To-morrow,	દુમોરો	આવતી કાલે
objection, n.	ઓબ્જેક્શન	અડચણ, હરકત
weather, n.	ઉવૈધર	હવા
morning's, n.	મોર્નીંગ	સવારની
properly, ad.	પ્રોપર્લી	બરોબર રીતે
persuaded,	પર્સુએડેડ	સમજાવ્યા
teach, v. t.	ટીચ	શિખવવું, બણાવવું
value, n.	વેલ્યુ [નસ	કિંમત [લોગ
perseverance,	પર્સીવીઅર -	ચાલુ રાખેલા ઉ-
depend, v. i.	ડિપેન્ડ	આધાર રાખેછે
attempts, n.	અટ્ટેમ્પ્ટસ	કોશિશો, યત્નો
motto, n.	મોટો	કહેવત

જમીન ઉપર જેચી જેચીને પતંગ ચગાવવાની ફાકટ મેહેનત કીધા પછી મારાં નાના ભત્રીજાએ તેની બેહેનને કહ્યું કે, “તું મારો પતંગ મુકાવશે?” સૂસિએ માઠી ખુશીથી તે લીધા અને તેને હવામાં ઉરાડ્યો, પણ તેનો ભાષ તેજ કાણે દોડવાને ચુકવાથી પતંગ પાછો નીચે પડ્યો.

નાના છોકરાએ કહ્યું, “જો હવે તું કેવી આ-
ડી છે!” તેની બહેને જવાબ દીધો, “બિલકૂલ
એતો તારીજ ભૂલ હતી.”

મેં કહ્યું, “છોકરાઓ ફરી યત્ન કરો.” તેથી
સૂસિએ ફરી એકવાર પતંગ બંધકર્યો, પણ હવે
જાન ધણીજ ઉતાવળમાં હતો; તે એકાએક એવા
તો દોડ્યો કે તેણે તેણીના હાથમાંથી તે અંચી
લીધો, જેથી અગાઉની પેઠે પતંગ નીચે પડ્યો.

સૂસિ ખોલી, “વારૂં, હવે કોનો વાંક છે?” મેં
કહ્યું “ફરી યત્ન કરો.”

તેઓએ (યત્ન) કરીધો, ને (તે વળી) વધારે
સંભાળથી; પણ જેવો સૂસિએ પતંગ મુકાવ્યો,
તેવાજ એકાએક બાજુનો પવન આવવાથી તે
કેટલીએક ઝાડીઓમાં ઉડી ભરાયો, ને પુછકું
તેજ ફાળે ગુંચવાઈ ગયું, ને બિચારો પતંગ
બંધે માથે લટકતો રહ્યો.

જાન ખોલી ઉઠ્યો, “જો જો ! તે એક બા-
જુએ ફૂંક્યો તેથી આમ થયું!”

સૂસિએ કહ્યું, “જાણે પવન પણ સીધો વાય
અ મારા હાથમાં હોયતી!”

એટલામાં હું પતંગની મદદે ગઈ, અને લાંબું

પુછડું છુડું કરીને મં તે વિદ્યાળીને કહ્યું, ચાલો
છોકરાંઓ અહીં જાડો ધણાંછે; ચાલો આપણે
કાંઈ વધારે ખુશી જગો જોઈએ, ને પછી ફરી
યજ કરીએ.”

તરતજ હમે એક ધાસનું ચોગાન શોધી કાઢા-
ડ્યું, ને તેની એક નાળુએ હું ઉભી; અને
બધી ચીજો તૈયાર કીધા પછી, જેવો નાહાનો
જાન દોડ્યો તેવોજ મં પતંગ મુકાવ્યો. વિમા-
નના સંઘળા દબ્બડાની માફક તે ઉડ્યો, અને
જાગ્યે ઉડ્યે એવું જણાયું; પણ દોરી આવી
જોરથી ખેંચાતી જોઈને ખુશી થવાથી જાન
જાગ્યે જોઈને આશ્ચર્ય પામવા સાર જરા ઉભો
રહ્યો :—દોરી ઢીલી પડી, પતંગે ગોથ આવી,
અને પવન અનુકૂળ ન હોવાથી, પતંગ નીચે
ઘાસ પર આવી પડ્યો.

મં કહ્યું, “અરે જાન તારે ઉભા ન હોતા
રહેવું, પણ કંઈ નહીં, ફરી યજ કરો.”

તેણે જરા ચીડાઈને જવાબ દીધો “હવે હું
કંઈ વધારે વાર ફરી યજ કરનાર નથી, તમે જુ-
ઓછકે એ કંઈ કામનું નથી. પતંગ અગવાનો
નથી, અને હું એની સાથે જાજી માયાફાડ કર-

વાને ચાહતો નથી.”

“જા જા, મારા ભાઈ ! પતંગ બનાવવાની અને ચગાવવાની આ બધી મેહેનત લીધા પછી એ એલ તું છોડી દેશ ? થોડી નાઉમેદીથી આપણે હઠી ન જવું જોઈએ. ચાલ તારી દારી વિટાળ, ને હવે ફરી યત્ન કર.”

તેણે યત્ન કીધો ને તેમાં પાર પડ્યો, કારણ કે પતંગ એક પિછાંની માફક હલકો હવામાં ચહડ્યો ; અને જ્યારે બધી દારી યંધ ચુકી ત્યારે જોન લાકડી મંજણુત પકડીને તથા પતંગ હવે જે ભુરા આસમાનમાં એક ન્હાના સરખા સફેદ ડાઘા જેવો દેખાતો હતો તે તરફ તાકીને જોતો, ને મોટી ખુશીમાં ઉભો. “કાકી, જુઓ, જુઓ, એ કેવો જોયો ચહડે છે ! અને તે ઘોડાની નોડીના જેટલાં જોરથી ખેંચે છે એટલું હું મુશ્કેલીથી તે પકડી રાખું છું.” મારી પાસે એક માછલની દારી હતી તો કેવું સાફ. મારી ખાતરી છે કે તેનો પણ છેડો આવત.”

પોતાની ખુશીમાં આવ્યું ત્યાંહાં સુધી આ દેખાવની લેહેજત લીધા પછી, જોન હજવે હજવે દારી વિટવા લાગ્યો ; અને જ્યારે પતંગ નીચે

પડ્યા ત્યારે, માઠી ખુશીથી તેણે તે ઉપાડ્યો
ને કહ્યું કે એને કંઈ ઈજા થઈ નથી અને એ
ધણો સારો ચગ્યો. “કાકી, કાલે પાઠ કીધા
પછી આપણે આવીને ફરી યજ્ઞ કરીશું?”

“મારા પ્યારા જો હવા સારી હશે તો મને
કંઈ હરકત નથી. અને હવે આપણે ઘેર જઈ-
એછ તેટલામાં મને કહોકે તમારી સવારની રમ-
તથી તમે શું શિખ્યાં?”

“હું મારો પતંગ બરોબર અમાવતાં શિખ્યો.”
લ્યુસિએ કહ્યું, “ભાઈ એને વાસ્તે તારે
કાકીનો પાડ માનવો જોઈએ; કાગણું, ફરી યજ્ઞ
કરવાને જો તેણે તને સમજાવ્યો ન હોત તો, તે
તે ક્યારનું છોડી દીધું હોત.”

“હા, મારા પ્યારાં છોકરાં, જો કે પતંગ ઉડા-
વવાના કરતાં તે ઉપર બિજું કંઈ આધાર રા-
ખતું ન હોય તોપણ ખંતીપણાની કિમ્મત હું
તને શિખવવાને આહવાંછું. જ્યારે કંઈ સારું
કામ કરવાના યજ્ઞમાં તમે ફાવો નહીં ત્યારે ‘ફરી
યજ્ઞ કરો’ એ તમારી કેહેવત રાખજો.”

Lesson XXVII. (પાઠ ૨૭ માં).

The Child's first grief.

બાળકનું પહેલું દુઃખ.

Grief, n.	ગ્રીફ	દુઃખ
call, v. t.	કોલ	બોલાવો, લેડો
play, v. i.	પ્લે	રમવું
Summer, n.	સમર	ઉન્હાળો
flower, n.	ફ્લાવર	ફુલ
bee, n.	બી	મધમાખ
wide, ad.	ઉવાઇડ	પુજકળ, ખેહદ
sowed, v. t.	સોડ	રોમ્પું, વાવ્યું
garden, a.	ગાર્ડન	આગના
tree, n.	ટ્રી	ઝાડ
is drooping,	ઇઝ ડ્રૂપિંગ	ઝૂલેછે, લટકેછે
load, n.	લોડ	બોન્નો, ભાર
voice, n.	વૉઇસ	સાદ, અવાજ
smiled, v. t.	સ્માઇલ્ડ	હસ્યું
thou'lt see,	થાઉલ્ટ સી	તું જોશ
rose's, n.	રોઝિઝ	ગુલાબનું
brief, a.	બ્રીફ	ફૂકું

unto, prep.	અનુ	માં
heaven, a.	હેવન	બેહસ્ત, સ્વર્ગ
birds, n.	બર્ડ્સ	પક્ષિઓ
hours, n.	અવર્ગ	કલાકો
brook, n.	બ્રક	નાળાં, ઝરા
glade, n.	ગ્લેડ	મેદાન
wanderings, v. t.	વૅન્ડરિંગ્સ	રખડ
play'd, v. t.	પ્લેડ	રમ્યો
loved, v. t.	લૅડ	આહ્યો
are o'er	આર, ઓર	પુરી થઈ

“અરે, મારા ભાઈને મારી પાસે પાછો મો-
લાવો ! મારાથી એકલાં રમાવું નથી ; હુનાળો
કુલો અને મધમાખ સહિત આવેછે,—મારો
ભાઈ ક્યાંહાં ગયોછે ?”

“હમારી પાડીમાંનાં બાડની આસપાસ ને
કુલો હમેશાં વ્યાં હતાં તે કુલો ખુબજ હિયાં છે,
હમારા દ્રાક્ષનાં વેલા પોનાના ભારથી ઝુલી રહ્યા
છે—અરે ! તેને મારી પાસે પાછો ખેંચાવો.”

“ખુબસુરત બાળક તે તારો અવાજ સાંભ-
ળનાર નથી ! તે તારી પાસે આવનાર નથી, ને
એહેરો એક સમયે હુનાળાંની માફક હસતો હતો,

તે તું દુનિયામાં ફરી દેખવાનો નથી,
 ગુલાબના ફુલનો ફુકો (પાણુ) તેજસ્વી
 ખુશી ભરેલો ચલકાટ ! તેનામાં પાણુ એવોજ
 હતો : માટે—અચ્ચાં તારે એકલાં રમવું નો-
 ધએ ; તારે ભાઈ (તો) સ્વર્ગમાં (બેઠો) છે.”
 “ત્યારે શું તે પોતાના ફુલ અને પક્ષીઓ
 મેહલા ચાલતો યયો ? અને હું જે ખોલાવું છું
 તે મિથ્યા ? અને હુનાળાના લાંબા લાંબા કલા-
 કોમાં શું તે પાછો તહીં આવશે ?

“અને બસ આગળ તથા યોગાનમાં હમે
 રખડતા તે સધળું ગયું કે ? અરે જ્યારે મારે
 ભાઈ મારી સાથે રમતો ત્યારે મં તેને વધારે
 આહયો હોત તો કેવું સારું ?”

Explanation. (સમજ).

The summer, &c.,—ફુલોનું ખીલવું
 અને મધમાખોનું ગણગણવું એ હુનાળો બેસ-
 વાનાં ચિન્હો છે. The flowers—ફુલો પ્રા-
 મીને જાતી નાતી વાડીઓ કરવી એ અંગ્રેજ
 લોકોનાં છોકરાંઓની એક ગમત છે. Its loath
 —ફાંદોનો. He would not, &c.,—ફ-

નિયામાં તું તારા ભાઈનું હસતું મુખડું ફરી કદી
 દેખનાર નથી. A rose's, &c.,—મુલાખના
 ફુલની જાંદગીના જેવી ટુંકી ખુશકારક જાંદગી
 તેને આપેલી હતી. His birds—અંગ્રેજ
 સાકાનાં છોકરાં (કુતરાં, સસલાં, વગેરે જેવાં)
 માનીતાં ફરી રાખેલાં જનવરો તથા (ખજુતર,
 મેનાં જેવાં) પક્ષીઓ પાળીને વારંવાર પોતાની
 મેળે ગમત કરેછે. And by the brook,
 &c.,—હમે કદી નદી કીનારે તથા મેદાનમાં
 પાછાં એક બિજાં જોડ ફરીશું નહીં? Would
 I had loved him more—જ્યારે તે
 જીવતો હતો ત્યારે હું તેને જોડહું આહતો તેના
 કરતાં વધારે આહાયો હોય તો સાફ.

Lesson XXVIII. (પાઠ ૨૮ મા)

Sagacity and fidelity of
 an Arabian horse.

એક આરબી ઘોડાનું ડહાપણ અને ધર્માનદારી
 સગસિદ્ધિ, n. | ડહાપણ, હુ શિવારી
 fidelity, n. | કાષ્ટઉદ્ધિદિ | પ્રમાણકપણ

Arabian, n.	અરેબિઅન	આરબી
Abual, n.	અબુઅલ	માણસનું નામ છે
Arab, n.	અરબ	આરબ
tribe, n.	ટ્રાઇબ	જાત
attacked, v. t.	અટેકડ	હાલો કર્યો
dispersed,	ડિસ્પર્ડ	વિખેરી નાખ્યું
Caravan, n.	કરેવન	કાફલો, વાણજાર
belonging,	બિલોન્ગિંગ	સંબંધ રાખતાં
Demascus,	ડમાસ્કસ	શેહેરનું નામ છે
engaged, p. p.	એન્ગેજડ	કામે લાગ્યું
securing, p. p.	સીક્યુરિંગ	ખચાવતાં, મેળવતાં
booty, n.	બુટી	લુટ
Turkish, a.	ટર્કીશ	તુર્કી
troops, n.	ટ્રૂપ્સ	ફોજો
slew, v. t.	સ્લ્યુ	કાપી નાખ્યું
prisoners, n.	પ્રિઝનર્સ	બંદીવાનો, કેદીઓ
disabled, v. t.	ડિઝએબ્લડ	અશક્ત થયો
arm, n.	આર્મ	બાજુ, હાથ
shot, n.	શોટ	ગોળી
Camel, n.	કેમલ	જિંટ
favourite, a.	ફેવરિટ	પ્રાણી, વહાણ

led, v. t. લેડ
 beside, prep. બીસાઇડ
 during, prep. ડ્યુરિંગ
 march, n. માર્ચ
 Acre, n. એકર
 Turks, n. ટર્કસ
 pitched, v. t. પિચ્ડ
 Tents, n. ટેન્ટસ
 leathern, n. લેથર્ન
 strap, n. સ્ટ્રૅપ
 outside, n. આઉટસાઇડ
 sleepless, a. સ્લીપ્લેસ
 neighing, p. નેઇંગ
 determined, ડીટર્મીન્ડ
 release, v. t. રીલીઝ
 ancient, a. એન્સિયંટ
 companion, કમ્પેનિયન
 captivity, n. કૅપ્ટિવીટી
 crept, v. i. ક્રૅપ્ટ
 painfully, ad. પેન્ડલી
 tethered, v. t. ટૅથર્ડ

લેખ ગયો,
 પાસે, સિવાય, વગર
 વખતે
 કુચ
 શહેરનું નામ છે
 તુરકીઓ
 નાખ્યું મારયું
 તંબુઓ
 આમડાનું
 પટો, ચર્મ પટી
 બાહારની બાજુ
 જીગ વગરનું
 ખંખારતાં
 ઠેરાવ કર્યો કરવો
 છોડવું, છૂટકો
 જુનો, અસલી
 દોસ્ત, સાથી
 બંદીખાનું
 આસેતે આલ્યો
 દુઃખથી
 બાંધ્યું

gnawing,	નાઈગ	કરડતાં
goat's, n.	ગોટસ	બકરાનુ-ની-નો-
held, v. t.	હૈલ્ડ	પકડ્યું
slave, n.	સ્લેવ	ગુલામ
return, v. t.	રીટર્ન	પાછું ફરવું-જવું
knowest, v. t.	નોઆસ્ટ	જાણોછે
Jordon, n.	જોર્ડન	નદીનું નામછે
refreshed, p.	રીફ્રેસ્ડ	તાજ્યું થયું
coldness, n.	કોલ્ડનેસ	થંડી, તાહાડ
Barley, n.	બાર્લી	જવ
curtains, n.	કરટન્સ	પરદાઓ
lick, v. t.	લિક	ચાટવું
ones, n.	ઉવન્સ	બચ્ચાં, છોકરાં
free, a.	ફ્રી	છુટું, સ્વતંત્ર
fled, v. i.	ફ્લેડ	નાહારી ગયું
instinct, n.	ઇન્સ્ટીન્ક્ટ	પશુ-પક્ષીની બુદ્ધી
smelt, v. i.	સ્મેલ્ટ	મુંબ્યું
seized, v. t.	સીઝડ	પકડ્યું
teeth, n.	ટીથ	દાંતો
belt, n.	બેલ્ટ	પટ્ટા
waist, n.	વૈસ્ટ	કમર

camp, n.	કેમ્પ	છાંવણી
bearing, p.p.	બેરીંગ	લેઇજતાં, રાખતો
till, ad.	ટીલ	સુધી, વેર
laid, v. t.	લેડ	મુક્યું
Jericho. n.	જેરીકો	શેહરનું નામ છે

એક આરબ લોકોની જાત જેણે ડમાસકસની એક વાણુજનર પર હુલ્લો કર્યો હતો તથા (તેને) વિખેરી નાખી હતી તેનો (તે જાતનો) સરદાર અબુઅલ હતો. પણ જેવામાં એ લોકો લૂટ મેળવવામાં રોકાયા હતા તેવામાં, તુરકી સિપાઇઓ તેમના પર ટુટી પડ્યા, ઘણાઓને મારી નાખ્યા, અને બાકીનાઓને બંદિવાન કીધા. અબુઅલ હાથમાં ગોળી વાગવાથી અશક્ત થયો હતો, અને તેને એક ઊંટ ઉપર બાંધી રાખ્યો હતો, અને તેને વાહલા ઘોડાને તેની જોડે જોડે લેઈ જતા હતા.

બંદિવાનો સહિત એકર તરફ કુચ કરતામાં રાત પડી ; તેથી તુરકી લોકોએ પોતાના તંબુ માર્યા અને સુઈ ગયા. અબુઅલના પગ એક ચામડાના પટાથી બાંધેલા હતા, અને તેને જોડે તેઓની ઘણોજ પાસે પણ તંબુની બાહાર રાખ્યો હતો. પીડાએ કરીને નિંદ્રારહિત, તેથી તેણે

પોતાના ઘોડાને ઝાંખારતો સાંભલ્યો, તથા જે તેનાથી બની શકે તો કેદખાનામાંથી પોતાના જુના સોપતીને છોડવવાનો તેણે નિશ્ચય કીધો. જ્યાં ઘોડાને બાંધ્યો હતો ત્યાં મહેનતથી ધામ ધામ ગયો, અને બકરાના બાબના જે દારડાંથી તેને બાંધ્યો હતો તે કરડી નાખીને તેણે કહ્યું, “જો કે હું તો ગોલામ થયો છું તોપણ તું તો જે તંબુ તું જાણેછે ત્યાં પાછો જ. તું જરડન નદીના પાણીમાં નાહાજે, અને તેની થંડકથી તાજો થજે. વળી જવના દાણા જે છોકરાંએ પોતાના હાથમાં તારે સાફ લેઈ આવે તે તું ખાજે. જ-ધને મારી સ્ત્રીને કેહેજે કે હવે હું તને ફરી મળીશ નહીં ; અને તારું માથું પડદામાં મેલજે, અને મારાં નાહાનાં બાળકોનાં હાથ ચાટજે.”

ઘોડો છુટોતો થયો, મળુ તે એકલો જતો રહ્યો નહીં તેની જાતની પ્રેરણા બુદ્ધિથી, તેણે તેના શેઠને સુધી જોયો, તેનું માથું નીચું કીધું, અને તેની (શેઠની) કંમરની આસપાસના આમડાના પટાથી તેના દાંતમાં તેને પકડયો. એ પ્રમાણે તેને દાંતમાં લેધને તે જાવણી છોડી ચાલતો થયો ; અને તેના તંબુનાં બારણાં સુધી તે

તેને લઈ ગયો ત્યાં સુધી તે ઉભો રહ્યો નહીં.
તેનું એ દોડવું છેલ્લું હતું, તે તેના કામ્પેલ-સ-
વેલા શઠને નીચે મુકી મરાણ પામ્યો. એ જાતે
તેને માટે ધણો શોક કીધો હતો, અને આજ
સુધી જોરીકાના સંઘળા આરખામાં તેનું તામ
જાન પામે છે.

Lesson XXIX. (પાઠ ૨૯ માં).

We are seven. હમે સાત છીએ.

Cottage, a.	કોટેજ	જૂપડાંમાં રહેનારી
clustered, v. t.	કલસ્ટર્ડ	એકઠું થયું
Maid, n.	મેડ	છોકરી, કુમારીકા
wondering,	ઉવંડરિંગ	તાજુબ, અજાયબ
looked, v. t.	લુકડ	જોયું, દેખાયું
Conway, n.	કોન્વે	શેહેરનું નામ છે
dwell, v. i.	ડવેલ	રહેવું, વસવું
Curch, n.	ચર્ચ	દેવળ, દહેશ
yard, n.	યાર્ડ	ચોક, આંગણ
reply, n.	રિપ્લાઈ	ઉત્તર, જવાબ
beneath, pre.	બીનીથ	નીચે, હઠલ

graves, n.	ગ્રેવ્ઝ	ધોરો
green, a.	ગ્રીન	લીલી
steps, n.	સ્ટેપ્સ	પગલાં
Mother's, n.	મધર્સ	માએનું-તી-નો-
stockings, n.	સ્ટોકિંગ્ઝ	માળાં
knit, v. t.	નિટ	ગુંથવું
kerchief, n.	કર્ચીફ	રમાલ
hem, v. t.	હેમ	ઘોટવું
sing, v. i.	સિંગ	ગાવું, કીર્તીગાવી
sunset, n.	સન્સેટ •	સુર્યનું આંધમવું
Sir, n.	સર	સાહેબ, સેઠ
porringer, n.	પોરિન્જર	કોટારો [વાણુ
supper, v.	સપ્પર	રાતનું આહુ,
died, v. i.	ડાઇડ	મરણ પામ્યો
Jane, n.	જેન	સ્ત્રીનું નામછે
moaning, p.p	મોનિંગ •	વિલાપ કરતાં
lay, v. i.	લે	પડી હતી
relieved, v. t.	રીલીવડ	છુટકો કીધો
dry, a.	ડ્રાઇ	સુકકું, તરસું
slide, v. i.	સ્લાઇડ	સરવું
forced, v. t.	ફોર્સડ	ફરજ પડી

maiden, n.	મેડન	છોકરી
Spirits, n.	રિપરિટ્સ	આત્માઓ
't was, v. i.	દ્વાંઝ	તે હતું
throwing, p pr	ઘોઘંગ	નાખીદું
nay, ad.	ને	ના, નહી

હું ઝૂંડાંમાં રહેનારી એક ન્હાની છોકરીને મળ્યો, તેણે કહ્યું. હું આઠ વર્ષની છું; ધણા ગુસ્સા જે તેના માથાની આસપાસ એકદા થયેલા હતા તે સહિત તેના બાલ જડા (ભરાવ દેખાતા) હતા.

“ ન્હાની છોડી, તમે ભાઈઓ તથા બહેનો (મળી) કેટલાં છો ?” તેણે કહ્યું, “કેટલાં ! સહુ મળી (સાત છઠ્ઠયે),” અને મારા સામું અજ્ઞ-એજ થઈને જોવા લાગી.

“ વળી હું બિનાંતિ કંઈ છું કે તું કેહેકે તેઓ ક્યાં છે ?” તેણે જવાબ વાલ્યો, “ હમે સાત છઠ્ઠયે; હમારામાંના બે કાનવે રહેછે, અને બે દરિયો ખેડવા ગયાછે.

“ હમારામાંના બે મસાણમાં પડ્યાછે.—મારી બહેન તથા મારો ભાઈ ; અને હું મારી મા

જોડે મસાણુમધિના ઝુપડાંમાં તેમની કને રહું છું”.

“તું કેહેછે કે જે કાનવે રહેછે, તથા જે દરિયા ખેડવા ગયાછે, તોપણ તમે સાત છો; ખ્યારી છોડી હું વિનંતિ કરું છું કે તું કેહે એ કેમ બને?”

ત્યારે ન્હાની છોડીએ જવાબ દીધો કે, “છોકરા તથા છોકરી મળી હમે સાત છછએ; હમારામાંના જે મસાણુનાં ઝાડ તળે મસાણુમાં પડ્યાં છે.”

“મારી ન્હાની છોડી, તું આસપાસ દોડેછે, તારા અવયવો ચપળછે; જો જે જણ મસાણુમાં પડ્યાં હોય, તારે તો તમે માત્ર (સહુ મળીને) પાંચ થાવો.”

ન્હાની છોડીએ ઉત્તર દીધો, “તેઓની કબજે (ધાસથી) લિલી છે, તેઓ (અહિંથી) નજરે પડી શકે એટલી (દૂર) છે, મારી માના ખ્યારણથી ખ્યાર કે (જરા) વધારે પગલાં ગયાં એટલે તેઓ પાસે પાસે છે.

“ત્યાં હું મારા મોજાં વારંવાર ગુંથું છું, મારો રમાલ ત્યાં હું ઓટું છું; તથા ત્યાં હું જમીનપર

મેસુકું,--અને જેસીને તેમની પાસે ગાજીધું.

“વળી સાહેબ, સૂર્યાસ્ત થયા પછી જ્યારે ખુલ્લું અજવાળું હોયછે ત્યારે હું મારો ન્હાનો કોરો લગીધું અને ત્યાં મારું વાળુ કસંધું.”

“પેહેલી જે મુઠ તે ન્હાની જેન હતી, તેને જ્યાં સુધી ધંધરે દુઃખમાંથી છોડી ત્યાં સુધી તે પથારીમાં હાથહાથ કરતી પડી હતી, અને ત્યાર-પછી તે જતી રહી.

“તેથી તેને મસાણામાં મુકવામાં આવી, અને આખો સુકો હુનાળો મેં તથા મારા ભાઈ જાને તેની કબરની આસપાસ હમે સાથે રમવામાં કાઢાડ્યો.

“વળી જ્યારે જમીન ખરકથી સફેદ હતી, ને જ્યારે હું દોડીને સરી શકતી ત્યારે મારા ભાઈ જાને જવાની ફરજ પડી, અને તે તેની વાળુએ પડ્યોછે.”

મેં કહ્યું, “જો તેઓ બે સ્વર્ગે ગયા ત્યારે તમે કેટલાં છો ?” તે ન્હાની છોડીએ જવાબ દીધો, અરે સાહેબ ! હમે સાત છધયે.”

“પણ તેઓ મરી ગયાછે, તેઓ બન્ને મરી

ગયા, તેઓના જીવ સ્વર્ગે ગયાછે.” હવે ખોલા
નાખી દેવા જેવા હતા ; કારણ કે છોડી ખેલિંસ
કરીને ખોલી કે “ નહીં હમે સાતજ છદ્ધએ.”

Explanation. (સમજ).

A cottage girl—એક ગરીબ ગામડી-
યાની છોકરી, જેના માખાપ ઝુપડાંમાં, અથવા
ન્હાના અને સાદાં ઘરમાં રહેતાં હતાં. Sisters
and brothers. &c.,—ભાઈ બેહેન ગણતાં
તમે બધાં મળીને કેટલાં છો ? May you be
—એ ખોલવાની રીતીનો અર્થ તમે છો એવો
થાયછે. Con-way (કોન્વે) વેલ્સમાં એક શે-
હેર છે. Gone to sea—એ ખોલવાની રી-
તીનો અર્થ ખલાસી થયોછે. In the church-
yard lie—(ફિસ્ટિ રેવાજ પ્રમાણે) ચૌકમાં,
આગાણામાં, કે જે ઘેરેલી જમીન દેવલને લગતી
છે તેમાં ઝાટ્યાંછે. Church-yard cottage
—મસાણામાં કે તેની પાસે બાંધેલું ઝુપડું. The
church-yard tree—અંગ્રેજ લોકોનાં મ-
સાણામાં ધણું કરીને યૂ નામનું ઝાડ રોપેલું
હાયછે. Their graves are green—

ધાંસથી. My stockings—ધંગ્લાંડમાં ગરી-
બગુરખાં લોકોનાં બેરાંઓનો ઉઘમ ગુંથવા
સિવવાનો હોયછે. When it is light—
જ્યારે હવા પુત્રી હોય અને જ્યારે અજવાલું
હોય ત્યારે. ઉત્તર ભણીના દેશમાં ઝલઝલું હિ-
દુસ્તાનના કરતાં ઘણીવાર સુધી રહેછે. Por-
ringer—કોરે જેમાં છોકરાઓ પોતાનાં દુધ
રોટલી ખાયછે. Went away—મરી ગયું.
All the summer dry—વરસાદ રહિત
આખી હુનાલાની રૂઝમાં. White with
snow—અજખત શિયાલામાંજતો. Slide
—ખરક ઉપર છોકરાંઓની એક ગમત છે. To
go—મરવું—પણ નજરમાં રાખવુંકે એ નહા-
ની છોડી મારેકે મરવું શબ્દ કદી ઓચરતી નથી.
તે પોતાનાં મરી ગયલાં બાઈ બેહેનવિષે જાણે
તેઓ હજી જીવતાં હોય એવી રીતે ખાલેછે. તે
કેહેછે “હમે સાત છઠ્ઠમે.” Spirits (સ્પિ-
રિટ્સ જીવ. Throwing words away
—ખાલવું મિથ્યાછે. Would have her
will—બોહિંસ કીધી.

Lesson XXX. (પાઠ ૩૦ માં).

Excellent, a.	એક્સેલેન્ટ	ઉત્તમ, સરસ
knowledge,	નોલેડજ	જ્ઞાન, સમજણ
sharp-look-	શાર્પ-લૂકિંગ	ચંચળ દેખાતાં
ing, a.		
bustling, a.	બસ્ટલિંગ	ધામધુમ કરતાં
himself, pro.	હિમ્સેલ્ફ	પોતે
older; a.	ઓલ્ડર	અધિક ધરકું-બુદ્ધ
repeated, v.	રીપીટેડ	ફરીથી બોલ્યો
talk, n.	ટોક	વાત, બોલવું
wiser, a.	ઉવિઝર	વધારે દાહ્યું
every-body,	એવરિબોડી	દરેક જણ
gravely, ad.	ગ્રેવિઝ	ગંભીરગદથી
applied, v.t	એપ્લાઇડ	લાગુ પડ્યું
blessing, n.	બ્લેસિંગ	કલ્યાણ, આશુર્વાદ
curse, n.	કર્સ	શાપ, દુઃખ
understand,	અન્ડરસ્ટેન્ડ	સમજવું, જાણવું
meekly, ad.	મીકિઝ	નમ્રતાથી
restraint, n	રિસ્ટ્રેન્ટ	કાયદો, દબાણ
Animal, n.	એનિમલ	જનાવર, પ્રાણી
burdens, n.	બર્ડન્સ	બોજો, વ. લાઘિયો

drawing, p.	ડ્રોઇંગ	ખેંચતાં n. ચિત્ર
loads, n.	લોડસ	ખાજા, ખાજો મુ-
carrying, p.	કેરિઇંગ	લેઈ જતાં [કેછે
bridle, n.	બ્રાઈડલ	લગામ
dashes, v. t.	ડશીઝ	અકાળેછે, પટકેછે
Carriage, n.	કેરેજ	ગાડી
pieces, n.	પીસીઝ	કકડા
rider, n.	રાઈડર	સ્વાર
pond, n.	પોન્ડ	તળાવ
properly, ad.	પ્રોપર્લી	ખરાબર રીતે
conducted, v.	કન્ડક્ટેડ	લેઈ ગયું
trenches, n.	ટ્રેન્ચીઝ	ચરો, ખાહીચો
fields, n.	ફીલ્ડઝ	ખેતરો
fertile, a.	ફર્ટાઈલિ	ફળવંત
bursts, v. t.	બર્સ્ટસ	ફોટેછે
banks, n.	બેન્ક્સ	કિનારાઓ
speeps, v. t.	સ્વીપ્સ	ધસડી જાયછે
destroys, v.	ડીસ્ટ્રોય્ઝ	નાશ કરેછે
steered, v. t.	સ્ટીઅર્ડ	હાંકયું
aright, ad.	અરાધટ	ખરાબર, દુરસ્ત
hoists, v. t.	હોઈસ્ટ્સ	ઊંચે ચડાવેછે

sooner, ad.	સૂનર	વધારે જલદી
port, n.	પોર્ટ	ખંદર, દરવાજો
further, ad.	કર્ધર	વધારે દુર
carries, n.	કરિઝ	લઈ જાય છે [ખુ]
continued, v.	કન્ટિન્યુડ	ખોલ્યો, જરી રા-
rightly, ad.	રાઈટલિ	ખરાખર રીતે
God's n.	ગોડઝ	ઇશ્વરનું
render, v.	રેન્ડર	કરવું
better, ad. t.	બેટર	વધારે સારું

હોંશિયાર દેખાતા ધામધુમિયા નાહાના માણ-
સે પોતાના કરતાં એક જાણ ને ધણો મોટો હતો
તેને કહ્યું “વિદ્યા એ કેરી સરસ વસ્તુ છે !”
તેણે ફરી કહ્યું “વિદ્યા એ સરસ વસ્તુ છે; ખાર
વર્ષની ઉમ્મરે ને કંઈ મને આવડ્યું હતું તેના
કરતાં છ અને સાત વર્ષની ઉમ્મરના મારા છોક-
રાએને વધારે આવડે છે. તેઓએ સર્વ જાતની
વસ્તુઓ વિષે સાબલ્યું છે, અને સઘળી જાતની
ખાખતો વિષે વાત કરી શકે છે. દુનિયા ડાહી હતી
તે કરતાં ધણી વધારે ડાહી થઈ છે. હમાણાની
દરેક વસ્તુ વિષે દરેક જાણ કંઈ પણ માન ધરાવે

છે. સાહેબ, શું તમારા ધારવામાં નથી આવતું કે વિદ્યા એ સરસ વસ્તુ છે ?”

ગંભીર પાણીથી નોંધને તે ધરડા માણસે ઉત્તર દીધો, “કેમ, સાહેબ, એ તો જે કામમાં તે વાપરીએ તે ઉપર તમામ આધાર રાખે છે. તેથી કસ્યાણુ થાય કે પીડા (પણ) થાય. વિદ્યા એ માત્ર શક્તિનો વધારો છે અને શક્તિ જેમ સારી વસ્તુ થઈ પડે તેમ ખરાબ થઈ પડે.”

ધામધુમિયા નાહાના માણસે કહ્યું “જે હું સમજી શકતો નથી તે એજ. શક્તિ ખરાબ વસ્તુ કેમ થઈ શકે ?”

ધરડા માણસે નમ્રતાયા જવાબ દીધો, “તે હું તમને કહું છું;” અને આ પ્રમાણે કેહેવા માંડ્યું. “જ્યારે ઘોડાનું જોર અંકોસમાં હોય છે ત્યારે, એ પ્રાણી જોનો લઈ જવામાં, ભાર ખેંચવામાં, અને તેના ધણીને લઈ જવામાં ઉપયોગી છે; પણ જ્યારે અંકોસ કહાંડી લીધો તેવારે એ ઘોડો તેની લગામ તોડી નાખે છે, ગાડીને પટ્ટી કકડા કરે છે, અથવા તેના સ્વારને ફેંકી દે છે.”

તે નાહાના માણસે કહ્યું “હું સમજ્યો ! હું સમજ્યો !”

“ જ્યારે એક મોહિટા તલાવનુ પાણી ખરો-ખર રીતે ચરોને રસ્તે લઈ જવામાં આવે છે ત્યારે, તે (પાણી) આસપાસના ખેતરોને ફળદ્રુપ કરે છે; પણ જ્યારે તેના કિનારાને ફાડીને તે જાય છે ત્યારે તેની પાસેની દરેક વસ્તુને ખાહારી લઈ જાય છે, અને ખેતરની પેદાસનો નાશ કરે છે.”

તે નાહાના માણસે કહ્યું “હું સમજ્યો, હું સમજ્યો, હું સમજ્યો.”

“ જ્યારે વાહાણુ ખરોખર હંકારવામાં આવે છે, ત્યારે તેમાં જે સડ ચઢાવેલા હોય છે, તેથી તે ખંદરમાં વધારે વેહેલું પોહિંચે છે; પણ આડે માર્ગે ચલાવ્યું હોય તો જેટલા વધારે સડ ચઢાવવામાં આવે તેથી તે જે રસ્તે જવાનું તેનાથી વધારે જવારે આવું આવું જવું જશે.”

તે નાહાનો માણસ બોલ્યો “હું સમજું છું ! હું સમજું છું ! હું સાફ રીતે સમજું છું !”

તે ધરડો માણસ બોલ્યો “વાર ત્યારે, જે

તમે આ વસ્તુઓ આવી સાફ રીતે સમજાઓ.
તો હું આશા રાખું છું કે, વિદ્યાને સારે માર્ગે
વાપરી હોયતો તે સારી વસ્તુ છે એ પણ તમે સ-
મજી શકશો. દિલમાં ધધરની મહેરબાની હશે
તો માયામાંનું જ્ઞાન એ કાયદાની વસ્તુ થશે પરંતુ
તે જો નહીં હોયતો કદાચિત તેથી વીજ થયા
વિના રહે નહીં.”

નાહાના માણસે કહ્યું “મારા મનમાં ઉતરે છે!
પારા મનમાં ઉતરે છે ! મારા મનમાં ઉતરે છે !”

Lesson XXXI. (પાઠ ૩૧ માં).

A wasp and a bee. (ભમરોને મધમાખ)

Wasp, n.	ઉવૌસ્પ	ભમરો
buzzing, p. pr.	ખજિંગ	ધું : ધું : કરતાં
cousin, n.	કઝિમ	પીતરાઈ ભાઈ
elegant, a.	એલીગન્ટ	પુખ્તસુરત
mischief, n.	મિસ્ચિફ	મસ્તી, તોફાન
boast, v. i.	બોસ્ટ	મગફળી કરવી
delicate, a.	ડેલિકેટ	નાજુક, કુંભલું
behold, v. i.	બિહોલ્ડ	જોવાને

perfectly, ad	પરફેક્ટલી	પુર્ણ રીતે
there's,	ધેસે	યાં છે
can't,	કન્ટ	શકવું નહીં
homely, a.	હોમ્લિ	સાદું
beware, v. i.	બિહવેર	હાંશિયાર રહેવું
I'm, v.	આમ	હું છું
Ill-natured,	ઇલ્લનેચરડ	અગળ સ્વભાવ
lov'd, v. t.	લવડ	આહવું, પ્યાર રા-
they're, v.	ધેઆર	તેઓ છે [ખ્યે]

એક મધમાખ જો ધુધું કરતી જતી હતી તેને એક ભમરો મળ્યો, તેણે તેને કહ્યું “નાહાની પિત્રાણ બેહિન મારા કરતાં તને લોકો એટલે બધા વધારે શા માટે આહાય છે તે તું મને કહેશે ?

“જેવું સોનું ચળકવું અને પીણું છે તેવી મારી પીઠ ચળકે છે, તથા મારો ચેહરો પણ દેખવામાં અતિશય સુંદર છે ; તો પણ મેં સાંભળ્યું છે કે તે માટે પણ કોઈ મને આહાતું નથી.”

મધમાખ બોલી “હું મિત્ર એ બધું ખરું, પણ જો તમે જે નુકશાન કરો છો તેમાનું અર્ધું

હું કહું તો તમારા કરતાં લોકો મને વધારે આ-
હારે નહીં.”

‘તમે તમારા સુંદર આકાર અને નાજુક પાં-
ખની મગરૂખી કરો ; તમે પૂરા ખુબસુરત છો,
તોપણ તમારામાં એક એવી વસ્તુ છે કે જે કોઈ
સાંખી શકે નહીં,—ને તે તમારો ડંખ છે.

“તમે જીવો છ કે મારો પોશાક તો તમામ
ગરીબાઈનો ને સાદો છે, તોપણ કોઈ શખસ
માગી જોડે કદી ગુસ્સે થતું નથી, કારણકે હું
હુપયોગી અને નિર્પકારી મધમાખ છું.”

આ નાહાની વાતપરથી લોકોએ એતવણી લેવી
કારણ જે તેઓ ભ્રમરાની પેઠે નહારા સ્વભાવના
હોય તો, ગમે એવા તેઓ ખુબસુરત હોય તોપણ
તેઓને કદી કોઈ આહારે નહીં.

Explanation.—સમજ.

Buzzing by—ધું ધું કરતી જતી.
Cousin (કબ્રન) પિત્રાઈ ભાંડુ—મધમાખ
અને ભ્રમરા એકજ વર્ગના જીવજંતુ છે. Than
I—હું. To behold—જોવામાં—દેખાવ-
માં. It is all very true—એટલે કે દે-

આવમાં તું ખુબસુરત છે. Half as much mischief—જેટલી તારા ડંખથી તું કરે છે તેની. No better than—તેઓ તને ચે છે. That can't be put up with—એટલે કે એ વાત બિજાઓ સાંખી શકે નહી—એ બોલવાની રીતનો અર્થ ખમ્યા કરવું સોસવું એવો થાય છે. Useful—મધ બનાવવામાં. Because, like the wasp—જે તેઓ ભમરાના જેવા નહારા સ્વભાવના હોય—Are—હમણાના ઉચ્ચાર પ્રમાણે કિંમત અને beware ની જેડે અનુપ્રાસ મળતો નથી આવતો. Are નો ઉચ્ચાર પેહેલાં air જેવો થતો હતો.

Lesson XXXII. (પાઠ ૩૨ મા.)

Air—હવા.

Winds, v. t.	ઉવાહનું	કરે છે, કરે છે
spread,, v. i.	સ્પ્રેડ	પાંચરવું, બહેર ક-
corner, il.	કોર્નર	ખુણું, [રવું
crevice, n.	ક્રેવિસ	ફાટ, ચીર
'tis, v.	ડિસ	તે છે
curl'd, v. t.	કર્લ્ડ	ચુંચર વાલ્યું

wonderful, a.	હિવન્ડકુલ	અજબ, આશ્ચર્ય-
still, a.	સિટલ	શાંત [કારક
evening, n.	ધનિંગ	સાંજ
peaceful, a.	પીરકુલ	સાંત, થંડું
floats, v. i.	ફ્લોટસ	તરવું રેહેછે, તરેછે
moves, v. i.	મુઝ	પિસેછે, હિલેછે
spray, n.	સ્પ્રે	નહાની ડાંખલી
Nightingale's,	નાઇટિંગેલ્સ	બુલબુલ પક્ષીના
notes, n.	નોટસ	નિશાનીઓ
voice, n.	વોઇસ	અવાજ
Cricket, n.	ક્રિકેટ	પક્ષીનું નામછે
gray, a.	ગ્રે	આનાંદી, રંગીલું
oft, ad.	ઓફ્ટ	વારંવાર
winter, n.	ઉવિન્ટર	શિયાળો
Northerly,	નોર્થર્લી	ઉત્તર તરફનું
blast, n.	બ્લાસ્ટ	પવનનો અપાટો
fury, n.	ફ્યુરિ	જોરસો, અનુન
drives, v. t.	ડ્રાઇવ્ઝ	હાંકેડે, ઢકેલેછે
onward, ad.	ઓન્-ઉવર્ડ	આગળ
snowy, a.	સ્નોઇ	ખરફ જેવું સફેદ
cloud, n.	ક્લાઉડ	વાદળું

cracks, v. t.	ક્રકસ	કડાક ડહને ભાગે
ship's, n.	શિપ્સ	વાહાણનું-ની [છે
tapering, a.	ટેપરિંગ	અણીથતાં
lurks, v. i.	લર્કસ	સંતાએછે
smothered,	સ્મધર્ડ	ધુંધવાતો
gnaws, v. t.	નોઝ	કરડેછે
beam, n.	બીમ	ભારવણિયો, કિરણ
forces, v. t.	ફોર્સીસ	જોર કરેછે
fiercer, a.	ફિઅર્સર	વધારે જોસથી
glow, v. i.	ગ્લો	અળખવું, તપવું
vainly, ad.	વેન્લિ	ફોકટ
Engines, n.	એન્જિન્સ	અંબા
torrent, n.	ટોરેન્ટ	પાણીના ધોધ
stream, n.	સ્ટ્રીમ	ઝરો, વહેવું
violence, n.	વાયોલેન્સ	જોર, જીવંત
tears, v. t.	ટીઅર	ચીરી નાખેછે
sturdy, a.	સ્ટર્ડી	મજબુત, જોરા-
tempest, n.	ટેમ્પેસ્ટ	તોફાન [વર
known, v. t.	નોન	જાણવું
wrath, n.	રેથ	ગુસ્સો, કરોધ
Pine, n.	પાઇન	સનોબરનું ઝાડ

splinters, n.	સ્પિનલ્-ટર્સ	ચુરેચુર
broke, v. t.	બ્રોક	ભાંગ્યું, ફાડ્યું
precipice, n.	પ્રેસિપિસ	ઢબી ટેકરી
blown, p. p.	બ્લોન	ફુંક્યું
rages, v. i.	રેજીસ	ગુસ્સે થાય છે
assistance, n.	અસિસ્ટન્સ	આધાર, મદદ
tenderest, a.	ટેન્ડરેસ્ટ	અતિ નાજીક
child, n.	ચાઇલ્ડ	બચ્ચું
struggle, n.	સ્ટ્રગ્લ	તડો તડકડવું
gasp,	ગેસ્પ	ગુંગલાવવું
expire, v. t.	એક્સપાયર	મરી જવું
pressing, p.	પ્રેસિંગ	જોરથી ભરતાં
curious, a.	ક્યુરિઅસ	અજાણેજા જોવું
body, n.	બોડી	શરીર
clay, n.	ક્લે	માટી, મટાડી
bosom, n.	બોઝમ	છાતી [કેછે
ceases, v. i.	સીઝિસ	બંધ પડેછે, અટ-
crumble, v. t.	ક્રમ્બલ	ચુરેચુરું
dust, n.	ડસ્ટ	ધૂળ, [કરવો

એક સુંદર ઢાંકણની પેઠે જે પાતળું પથરાયલું છે તથા દુનિયા ઉપર વાયછે તે શું છે ? દરેક

નાહાના ખુણામાં અને તડમાં તે ઘુંચલું વળેછે, એ અજ્ઞાનને જોવા પ્રવાહી પદાર્થ હવા છે.

ઉનાળાની સ્થીર સાંજના જ્યારે (ઝાડની) ડાળી ઉપરનું એકે પાંદડું હાલતું નથી ત્યારે તે કેવી ચુપાચુપ ઉપર તરેછે, અને તે વખતે બુલ-બુલનાં ગીત અથવા ક્રિકેટ જે આવું આનંદીછે તેના અગાજ શિવાય બિજો અગાજ સંભળાતો નથી.

પાણુ શિયાળામાં વારંવાર તે મોહોટથી પોકારે છે; અને ઉત્તર તરફથી સપાટામાં આવીને ગર્જના કરેછે; ખરફ જેવા અળકતાં સફેદ પાંદલાં ને જોસાથી આગળ ધસડી લેઈ જાયછે, અને જહાણના અણી થતા ડાળને કડાક દેધને ભાંગેછે.

જ્યારે દેવતા અર્ધા ધુંધવાતો ભરાઈ રહેછે। અથવા ભારતિયામાં સળગેછે ત્યારે હવા તેને વધારે જોસથી અળકવાને જોર કરેછે; અને જો પવન જોરથી વાતો હોય તો બાંબા પાણીના ધાધવા ફોકટ રેડ્યા કરવાના.

જંગલમધે ધણા તોફાનો સોસેલા એવું જે મજબૂત જીવનું એક ઝાડ તેને તે ફાડી નાખેછે;

તેના ગુસ્સાથી ઊંચા પાઇન ઝાડના ચુરેચુરા થાય છે, અને તે તેને હભી ટેકરીપર ઉરાડી દેછે.

અને જોકે એવા અતિશય જોસ્સાથી તે નફર ધરતી, પાણી અને દેવતા પર ધ્રુમેછે તોપણ એના આધાર વગર સહથી કુમળું બાળક તરફડી, ગુંગળાઇને મરી જવાનું.

સ્વચ્છ હવા અજાન્યેય જેવી માટીની અંદર જોસ્થી ભરાઇને પેહલવેહલે આપણા શરીરને જીવ આપ્યો, અને જ્યારે છાતીમાં તે રમતી બંધ થાયછે, ત્યારે આપણે પાછા માટીમાં મળી જાયછે.

Explanation.—સમજ.

Winds about—આસપાસ વિટલાયછે. 'winds' માં i નો ઉચ્ચાર સંધી સ્વરના બિન્ન નમ્બર પ્રમાણે થાયછે. A covering fair—પુનસુરત ઢાંકણ. Each—દરેક. Corner (કોર્નર) ખુણો. Crevice (ક્રેવિસ) ફાટ. 'Tis (ટિઝ) It is નું ટુકું છે. Fluid (ફ્લ્યુઇદ) પ્રવાહી-હવા, ગાસ, પાણી, તેલ, પીગળેલી ધાતુ I એ સર્વ પ્રવાહીયોછે. In summer's still

evening—હુનાજામાં એક શાંત સાંજે.
 When not a leaf, &c.—પાંતું હાલે નહીં
 એટલો પવન ન હોય ત્યારે. Spray (સ્પ્રે)
 ઝાડની ડાળી. So gray—એટલે અવાજ—
 કીકેટનું ચીં ચીં કરવું. Gay (ગે) આનંદી,
 ખુશ દિલ. Bellows (બેલોઝ) અહિ બળદ-
 ના આરડવા જોડે પવનને સરખાવ્યોછે.
 Snowy bright—ખરફ જેવું સફેદ કે અજ-
 કતું. Tapering mast—વાહાણનો ડોલ
 આશી થતો છે, એટલે મથાલા તરફ પાતળો પા-
 તળો હોયછે. Lurks (લર્ક્સ) સંતાયછે. The
 beam—ધરનો. Air forces it. &c.—જો
 પવન આવવા દીધાતો તે દેવતાને વધારે ઝડપથી
 બળતો કરેછે. The engines—આગ હોલ-
 વવાના બંબા—લઈ જવાય એવા બંબાઓ અંગ્રે-
 જી સંઘના શેહેરોમાં આગ હોલવવાને વાપરવામાં
 આવેછે. And vainly, &c.—જો પછી ધણા
 જોરથી આવતો હોયતો આગપર બંબાનું પાણી
 છાંટવાથી કંઈ અસર થવાની નહીં. Has
 knows—સહન કીધાછે. Pine—એ ઝાડ યૂર-
 પના પાહાડી દેશમાં સાધારણછે. Broke-

break નો ભૂત કદંત ધણું કરીને આપણે
 broken જુપરીએછે. Assistance (અસિ-
 સ્ટન્સ) મદદ. Curious clay-ચાહુદીએના
 (અને ક્રિસ્તીએના) ધર્મશાસ્ત્રમા લખ્યુંછે કે
 પેહેલા માણસ આદમને દુનિયાની ધુળમાંથી ઇ-
 સ્થરે બનાવ્યાછે. Adam (અદમે, માણસ)
 એનો અર્થ લાલ માટી થાયછે. એ ઉપરથી મા-
 ણસો માટીનાં પ્રાણી કેહેવાયછે. Curious
 (ક્યૂરિઅસ) સંભાળ ભરેલું. એટલે ધારણા,
 યુક્તિ. Bosom (બોઝમ) ફેફસાંને માટે. પેહેલા
 બારમા નંબર પ્રમાણે. બિન્ને ૦ સાતમાં પ્રમાણે.
 Again into dust-જે માટીમાંથી બન્યે.
 હતો તેમાં.

THE END.

Short Sentences for Boys.

He trades in cotton.

તે કોટન વેપાર કરે છે.

There is no room here.

અહીં જગા નથી.

When did you dine.

તમે ક્યારે જમ્યા.

He is an orphan boy.

તે માબાપ વગરનો છોકરો છે.

How is he getting on ?

તેનું કામ કેમ ચાલે છે ?

Don't be confused.

ગભરાતા નહીં.

Answer my question.

મારા સવાલનો જવાબ આપો.

Where does he live now ?

તે હમણા ક્યાં રહે છે ?

He stays now at Malabar Hill.

તે હમણા વાલકેશ્વર રહે છે.

What is the matter ? with him.

તેને શું થયું છે ?

He is sick of fever.

તેને તાવ આવે છે.

Think before you speak.

વિચાર કરીને પછી જવાબ આપો.

Where are your books?

તમારી ચોપડીઓ ક્યાં છે ?

My books are on the table.

મારી ચોપડીઓ મેજ ઉપર છે.

Does this book belong to you?

આ ચોપડી તમારી છે કે ?

What is the day of the week?

આજ શો વાર થયો ?

Come whenever it suits you.

જ્યારે તમને ગમે ત્યારે આવજો.

Do not go without me.

મને લીધા વગર જશો માં.

He fell from the third storey.

તે ત્રીજે માળથી પડ્યો.

What did you pay for that book?

તે ચોપડીનું તમે શું આપ્યું ?

